

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

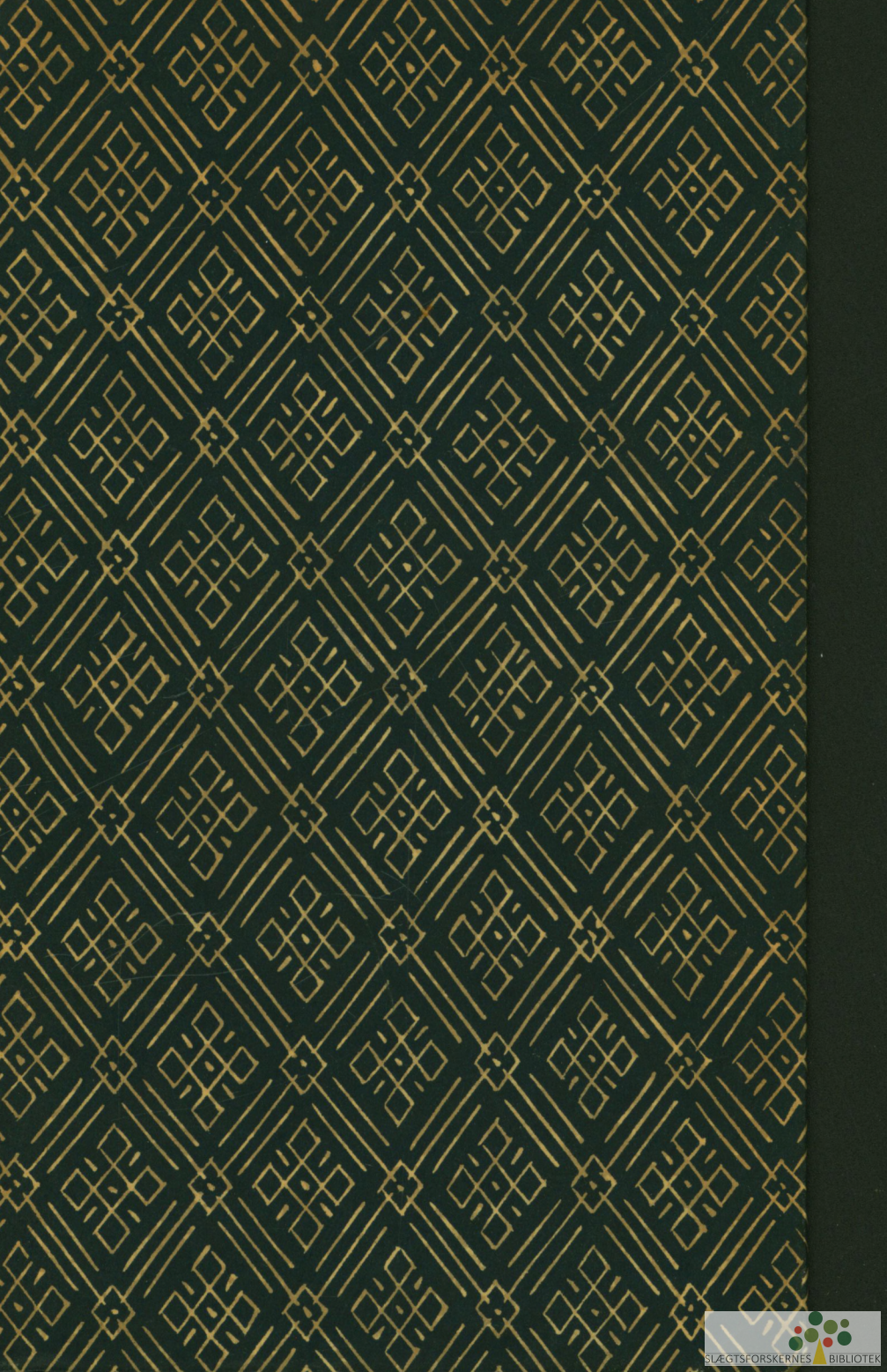
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ADELSSLÆCTEN TRAPAUD

I DANMARK

1683-1863

ADELSSLÆGTEN TRAPAUD
I DANMARK
1683—1863

ADELSSLÆGTEN TRAPAUD

I DANMARK

1683—1863

AF

DETLEV TRAPPAUD RØNNE.
MAGISTER ARTIUM

UDGIVET

AF

LOUISE TRAPPAUD RØNNE.

K Ø B E N H A V N — D C D X X I V .

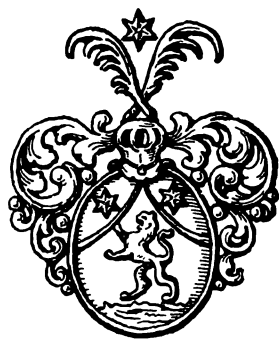
INDHOLDSFORTEGNELSE.

	Side
Slægtens almindelige Præg	1
Udvandrerne	12
Den ældre Linie	41
Den yngre Linie	90
Tillæg	135
Henvisninger	155

Paul Erpauud

SLÆGTENS ALMINDELIGE PRÆG.

Førend jeg gaar over til at fremsætte, hvad der kan oplyses om de enkelte Personers Liv af Slægten Trapaud, skal jeg her fremdrage saadanne Sider af den, som giver den et fælles Præg og paavirker dens Historie i sin Helhed.

Det maa da først fremhæves, at det var en fransk Familie, skønt der om Slægtens Færd i Hjemlandet og muligt andet Sted foreløbigt endnu intet foreligger; — thi i saa høj Grad var ethvert Minde fra Frankrig uddøet i Slægten, at et af dens Medlemmer — Grevinde Holck — spøgende kunde udtale: »Det kan godt være, at vore Forfædre stod ved et Led.«

Man kan dog vist gaa ud fra, at det var en nordfransk Slægt, naar man ser hen til, at Udvandringen skete over Kanalen og gennem Lothringen, de naturlige Veje derfra. Paa dette peger ogsaa Forbindelsen med den nordfranske Slægt de la Mare.

Trapaud var dernæst en adelig Familie med adeligt Vaabenmærke. Som saadan optraadte den fra først af her i Landet, og som saadan modtoges den ogsaa og besvogredes gennem Slægtled med Landets Adel.

Det var en naturlig Følge af dens Stilling — og vel sagtens af dens tidligere Historie — at den straks ved sin Indvandring slog ind paa Krigervejen — den maatte

jo ogsaa herhjemme blive modtaget med Tillid, den kom fra det Land, der i militær Henseende dengang stod højest i Europa — Louvois og Vaubans Land. Som Adelsmænd var det tillige naturligt, at det var Kavalleriet, der fortrinsvis blev Slægtens Yndlingsvaaben, i det mindste i de første Generationer. — Slægten blev med sin store Dødelighed aldrig talrig. Men af dem, der naaede Mandalderen, blev de 12 Officerer, foruden de enkelte, der ikke naaede ud over Landkadetakademiet paa Grund af Død eller anden Aarsag, og kun 2 kom i civile Stillinger. Ogsaa Kvinderne følte sig bundne til Militairstanden — af de 10 kvindelige Ægteskaber var de 9 sluttede med Officerer.

Men Slægten udviklede sig tillige her i Landet til en Godsejerfamilie, der, om den end ikke — een undtagen — kom til at eje udstrakte Besiddelser, dog har ejet ret betydelige Godser.

Som Godsejere — og hovedsagelig ogsaa som Officerer — blev Slægten en jysk Slægt og dens Forbindelse med Hovedstaden og andre Landsdele ubetydelig, og det er endogsaa ret paafaldende at se, hvorledes dens Interesse den meste Tid særlig var bunden til en ganske lille Del af Halvøen, gl. Skanderborg Amt og nærmeste Omegn. Der laa deres Ejendomme, der fødtes de, giftede de sig og begravedes de.

Den Religionsform, den hugenottisk-calvinske, hvis Forfølgelse oprindeligt havde drevet Slægten ud af Fædrelandet under Farer, Lidelser og Tab, opgav den, efter hvad der kan spores, meget hurtigt. Men dette maatte blive Følgen af den Udvikling og det Liv, den her kom til at føre. Levende i Garnisonsbyer eller i Felten eller ude paa Godset og fjærnet fra de reformerte Menigheder i København og Fredericia, maatte den være henvist til

den Religionsform, den overalt traf paa og uden brat Overgang smelte sammen med denne. Hvor man imidlertid gennem Bibler, Andagtsbøger og Familieskrivelser kommer i Berøring med denne Side af Slægtens Liv, træffer man en dyb Religøsitet og Tro — det er øjensynligt, at der ikke ved denne Skiften er gaaet noget tabt af den Aand, der oprindeligt havde drevet den bort fra Hjemmet.

Endelig blev Slægten en fuldt ud dansk Slægt — i en Tid, hvor Tyskheden spillede saa stor en Rolle baade i Hæren, ved Hoffet og i de dannede Kredse. Det laa vel ogsaa til Dels i dens ofte tilbagetrukne Liv paa de jyske Herregaarde og Gaarde, og det er betegnende, at samtlige de af Slægtens Skrivelser, jeg er truffet paa, er danske (fraset en 80 Aar gammel Dames Ansøgning fra »Hadersleben«, som hun dog næppe selv har skrevet) — selv fra Amtmand Detlev Trappaud, som dog havde faaet sin Uddannelse ved Christians (VI) kronprinselige Hof; og naar senere Oberst — dengang Major — Johan Christian Trappaud tog personlig Del i Revolutionen mod Struense, tør vi vel antage, at der hos ham — ligesom hos andre — bag hans Optræden ogsaa har ligget Harmen over Struenses Tilsidesættelse af det danske Sprog — i alt Fald blev han da en af dem, der skaffede det sin Ret — ogsaa i Hæren.

UDVANDRERNE.

Navnet Trapaud har jeg aldrig truffet i Frankrig; derimod findes der en Slægt du Trapeau¹, en Sidelinie af Slægten Prunelé. Det kunde da tænke, at Navnet Trapaud kun var en gennem Tiderne tilfældig fremkommet Bogstavforandring af det oprindelige »Trapeau« og saaledes stod i nøjeste Sammenhæng med dette. Af flere Grunde er jeg dog betænkelig ved at sætte de to Navne i Forbindelse med hinanden. For det første gøres det af vor paa dette Omraade mest kyndige Videnskabsmand, Hr. Professor Kr. Nyrop, gældende, at en saadan Bogstavforandring er meget usandsynlig — Franksmændene holder og holdt i saa Henseende strængt paa det overleverede — men dernæst er det mest afgørende for mig, at vor Slægt aldrig førte Præfikset »de« foran sit Navn, saaledes som Slægten du Trapeau. Og dette har sikkert været ganske korrekt. — Det franske »de« henviser alene til det Chateau eller den Landsby, hvorfra Slægten stammer, og som den vel for det meste har været i Besiddelse af, og der kan sikkert gaaes ud fra, at trods forandret Stavemaade vilde Trapaudslægten have bevaret dette »de« fra sin Oprindelse. Dog til dette er der ikke Spor. Lige fra dens Indvandring under »Paul Trapaud« mangler det, og ingen af Slægten benyttede det nogensinde.

Men er Navnet, — som Hr. Professor Nyrop holder paa — et selvstændigt Slægtsnavn, da er der heller ikke megen Rimelighed for, at Slægten kunde føre »de« foran

Navnet; thi der findes i Frankrig — i det mindste nu om Tide — hverken noget Slot eller nogen By, der fører dens Navn, hvorfra Slægten skulde kunne skrive sig. — Nu er dette »de« vel i Almindelighed et Tegn paa Rigdom og Anseelse, det førte vel oftest tilbage til Familiens Indehaven af et Lehn eller Allodie, og det var vel de færreste af den Tids 100,000 Adelsfamilier, der førte det. Resten af disse skyldte Stamfaderens Fortjenester i civil (»la robe«) eller militair Tjeneste deres Adelskab, uden at være i Besiddelse af noget Gods og derfor ogsaa uden at føre »de« til Navnet, og man tager derfor næppe fejl, naar vi henfører vor Slægt til denne Adelsklasse. — — Det ligger da nærmest at antage, at Slægtens Stamfader har erhvervet sit Adelspatent ved Tapperhed og Dygtighed paa Valpladsen, og dertil svarer jo ogsaa den militaire Aand, der allerede stempler de første af dem, vi kender, og som senere bragte det overvejende Antal til at gaa Krigervejen.

Men hvor langt tilbage i Tiden og ved hvilken Lejlighed den første Mand af Slægten blev adlet, derom har vi ingen Oplysning. Om alt dette tier enhver Overlevering. — Dette er dog forstaaeligt nok, naar man betænker, hvor lidt Stamfaderen her i Landet, Paul Trapaud, paa Grund af Krigsforhold og Garnisonsophold maa have haft Lejlighed til at være i Hjemmet, og at den ældste Søn, da dette blev hævet, da kun var en 12—13 Aars Dreng. — — Nogen talrig eller betydeligt Slægt blev den i sit Hjemland aldrig. Haag: La France protestante I—X nævner ikke en eneste af Navnet, medens til Eks. Slægten de la Mare, til hvilken den mulig ogsaa i Frankrig har været knyttet, nævnes gennem en Mængde Personer.

Saa har den — men dette er jo kun løse Fantasier

— levet den Tids Krigerliv i Frankrig, i Garnisoner og Indkvarteringer, snart i Trængsler og onde Tider, naar Katholikerne fik Overhaand, snart i Fremgang, naar Protestanterne sejrede, maaske til Tider — som her i Landet — med et lille Landgods i Nordmandiet som Anker — den kom jo næppe helt fattig her til Landet — indtil Katholicismen til sidst sejrede brutalt, og Slægten fik Valget imellem at gaa til Grunde eller udvandre.

Det ovensagte maa dog ikke forstaas, som førte Slægten en Landsknægtetilværelse, hvoraf vel Tiden har frembragt mange. Paul Trapauds kultiverede og karakteristiske Haandskrift viser klart, hvor omhyggelig en Oplæring han har faaet, og kan vel tjene som et Vidnesbyrd — det eneste vi ejer — til at oplyse om Slægtens kulturelle og sociale Stilling i Frankrig.

Men til Grunde gik Slægten i Hjemlandet.

Gennem et Medlem af den danske Legation i Paris har jeg ved Hr. Translatør Børge Schacks velvillige Medlemkomst erfaret, at Navnet Trapaud ikke længere eksisterer i Frankrig, og at Slægten altsaa er uddøet. — Det tilføjedes, at det vilde blive et stort og bekosteligt Arbejde at faa oplyst, naar dette er sket. At forfølge Sagen, maa derfor i alt Fald foreløbig opgives; kun ved vi, at dette er sket inden 1770; thi »Dictionnaire de la noblesse» kender ikke Navnet.

Om naar og ad hvilke Veje de enkelte Medlemmer af Slægten, der udvandrede, er flygtede fra Fædrelandet, ved vi saa godt som intet; dog ligger Tidspunktet i det mindste for vor, den danske Grens Vedkommende før Ophævelsen af det nantiske Edikt. Om Vejen, Stam-

faderen for denne, Paul Trapaud, tog, foreligger der en Tradition, at den er gaaet igennem Lothringen, der jo fra Nordfrankrig var den nærmeste, naar Flugten gjaldt Tyskland. Jeg har dog forgæves søgt Navnene og Vaabenmærkerne for saavel Slægten Trapaud som de la Mare baade i tysk og fransk Lothringen³, og i Nordtyskland træffer vi da ogsaa først sikkert Paul Trapaud, og der begynder hans Historie.

Det maa dog bemærkes, at denne Gren ikke er den eneste, vi kender. Familietraditionen, saaledes som den er mig overleveret af min Grandtante, Frk. Burcharda Georgine Trappaud, beretter, at der udvandrede tre Brødre, af hvilke den ene kom til England, den anden til Tyskland og den tredie, P a u l, til Danmark. Og denne Tradition synes ogsaa historisk grundet. Frk. Trappaud fortalte, at den ene Broder, der kom til England, svang sig op til an anset Stilling (hun nævnede, hvad jeg dog lader staa ved sit Værd, Minister), men at denne Gren uddøde paa hendes Faders, Kaptajn Detlev Trappauds, Tid, hvorfor han, for Arvens Skyld, rejste til England. Der var dog Arvinger, saa at Rejsen var forgæves. Imidlertid viser Sagen, at en Forbindelse mellem begge Linier vedvarende har bestaaet gennem de da forløbne 100 Aar. Jeg har dog forgæves søgt Navnet, hvor man skulde vente at træffe det⁴, blandt udvandrede Hugenotkredse. Familien synes derfor tidligt at have forladt sin religiøse Særstilling, hvad der vel kan hænge sammen med, at den svang sig op i højere Klasselag.

Om den tredje Gren, der kom til Tyskland, tav derimod enhver yderligere Tradition; den vidstes kun at have eksisteret. Schølers Stamtavle⁵ over Slægten, som ikke kender denne Overlevering, forbigaar den derfor naturligt ligesom den engelske Linie. — Og dog mener jeg

at finde dens Spor. — »Hirsch: Danske Officerer«⁶ nævner nemlig en Johan Trapaud saaledes: »Kornet i 1ste jyske Rytterregiment i kejserlig Sold i Ungarn d. $\frac{1}{3}$ 1697. Regimentet gik til Sachsen i polsk Sold i 1698—99, og Trapaud nævnes ikke efter 1699.« — Denne Johan smelter øjensynligt for Schøler sammen med Paul Trapauds Søn Jean (Johan), om hvem han siger, at han »d. $\frac{1}{3}$ 1697 indstilles til Kornet af Oberst Leegaard.« Men dette er en Umulighed, da Jean dengang kun var 7 a 8 Aar gammel og ikke kan være ansat i Leegaards i Ungarn kæmpende Regiment. — Nej, vi træffer i denne Johan sikkert Pauls Broder — maaske yngre og senere udvandret — som i Ungarn opsøger sin Broder, der da stod som Oberstlieutenant ved Regimentet, og, vel sagtens ved hans Indflydelse, ansattes som Kornet. Den ubetydelige Datoforskel, et 4 for et 9, kan let være fremkommet ved en Fejlæsning. — Johan følger saa med Broderen i de næste 2 Aar til 1699, da Regimentet, »meget reduceret« (til 4 Kompagnier) — Johan er vel mellem de reducerede — vender hjem, medens han bliver i Tyskland og saaledes bliver den »tyske« Broder, der derefter forsvinder for os. — Imidlertid giver hans Navn os Nøglen til, at Navnet Johan senere var saa almindeligt i Slægten.

Men foruden disse 3 Brødre forekommer endnu paa Indvandringstiden 2 Kvinder af Navnet Trapaud.

Om den ene af disse, en Søster til Paul, ved vi saare lidet, og endog hendes Navn er os ubekendt. Hun blev gift med en de Queisat eller Keisach eller Kaysach⁷, hvilke sidste Former jeg holder for de oprindelig rigtige som de, der vanskeligst lader sig tænke opstaaet ved Forsvanskning. Jeg har selv truffet Navnet Quisac⁸ hos en Protestant fra Nimes (der i Nærheden laa Chateau'et), der anføres blandt dem, hvis Lig »blev slæbte paa Rakker

sluffen eller opgravede og kastede i Rakkerkulen«. — Der fødtes under Ægteskabet en Søn Jean, der 1720 døde som Premierlieutenant i jyske gevorbne Infanteriregiment, og det er netop gennem ham, vi kan fastslaa Søskendeforholdet mellem Paul og Moderen, idet Paul sidst i Marts 1706 ved sin Rejse til Ungarn søger om at faa ham, »sin Søstersøn«, ansat ved sit Regiment. Oberst Blücher indberetter dette Oberstlieutenant »Drapos« Ønske^{9a} og betegner iøvrigt Jean i sit Brev af 31. Marts s. A. som »ein gahr artiger Mensch«; men Begæringen afslaaes: »Bey diese Conjecturen nicht«.

Ellers ved vi intet om denne Pauls Søsters Livsskæbne. Mulig har hun baaret Navnet Helene, hvilket Navn ellers forekommer ganske umotiveret blandt Pauls Børn.

Jeg skal her til Udtalen af Navnet Trapaud som Drapo bemærke: Den er øjensynligt taget efter Øret og forekommer ogsaa ved anden Lejlighed. Den viser for det første, at Paul har bevaret fransk Accent lige til det sidste. Dernæst viser den, at Udtalen af au som o, der har holdt sig lige til Nutiden, er den oprindelige franske, og maaske peger den hen paa en særlig fransk Dialekt, der vil kunne blive et Middel til at paavise Slægtens franske Hjemstavn.

Slægten bevarede tillige sit særlige Tonefald, Eftertryk paa sidste Stavelse, og den senere Stavemaade med dobbelt p er vel netop et uvilkaarligt Forsøg paa at hævde denne Udtale og undgaa Navnet udtalt T r a p a u d, hvad der vilde falde dansk Tunge naturligt. — Den undgik ligeledes at faa det stumme d i Navnet hørligt, mens andre franske Slægter, til Eks. Dalgas^{9b}, i begge Henseender ganske daniseredes.

Om den anden Kvinde af Navnet, Margrethe Trapaud, ved vi fra »Hirsch: Danske Officerer«, at hun blev

gift med en Kaptajn, senere Brigader Johan Gottfried Frederik Buhrmann (ogsaa nævnet som Bormann og Bornemann), afskediget 20. November 1715. — Det er øjensynligt, at det her er Krigskammeratskabet med Paul, der har ført ham sammen med hende, idet han stod som Kornet i 1ste jyske Rytterregiment, det samme, i hvilket Paul i Aarene 1696—99 i Ungarn og Sachsen var Oberstlieutenant. Den tilsyneladende Aldersforskel mellem Paul og Buhrmann (den ene Oberstlieutenant, den anden Kornet), gør det vel usikkert, om der her er et Søskendeforhold eller et fjærnere Slægtskabsforhold til Stede. — Efter sin Hjemkomst har Buhrmann som Kaptajn-Lieutenant (1701) eller snarere som Kaptajn og Kompagnichef i »jyske Landdragoner« (1705) kunnet gifte sig. — Men Ægteskabet endte under alle Omstændigheder ulykkeligt; thi den 20. September 1713 fandt Skilsmissen Sted¹⁰.

Skylden for denne paahviler aabenbart Margrethe. Velsagten under Mandens Fraværelse under Krigen har hun født et illegitimt Barn, Paul Christian, begr. i Varde den 22. April 1715¹¹. — Faderens Navn er os ubekendt. Hun var derfor værgeløs under Skilsmissesagen og den derefter følgende Retssag om, hvorvidt de hende af Ægtemanden tilstaaede 1000 Rdl. (selv havde hun i Medgift medbragt 1375) virkelig skulde udbetales hende. Denne Sags Udfald er os ubekendt; men at hun derfor har været i Pengetrang, viser det, at hun af Etatsraad Ole Krabbe, Slægtens trofaste Ven, har laant 200 Rdl. Hun boede da i Varde, formodentlig Mandens gamle Garnisonssted.

Men denne Skilsmisse oplyser os til en vis Grad om Margrethes Alder og tillader os at drage Slutninger om hendes tidligere Liv, der — selv om de ikke lader sig dokumentere — dog bærer Sandsynlighedens Præg.

Gaar vi ud fra, at hendes Barn, Paul Christian, er

undfanget 1712 (Skilsmissen fandt jo Sted 1713), kan hun vel daarligt tænkes dengang at have været ældre end 35 à 40 Aar. Hun vil da under denne Forudsætning være født mellem 1671 og 1776. Da Paul kommer herop 1683 — altsaa det allerseneste Aar, der kan sættes for hans Udvandring — har hun i dette Aar kun været mellem 7 eller 12 Aar, og hun kan da ikke tænkes at være fulgt med ham — det var jo en farefuld Flugt, som han ogsaa selv prøvede det. Det var allerede 1681 forbudt at fjærne Børn fra Riget.

Men selv om vi skyder hendes Alder, da Barnet blev undfanget, ud til 45 Aar — da baade hendes Tillokkelser og hendes Lidenskab sikkert maa have tabt sig — bliver hendes Alder dog for ringe til, at hun har kunnet deltage i Pauls Strabadser og Farer. Hun var, som født i 1667, dengang kun 16 Aar gammel.

Rimeligere er det at sætte hendes Udvandring i Forbindelse med Johans — Enkeltkvinders Flugt har under Datidens Forhold sikkert været ugørlig. — Johan rejser, som det synes, nylig udvandret, — han vilde vel ellers have søgt Paul tidligere — til Paul i Ungarn. Margrethe har da været 21 à 26 Aar (eller som født i 1667 30 Aar) og hendes Flugt har da i det mindste været mulig. — Det er da rimeligt, at hun er søgt til Pauls Familie i Presburg og er blevet modtaget der. I 1699 er hun fulgt med den til Danmark og har levet enten paa Hammersgaard hos Paul eller hos hans — maaske hendes egen — Søster og hendes Mand. — Alt dette lader sig som sagt ikke konstatere.

Hendes øvrige Livsskæbne, hendes Dødssted og Dødsaar er os ellers ukendt.

Jeg gaar derpaa over til den tredje Broder Pauls Liv, Slægtens Stamfader her i Landet, idet jeg paa Forhaand

skal oplyse, at han underskrev sig som Paul »Trapaud« med kun eet p.; det dobbelte p har først langt senere — men fejlagtigt — indsneget sig. Her skal jeg tillige anføre, at Slægtens oprindelige Vaabenmærke — thi ogsaa her, endogsaa i »dansk Adelsleksikon«¹² har der indsneget sig Fejl — var: En cirkelrund Kreds med 2 foroven gjorte Keglesnit, i hvert af hvilke en seksodded Stjerne; i Kredsens nederste Del en til venstre oprejst Løve; paa Hjælmen en seksodded Stjerne mellem 2 Palmegrene med 6 Blade. Siderne af Vaabenmærket er i Seglet flankerede af snirklede Sirater. Baade Underskrift og Segl findes under Pauls Testamente¹³.

P a u l T r a p a u d.

I hvilket Aar Paul forlod Frankrig lader sig ikke nøjagtig bestemme, dog maa der gaaes ud fra, at dette er sket, efter at det i August 1669 under haard Straf (à peine de confiscation de corps et de biens)¹⁴ var blevet forbudt Protestanterne at forlade Landet. Familiesagnet fortæller nemlig, at han under Flugten kun blev reddet ved en Værtshusjomfrus Hjælp, og dette forudsætter jo Forbudet. Det synes deraf tillige, at han har foretaget Flugten alene. For Broderen, der søgte til England, har Vejen over Kanalene været den naturligste, og den anden Broder synes altsaa som nævnt at have været yngre og derfor ogsaa senere udvandret.

For Paul, der valgte Tyskland, er Vejen dertil gaaet gennem Lothringen, hvor den Forbindelse med Slægten de la Mare blev sluttet — hvis den ikke allerede havde sin Rod i Frankrig — der skulde blive af saa stor Betydning for ham og hans Afkom i Danmark. Det er vel ogsaa dette Venskab, der har rettet hans Opmærksomhed

paa Landet her mod Nord, hvor de la Mare'rne for længst var hjemme. Vi behøver derfor ikke at tænke os mange Aar forløbne, inden vi med Sikkerhed i Aaret 1683 ved ham heroppe. — Noget kunde imidlertid tyde paa, at han ikke straks er gaaet i dansk Krigstjeneste. — Gennem Kaj de la Mare synes han i Stat Bremen at være kommet i Forbindelse med dennes Søster eller Niece Margrethe Sofie de la Mare, der var gift med Oberst von der Decken¹⁵, og han har mulig allerede dengang følt sig tiltrukket af deres Datter Christine Sofie, der 5 Aar efter hans Indtrædelse i den danske Hær blev hans Hustru 1688.

At Paul søgte til Danmark laa imidlertid ikke fjærnt. For de her indvandrede Hugenotter maa Forholdene siges at have været gunstige¹⁶. Vel havde de en Modstander i Sjællands daværende Biskop Bagge, men Dronningen, der selv var reformert, begunstigede dem. Man var jo, paa samme Maade som i Brandenburg, heller ikke blind for, at de som dygtige Arbejdere var en Vinding for Landet. De fik derfor ogsaa deres særegne Stilling — dog med den Indskrænkning, at ved deres Ægteskab med lutherske Mødre skulde Børnene opdrages i Moderens Tro. Ja selv Ludvig XIV saa, i det mindste en Tid, venligt til Indvandringen i Danmark, idet han indrømmede, at de, der var indvandrede hertil fra Frankrig, kunde faa Halvdelen af deres Formue udleveret, naar dette var sket efter det nantiske Edikts Ophævelse — en Fordel, der jo dog ikke kom Paul til Gode. Hans Udvandring faldt inden dette Aar.

Der kunde saaledes for Paul være gode Udsigter ved at søge sin Fremtid i den danske Hær, og d. 10. Juli 1683 ansattes han som Kornet reformé i 4. jyske Rytterregiment, paa den Tid garnisonerende i Pinneberg. — Ved hvis Mellekomst og Anbefaling dette er opnaaet, ved

vi ikke — man kan tænke saavel paa Familien von der Decken i Stat Bremen som paa Slægten efter Emanuel de la Mare¹⁷, hertugelig Slotsherre og Forpagter paa Koselau († 1664). Hvor ukendt Pauls Navn — og vel han selv — iøvrigt har været dengang, fremgaar af Sagens Dokumenter. Ifølge det første, N. 970, af disse, dateret fra Glückstadt, beordres »Obr. Holstein« at ansætte »gegen wärtige Trapaue« (i Ekstrakten kaldet Trapenaut) som Cornet ved Regimentet¹⁸. Ifølge det andet, Nr. 971, bemyndiges Rentekammeret at udbetale Cornet Trapeaut (i Ekstrakten kaldet Trapau) sin Gage. Denne lød paa »Tractement som confirmeret«, og allerede det næste Aar 1684 udnævntes han til Secondlieutenant. — Man skulde af disse gode Vilkaar mulig kunde slutte, at han — som før berørt — allerede tidligere har været en i Krigstjeneste forsøgt Mand; der er dog ikke noget bekendt i saa Henseende. — Ritmester blev Paul d. 13. Oktober 1791, varmt anbefalet af sin Oberst, Adam Christoffer v. Holstein, der kalder ham en dygtig Officer og udbeder sig at maatte cavere for ham, og nu gik Avancementet hurtigt under de gunstige Forhold i Ungarn i kejserlig Sold (1692—1698) og i polsk Sold i Sachsen (1698—1699), hvortil Regimentet i disse Aar beordredes — Major d. 12. December 1693 — Oberstlieutenant d. 26. Maj 1694, en hurtig Kariere, men sikkert fortjent — det var Elite, der sendtes med disse Hjelpekorps.

Allerede inden den Tid havde han som Ritmester — dette ansaaes vist dengang som et passende Tidspunkt — i Aaret 1688 d. 21. Februar som nævnt ægtet Christine Sofie v. d. Decken fra Stat Bremen, Datter af Oberst v. d. Decken og Margrethe Sofie de la Mare.

Mushard i sin »Bremisch-Verdischer Rittersahl« og derefter »Uradliches Taschenbuch« 1900, der vel delvis er indskrænket til at følge ham, omtaler ved Slægtens

Stamtavle hverken Ægteparret eller deres Børn. Dette er dog forstaaeligt. — Det var jo en Tid, hvor Trediveaarskrigens Virkninger endnu ikke var forvundne i Tyskland, og hvor derfor en Mængde tyske Adelsmænd søgte ud til fremmed Krigstjeneste; og dette var ikke mindst Tilfældet med Slægten v. d. Decken fra Bremen, hvor de politiske Forhold til Danmark og Sverrig gjorde Ansættelsen i disses Hære særlig let og lokkende. Det kan da ikke undre, at ikke faa af disse Udvandrere, der maaske kun en sjælden Gang kom hjem og som gamle Folk, hvis Døden paa Valpladsen ikke tog dem, er undgaaet Musshards Opmærksomhed, og navnlig er dette forstaaeligt med den her omhandlede Gren, hvor Manden drager ud — han har dog ikke staaet i dansk Krigstjeneste — tager en udenlandsk Hustru og sender sine Døtre bort til Giftemaal i fremmed Land.

Historisk autentisk er Familien baade gennem Slægten Trapauds Historie og gennem den blücherske Slægts Stamtavle.

Netop fra denne Tid, før og ved Aar 1700, er ikke faa af Slægten indskrevne i den danske Hær, og det kan vel være et Spørgsmaal, om det ikke lige saa meget er denne Bølge, der har drevet Paul til Danmark som Indvirkning fra Slægten de la Mare.

Angaaende Christine Sofies Moder, Margrethe Sofie, henviser jeg til Slægten de la Mares Stamtavle, her vedføjet til Stamtavle IV. Hun var efter denne Datter af Emanuel fra Koselau og som saadan Broderdatter af Oberstlieutenant Kaj de la Mare til Aggerbøl²¹, til hvem Christine Sofie og Søsteren Marie Elisabeth blev sendt før deres Bryllup.

Thi det var et Dobbeltbryllup; samtidig viedes hendes Søster Marie Elisabeth til Ritmester Gustav Blücher¹⁹.

— Vielsen foregik i Øster Snede Kirke — og den fejredes paa Onkelens Ejendom Aggerbøl, hvortil de var sendt som det mest passende Sted at møde Brudgommene.

Christine Sofie fulgte senere med Paul til Udlandet og var i denne Periode bosat i Presburg, hvor hun fødte ham 3 eller 4 Børn. Hun har sikkert baade der og her i Landet, hvor vi kan følge Forholdet, været ham en trofast Hustru, der maatte bære Hovedbyrden af de hjemlige Sagers Styrelse under hans Krigs- og Garnisonsliv.

I 1699 vendte Regimentet, 1. jyske Rytterregiment, hjem fra Udlandet til Garnisonering i Jylland — iøvrigt helt oppe i Vensyssel, Hovedkvarteret laa i Bratskov²⁰ — men det fik ikke nogen lang Hvile. Allerede i Foraaret 1700 deltog det i den gottorpske Krig og var med ved Indtagelsen af flere af Hertugens »Skanser« (Holmer- og Sorger-) ²², men havde senere en uheldig Affaire ved Sehested. Krigen endte jo iøvrigt hurtigt.

En Oberstlieutenants og Kompagniførers Stilling, navnlig i Udlandet, gav efter Krigsret og Krigsbrug — rigtignok tit ikke blot per fas, men ogsaa, i det mindste efter vor Tids Opfattelse, per nefas — gode Indtægter. — Forbindelsen (Medgiften) med den rige og ansete v. d. deckenske Slægt²³ maa have støttet, og det er ikke usandsynligt, at Paul selv fra Hjemlandet har medbragt Midler — de landflygtige fandt dog ofte — for Eks. gennem nederlandske Bankierhuse — Lejlighed til at redde mere eller mindre af deres Formue. Vi har ogsaa et Vidnesbyrd om, at Paul allerede i 1689 maa have været en formuende Mand.

Dette fremgaar af nedennævnte Skrivelse (affattet paa Tysk) fra Oberst Holstein, Ring Kloster d. 2. November 1689 No. 563.

Oberst Holstein indberetter deri:

Ritmester von Schieben er kommanderet til England, og Holstein har fundet Kompagniet i daarlig Tilstand, saa han maa erstattes af en velbemidlet Mand, som beslutter sig til at yde Tilskud; og da den ved Ritmester Rantzaus Kompagni staaende Lieutenant Paul Trapaud, som er en dygtig Officer og tilmed ogsaa af god Formue, tilbyder sig at sætte Kompagniet i tilbørligst fornøjeligst Stand, saa anbefaler han ham til Overtagelsen og udbeder sig selv at cavere for ham.

Det er saaledes fuldt forstaaeligt, at Paul i 1697 kunde købe Hammergaard²⁴, idet Købet vel er ordnet gennem Kaj de la Mare og Gustav Blücher, der med sin Hustru boede paa Hanstedgaard, som Mellemænd; der blev kun nogle Mil mellem de 3 Familier. — Pontoppidan siger om Gaarden, at »den ligger paa Heden og har saare skarp Grund og Jordsmon, baade Borge og Ladegaarden er af Mur og Bindingsværk . . . . . Hovedgaardstaxt 23 Tdr. 4 Skp. 2 Fdk.; Skovskyld 1 Skp. 1 Fdk. 2 Alb.; Mølleskyld 2 Tdr. 5 Skp. 1 Fdk.; Bøndergods 200 Tdr. 3 Skp. 2 Fdk. 2 Alb.; Skovskyld 7 Skp. 1 Fdk. 2 Alb.; Mølleskyld 1 Td. 2 Fdk.; Tiende 13 Tdr. 1 Skp.«

Det er jo ikke nogen glimrende Beskrivelse, Pontoppidan giver af Ejendommen, endda 80 Aar efter Købet; men Paul havde faaet Foden paa sin egen Grund, ligesom vel Forfædrene, og Ejendommen laa bekvemt for de Familier, der stod ham nær.

Nu er Heden forsvundet — men rigtignok ogsaa den gamle Skov, og de gamle Bygninger er efter en Ildebrand erstattede af nye som en velhavende Bondegaards.

Foreløbigt var Familien rigtignok i Udlandet, og de første Aar, 1697—1699 var Gaarden derfor bortforpagtet til Sieur Hans Mortensen, og det er først med Aaret 1700, at vi af »Familie og Folkeskabsregnskabet«²⁵ faar at vide,

at »Hammergaard er en privilegeret Sædegaard, som ejes af Højædle og Velbaarne Obrist Lieutenant Trapo, som er i Kgl. Majestæts Tjeneste og besiddes af hans Velb. Frue.« Det fremgaar af dette, at Hustruen ganske har maattet overtage Styrelsen af det store Husvæsen, medens Manden maatte holde sig til sit Garnisonssted, der i det mindste i 1706 synes at have ligget saa fjærnt som ved Rendsborg paa det derværende Ryttergods²⁷.

Men i Aaret 1704 eller kort forinden mistede han sin Hustru, der sikkert er indsat i den Familiebegravelse, som han havde ladet indrette under Alteret i Hammer Kirke, og det er vel hendes Død, der gav Anledning til, at han Aaret efter solgte Gaarden 1705, og som maaske allerede den Gang medførte det store Opbrud og Splittelsen af de mange Børn, som i det mindste Aaret efter, 1706, blev til en Nødvendighed, da han atter maatte til Udlandet.

I det i Ungarn opererende Hjelpekorps var nemlig Oberst Dithmann død fra sit Kyrasserregiment d. 30. December 1705²⁸. Regimentet tilfaldt Paul under 10. April 1706³⁰.

Der var iøvrigt Ansøgere nok til dette²⁸. 1) General-Lieutenant Harboe anbefalede varmt Grev Windischgrätz, »da Oberstlieutenant Prehn ikke kan undværes paa sin Plads.« — 2) Oberst v. Enden vil have Kyrasserregimentet, saa foreslaar han, at Prehn kan faa hans Regiment. — 3) Grev Reus og 4) Heilsberger har samme Anciennitet, og endelig er der lovet (d. 25. Februar 1705) Oberst Brockdorff i Flandern det første ledige Regiment. Han afslog det dog for Bekostningens Skyld.

Naar Regimentet dog tilfaldt Paul, maa dette vistnok for en stor Del tilskrives Oberst (senere General) Lee-gaard, hans trofaste Ven. Han havde netop paa den Tid Orlov fra Ungarn²⁹ og har saa benyttet den Indflydelse,

hans Kendskab baade til Forholdene i Ungarn og til Paul selv gav ham, til at henlede Opmærksomheden paa ham og bringe Vægtskaalen til at synke til Fordel for ham. Paul havde iøvrigt langt den ældste Anciennitet. Det ses ikke, at han selv har indleveret nogen Ansøgning; men sin Ansættelse var han allerede bekendt med i Slutningen af Marts.

Pauls hjemlige Forhold har dog maattet volde ham et stort Skaar i Tilfredsheden over sin Forfremmelse — han maatte jo efterlade hele Børneflokket hjemme, der var dengang 7 Børn, og selv om de, som det senere vil ses, var anbragte hos hans Slægt, var dette jo kun en Nødudvej, som næppe var tænkt vedvarende.

Efter et ret langvarigt Ophold i Wien afgang han sidst paa Sommeren herfra³¹, forsynet med Penge af den kejserlige Regering, sammen med en Del andre Officerer. Men først ad lange Omveje og til sidst gennem tyrkisk Territorium lykkedes det ham at støde til sit Regiment.

Hans Tjenestetid ved dette skulde imidlertid kun blive af kort Varighed. Den 30. December beordredes den Del af Korpset, hvortil hans Regiment hørte, fra Debreczin at begive sig med de syge til Pesth. Det var en stræng Vintermarsch, til man endelig den 17. Januar naaede Pesth; men Isgang hindrede Overgangen over Donau, og under forfærdelige Forhold maatte Korpset i 17 Dage blive paa Flodens venstre Bred. Her døde da Paul og blev begravet i Pesth. — Hans Sager hjemsendtes gennem hans Efterfølger Oberst Prehn³².

En Familietradition ved at berette, at Paul faldt i et Slag, og at Familien ønskede at faa hans Legeme hjem til Danmark; men da man aabnede Kisten, viste det sig, at der kun var lagt Liget af en menig Rytter i den — saaledes var de paagældende sluppet lettest fra Arbejdet.

— Der foreligger sikkert her en Forveksling med noget andet. Det er ikke utænkeligt, at Broderen Johan er faldet i Tyskland — og det behøvede dengang ikke at være langt borte — og Familien har da med den Tids Veneration for Legemet ønsket ham hjem til Hammergaard til Familiebegravelsen. Skuffelsen er saa kommet og har fæstnet sig i Sindene. Men efterhaanden er Begivenheden, fordi man ikke havde Pauls Grav hos sig, og Johans Eksistens glemtes, blevet henført til Stamfaderen, som Efterslægten gemte Mindet om.

Der eksisterer hos mig et Portraitmaleri af Paul — nu i Brystbillede, men som det ved en Reparation viste sig — oprindelig i fuld Legemsstørrelse, støttende sig til en Lanse. Billedet er iøvrigt uden stor Kunstværdi. Det viser os en tilsyneladende halvhundredaarig vejrbit Mand med kraftige Ansigtstræk og i fuld Kyrasserrustning. Det er efter Paategningen malet 1704, og det er det eneste, hvoraf vi kan slutte os til hans Alder.

Endnu skal det siges, at det Venskab, som de to dygtige og brave danske Officerer, Generalerne Leegaard og Fuhrmann nærede for ham og trofast overførte paa hans Børn, taler godt for Pauls egen Dygtighed og brave Karakter.

I Wien havde Paul kort før sin Død ved Opbruddet til den sidste farefulde Rejse affattet et Testamente³³ af 17. Juni 1706, ifølge hvilket hans Børn skulde gaa i lige Arv, en Afvigelse fra jyske Lovs Arveregler om Broder- og Søsterlod, der viser ham som en ud over sin Tid fordomsfri Mand.

Allerede 1704 efter Hustruens Død havde Paul søgt Tilladelse til uden retslig Mellekomst at indgaa Skifte med Børnene om deres Mødrenearv med Samfrænder, øjensynligt for at faa dette sit ovennævnte Ønske sat igen-

nem. Ansøgningen bevilgedes d. 13. Oktober 1704, dog paa Betingelse af, at Samfrænderne fremlagde et »Instrument« om Afgørelsen. Dette blev imidlertid aldrig afgivet; der blev, som Oberst Fuhrmann siger i sin Ansøgning af 15. Maj 1707 om at faa Pauls Testamente konfirmeret, »ingen Endelighed« paa Sagen, øjensynligt fordi Samfrænderne modsatte sig en saadan Ordning.

Imidlertid naaede Paul nu ved Testamentet at sætte sin Vilje igennem ved at fradrage fra Sønnernes Arvepart en Sum af samme Størrelse, som de vilde vinde ved jyske Lov.

Det er betegnende for denne Sagens Gang, at Samfrændernes Antal i denne Oberst Fuhrmanns Ansøgning om Testamentets Konfirmation er sunket til »en fattig Enke efter Ritmester Gustav Henrik Blücher, der sidder med 4 umyndige Børn,« og at baade Kaj de la Mare, Kaptein Buhrmann og mulig andre ganske er forbigaaede. — Man forstaar, at deres Iblanden kun vilde have besværliggjort Fuhrmann Vejen, og selv har de næppe ønsket at træde frem, da der ikke var megen Udsigt til, at de kunde hindre Afgørelsen — det gjaldt jo nu tillige Fædrearven. Men det er tillige forstaaeligt, at Paul har overgivet Ordningen af Testamentets Konfirmation med Forbigaaelse af Slægtningene til Oberst Fuhrmann, paa hvis Venskab han kunde stole, og som har paataget sig det »for at ervise mod disse fader- og moderløse Børn, at jeg continuerer udi at yde til dennem det Venskab, deres Salige Fader og jeg i lang Tid har haft, samt mit til ham gjorte Løftes Fuldkommelse.«

Paul Trapaud efterlod sig 7 Børn, 4 Dreng og 3 Piger, der her anføres efter deres sandsynlige Alder, der dog ikke ved hvert Barn fuldt bestemt lader sig fastslaa — dels fordi nogle af dem fødtes i Udlandet, dels fordi

Hammer Kirkebog først begynder med 1710, altsaa efter den yngstes Fødsel: 1) Jean (Johan, Joan) — 2) Marie Elisabeth — 3) Gregorius — 4) Christian — 5) Helene Marie — 6) Detlev og 7) Margrethe Sofie. Med dem begynder Familiens 2det Slægtled. — Inden jeg gaar over til Omtalen af hvert enkelt Barns Liv, skal jeg dog bemærke, at jeg sidst vil behandle de to Sønners Levnet, der forplantede Slægten, Jean for den ældre Linies Vedkommende og Detlev for den yngres, fordi dette forekommer mig som den bekvemmeste Form for Slægtstoffets Behandling.

2det SLÆGTLED.

Det store Opbrud af Pauls Børneskare, der allerede var begyndt ved Faderens Udkommando, eller maaske allerede før — Amtmand Trappauds Gravskrift siger »førend 1706« — blev jo ved hans Død uigenkaldeligt.

Det synes, at ogsaa her Slægtningene paa Hanstedgaard³⁴, Marie Elisabeth Blücher, paa Aggerbøl, Kaj de la Mare, samt Margrethe Trapaud, gift med Kaptajn Buhrmann, er traadt hjælpende til — først som noget midlertidigt, men senere, efter Pauls Død, vedvarende. Vi ved dette om Sønen Detlev, der dengang kun var 6 Aar gammel og fandt et Hjem hos Mosteren paa Hanstedgaard, og det samme har utvivlsomt fundet Sted med Datteren Margrethe Sofie, der var endnu yngre, 3 Aar; hun tilbragte jo sit senere Liv til op i 40 Aars Alderen paa Hanstedgaard³⁵. Marie Elisabeth kom til sin Moster Margrethe i Varde³⁶, men hvor Jean anbragtes, derom foreligger intet; dog ligger det vel nærmest at antage, at ogsaa han er blevet anbragt i Kaptajn Buhrmanns Hjem, hvor han kunde forberede sig til sin fremtidige Officersbane. — En hel Del tyder paa, at det var Kaj de la Mare, der tog sig af de to, en halv Snes Aar gamle Dreng, Gregorius og Christian. De to Brødre synes at have været saa nøje sammenknyttede, at det ligger nær at antage, at de fra

Barnsben er opvoksede sammen. — Hvad der om de enkelte Børns Liv foreligger, findes nedenfor samlet.

Marie Elisabeth, den næstældste, var født i Presburg d. 2. Januar 1696³⁷. Hun anbragtes som nævnt hos Mosteren Margrethe, hvilket fremgaar af Jannerup Kirkebog³⁸. Dette Sogn var Nabosogn til Varde, og her stod »Lisbeth Trapau« i 1708 — hun har da været 12 à 13 gammel — Fadder til et Barn. Men først ved 24 Aars Alderen træder hun atter frem. Hun blev da, d. 31. August 1719 viet i Føvling Kirke til Henrik Hohlenberg, der i April d. A. havde naaet Ritmestergraden. — Hun omtales ved sit Bryllup som »paa Vaabenholm«, og vi vil under Jean Trapauds Historie komme nærmere ind paa Sandsynligheden af, at hun baade før og efter Bryllupet har haft sit Ophold der paa Gaarden, paa Ryttergodset i dette Sogn³⁹. Hendes Mand, der i Føvling Kirkebog betegnes som »fra Sjælland«, var iøvrigt ansat i det 1ste fynske Regiment, saa at hun ventelig har staaet sin jyske Slægt fjærnere — vi hører hende i alt Fald ikke nævnt. Først efter hendes Mands Død (begravet d. 31. Juli 1739), der indtraf samme Aar i Kolding⁴⁰, som han fik sin Afsked, er hun vendt tilbage til Jylland til Randers, hvor hun hensad i uskiftet Bo (Tilladelsen dertil er af 21. August 1739). Ifølge Stiftsrelationerne⁴¹ for Støvring Herred boede hun der i 1748. Hun døde d. 27. Januar 1777 — altsaa 80 Aar gammel.

Gregorius maa være født i Udlandet i 1697. Da Marie Elisabeth var født d. 2. Januar 1796 og Broderen Christian d. 14. Februar 1698, vil hans Fødselsaar naturligt sættes som det mellemliggende. Hvorfra det sydligt klingende Navn er optaget, ved vi ikke — det havde og fik aldrig Rod i Slægten.

Heller ikke kan vi med fuld Bestemthed sige, hvor

han efter 1706 fik sin Opdragelse; de fleste Træk (se nedenfor under Broderen Christian) tyder paa, at begge fandt den paa Aggerbølgaard. Under alle Omstændigheder blev han efter Oprettelsen af Landkadetakademiet hurtigst muligt sendt til dette d. 1. Januar 1714, dets Aabningsdag. Allerede næste Aar findes han dog atter slettet i Kadetkompagniet⁴², men blev d. 27. Juli 1716 ansat som Kornet i Levetzaus nationale jyske Rytterregiment (forhen jyske Landdragoner), hvor han d. 3. August 1719 blev Lieutenant. Man tager vist næppe fejl ved at antage, at det er de la Mare'snes Svogerskab med Levetzau, der har bevirket denne Begivenhedernes Gang.

Da ramte den store Reduktion, som maatte følge efter den store nordiske Krigs Afslutning, ogsaa Gregorius. Det levetzauske Regiment opløstes 1721, og han reduceredes, uden at det lykkedes ham senere at komme i Tjeneste igen.

Det lidet, vi ved om hans senere Liv, kender vi kun fra den nedenfor fortalte Sag.

Efter hans Død (begr. d. 12. September 1728 i Nim)⁴³ søger Prokurator Laudon⁴⁴ paa Pigen Anna Johanne Utzens, »hans forlovede Kierestes«, Vegne — hun var fra Aarhus — om Tilladelse til at overtage Arven efter ham, hvad han, »da Broderen var død«, havde lovet hende. Prokuratoren beder, at der maa ses bort fra de manglende Formaliteter, der skiller Løftet fra at være et Testamente, og der forelægges et Par egenhændige Breve fra Gregorius, »skrevet i kierlige Terminis«, der dog ligesom de øvrige Originalskrivelser desværre er blevet afhentede og dermed er gaaet tabte. »Siden er indleveret Attest fra Præsten Erik Nielsen Bang, at hun har været hans trolovede Kiereste, saa og fra Capitain Koplovs Frue Margrethe Elisabeth von Koplow, item fra Catharine von der

Lieth, saa og fra tvende Studentere Niels Friederichsen Bang og Christen Petersen Quist, at han mange Gange har sagt, at denne hans trolovede Kiereste skulde være hans eeniste Arving.«

Jeg skal tilføje nogle Oplysninger om de ovennævnte Personer, der øjensynligt har hørt til Gregorius Omgangskreds. — Erik Nielsen Bang⁴⁵ var paa den Tid Præst i Nim og Unnerup Pastorat nær ved Horsens, og den nævnte Catharine von der Lieth var hans Hustru siden 12. November 1702. — Studenten Niels (Nicolaus) Frederich(sen) Bang⁴⁶ var en Broder til Præsten. Han var født 1704 og var altsaa paa den Tid »Studiosus«. Han blev senere Præst, men paa St. Thomas, hvorfor han ikke er opført særlig i Wibergs Præstehistorie. Da Brødrenes Fader Niels Nielsen Bang († 1722) havde været Eriks Formand i Embedet, ligger deri den naturlige Forklaring til, at Sønnen Niels endnu stadig havde sin Bopæl i Sognet. Han havde deponeret i Kiel og taget »examen philosophicum; men fik »Attestatz« her. — Christian Quist blev aldrig Præst⁴⁷. Han døde i Sognet d. 12. Oktober 1756. — Margrethe Elisabeth var Datter af Oberst Jørgen Christof Koppelow og Anna Clarella v. Ahlefeldt, der døde d. 17. Januar 1730 i Unnerup, hvor de vel har haft en Gaard. Margrethe ægtede 1ste Gang Kaptajn Hans Ulrich Koppelow⁴⁸, der omkom paa en Sørejse til Norge 1726 eller 1727. De havde boet i Unnerup, ventelig paa Svigerforældrenes Ejendom. — Umiddelbart efter Moderens Død giftede Margrethe sig anden Gang i Unnerup d. 17. Maj 1730 med Henning Georg v. d. Lieth. Hun har da øjensynligt arvet Moderen; samme Aar er nemlig bevilget hende 2 Skiftekommissærer⁴⁹. — Men Hans Ulrich havde tidligere været gift med Elisabeth Hedevig Crane, og da Gregorius Søster Helene var gift med Oberst-

lieutenant Andreas Christoffer Crane, var han saaledes sikkert nærmere eller fjærnere besvogret med Familien Koppelow og dermed i nært Forhold til alle de andre.

Men iøvrigt maatte han allerede i Følge sit Navn være vel kendt inden for Trekanten Hanstedgaard—Aggerbøl—Vaabenholm, ligesom vel ogsaa ved de gamle Baand mellem de to Bremerslægter, v. d. Decken og v. d. Lieth⁵⁰. Netop omkring Aar 1700 var ikke faa Medlemmer af begge Slægter optagne i den danske Hær. — At ogsaa Johanne Utzen har været velkendt, fremgaar vel bedst af den Omstændighed, at endogsaa Kredsens Kvinder selvstændigt kæmpede for hendes Sag.

Johanne Utzen kan efter Prokurator Laudons Udtryk »Pigen« næppe have tilhørt det højere Borgerskab i Aarhus, og jeg kunde derfor tænke mig, at hun har beklædt en eller anden underordnet Stilling i en af Familierne. Senere maa hun være kommet andet Steds hen, eftersom der omtales Breve mellem de 2 trolovede, og det af Kirkebogen fremgaar, at Gregorius er død i Nim⁵¹. — Hendes senere Skæbne er ubekendt.

Imidlertid gjorde Arvingerne — Gregorius Søskende — Indsigelse mod at miste Arven, og en Broder, vel sagtens den senere Amtmand Detlev, fremfører denne paa »5 nødtørftige Søskendes« Vegne og sætter — som rimeligt var, der var jo intet Testamente — deres Vilje igennem. Cancelliets Afgørelse faldt d. 6. Oktober 1828: »Confirmation kan ikke bevilges«.

Det ligger ikke fjærnt at antage, at han, økonomisk ligestillet med Broderen Christian, har ejet en Gaard i Nim Sogn, vi ved kun ikke hvilken.

Christian, Gregorius yngre Broder, blev født d. 24. Februar 1698, formodentlig ogsaa i Presburg. Efter Familiens Opløsning paa Hammergaard gaar jeg ud fra,

at de to Brødre er blevet anbragte paa Aggerbøl, dels fordi Mosteren paa Hanstedgaard, der allerede modtog 2 à 3 af de andre Børn, næppe har villet og kunnet optage de to 9 à 10 Aar gamle Drengene, dels af den Omstændighed, at begge sendes til Landkadetakademiet umiddelbart efter, at Kaj de la Mare i Aaret 1713 er død, og hans Hjem dermed opløst eller i alt Fald kommet under nye Former under Sønnen Hieronymus, og dels endelig fordi vi ser Christian øjeblikkelig efter sin Reduktion søge til Vejle, hvor Kajs Enke og Datter nu boede⁵², i Steden for til Mosteren og Søsteren i Hanstedgaard. — Ligesom Broderen optoges Christian altsaa — rigtignok nogle Maaneder efter denne — paa Akademiet, hvor han forblev, til han d. 12. August 1720 ansattes som Fændrik i Schulenburgs gevorbne Regiment; men dette blev kun en kortvarig Lykke; thi allerede næste Aar nedlagdes Regimentet ved Reduktionen efter Krigens Ophør, og Christian reduceredes, om han end fik nogen Respit, fordi der endnu nogen Tid maatte sørges for Regimentets Hestes Græsning. Han hjemsendtes derfor først d. 11. Februar 1722. Christian søgte da som nævnt straks til Vejle.

Vi ved dette deraf, at han allerede den 20. Februar derfra indsendte en Ansøgning om at blive erkendt som »Majorennus«, at faa Myndighedsbevilling. Jeg gaar nærmere ind paa denne Sag, fordi den berører to Mænd, Generalmajor Johan Ingenhafven og Etatsraad Ole Krabbe, hvis Forbindelse og Venskab med den trapaudske Slægt gennem deres Efterkommere fortsattes gennem Slægtled.

Anledningen til denne Ansøgning angives at være, at Generalmajoren, der havde været Christians Formyndere, var død, og at hans Enke trængte paa, at dette Forhold skulde ordnes, ligesom Christian anfører, at Ingenhafven

havde undladt at indkræve hans Penge, hvorfor han nu ikke kunde faa dem udbetalt.

Krigskancelliet henvendte sig da til Christians ældste Broder Jean, hvem han havde nævnet som sin Kurator; men Jean oplyste under 4. April s. A., at han — vistnok efter en Strid med de andre Søskende — var fraa- traadt, og at Kuratellet var overdraget Etatsraad Ole Krabbe til Bjerre⁵³. Krigskancelliet henvendte sig da til denne, og da han i Skrivelse af 27. April anbefalede Ansøgningen, er denne blevet bevilget.

Samme Aar, som Christian — og rimeligvis netop med dette Formaal for Øje — fik sin Myndighedsbevilling, købte han Gaarden Nørre Carstoft i Skarild Sogn. — Det var en ikke ubetydelig Ejendom med 20 Tdr. Hartkorn, dengang vistnok med 20 Tdr. Hartkorn Bøndergods, hvis Størrelse ved de forskellige Køb dog synes at have varieret meget.

Pontoppidan⁵⁴ giver følgende Oplysning: Carstoft i Skarild Sogn, Hamrum Herred, kaldet Nørre Carstoft, er en ucompleteret, dog frie Sædegaard, hvorpaa staar en gammel grundmuret Bygning. . . . . Gaarden har gode Enge. Hovedgaardstaxt 19 Tdr., 7 Skp., 3 Fdk., 1 Alb.

Denne Gaard ejede Christian til sin Død. Dette fremgaar af Tingbog for Hammerum Herred⁵⁵, hvori findes en Sag mellem Cornet Christian Trapaud, hans Stervbo, og Forpagteren af hans Gaard, Nørre Carstoft, Jens Høgild.

Efter Tingbogens Aarstal 1727—35 at dømme, sammenstillet med Gregorius Dødstid, maa Christians Død være indtruffet i Aaret 1727 eller 1ste Halvdel af 1728.

Naar og hvor Helene Marie blev født, kan vi ikke med Bestemthed sige. Da Christian fødtes i Februar 1798 og det efter hende fødte Barn Detlev i August 1700,

maa Fødselen vel sættes til 1699, men om den har fundet Sted i Udlandet eller efter Hjemkomsten, kan ikke siges. Ikke heller kan det paavises, hvor hun efter Opbruddet fra Hammergaard blev anbragt — den moderligste Opdragelse har det 8—9-aarige Barn dog kunnet faa hos Mosteren paa Hanstedgaard. Hun blev i en ret tidlig Alder i Odder Kirke d. 31. August 1719 gift⁵⁶ med Andreas Christoffer Crane⁵⁷ efter hans Avancement til Kaptajn i jysk-fynske Dragonregiment (d. 10. Januar 1718), som han nu var naaet til efter en ret urolig Fortid⁵⁸. Han havde tidligere som Premierlieutenant haft en Affaire, der medførte, »dass er zur Schildwache condemnirt war«, og derfor bad om Dimission, »da mit er sein Glück anderwärts suchen könne«. Sagen maa dogs senere være ordnet, og han var saaledes med i Slaget ved Gadebusch d. 20. December 1712, hvor han var uheldig og blev fanget.

Ægteskabet varede i 16 Aar til hendes Død i April 1734.

Det var imidlertid et fynsk Giftermaal ligesom Marie Elisabeths, og Forholdet til de jyske Slægtninge er derved sikkert blevet svækket. Det viser sig til Eksempel gennem Børnenes Navne, der tilhører Faderens Linie, og gennem deres Regimentsansættelser. — Hun efterlod ved sin Død 4 Sønner og en Datter.

Sønnerne vare ved Faderens Død d. 18. Februar 1748 som Oberst i Kerteminde: 1) Frederik, Fændrik i fynsk nationale Infanteriregiment, død som Major i Kundby⁵⁹, hvor allerede Faderen sikkert har ejet en Gaard, d. 5. Januar 1778. — 2) Johannes, sjællandske nationale Infanteriregiment; — 3) Andreas, i Livgarden. — 4) Christian, d. 7. Januar 1743 anbragt paa Herlufsholm og dimitteret derfra 1754. Han nævnes som den eneste af de af Rektor Werring efterladte »vanvittige og vankundige Discip-

le«, der opnaaede Dimission⁶⁰. — 5) Datteren, Frøken Crane, omtales i Skiftet efter Faderen som voksen, der til Forskud for Arven selvstændig disponerer over Penge, vi ved ikke hvorfra. — Iøvrigt fremgaar det af dette, at Amtmand Detlev Trappaud, Børnenes Morbroder, var Formynder for de 2 yngste, endnu ikke fuldt myndige Sønner. For den ældste havde han endvidere udlagt Penge⁶¹.

Margrethe Sofie, Pauls yngste Datter, opkaldt efter Bedstemoderen, var ved hans Død 3 à 4 Aar gammel og blev ved Opbruddet sammen med den 6—7aarige Detlev anbragt hos Mosteren paa Hanstedgaard, der dengang sad der som Enke. Selv havde hun 4 umyndige Børn⁶², — deriblandt en anden Margrethe Sofie, der senere blev gift med Jean — i sit »Hus« under Hanstedgaard. Hvorvel hun ikke helt var uden Formue, kan det vel nok have været svært for hende at komme igennem, og det er vel tænkeligt, at Plejebørnene snarest har kunnet være hende en økonomisk Støtte ved den Arv efter Fader og Moder, de bragte med sig. — At Margrethe er kommet til hende, fremgaar af det Faktum, at hun hele sit Liv levede sammen med Enken, som det oplyses gennem Stiftrelationerne⁶³, lige til hun i sit 47. Aar d. 8. September 1750 i Hansted Kirke blev gift med Premierlieutenant Christian Carl Blücher⁶⁴. Det har vel været et Ungdomsbekendtskab fra Hanstedgaard, der blev fornyet, mens han fra 1743—45 garnisonerede i Horsens med 1ste jyske Rytterregiment, og som endte med dette Ægteskab.

Blücher døde imidlertid allerede d. 16. August 1756, og hun boede siden i Haderslev, hvor Manden efter 1750 havde garnisoneret — i det mindste levede hun der i 1783, 80 Aar gammel.

Under 15. Maj 1783⁶⁵ søgte hun nemlig derfra om en

Forhøjelse af sin Pension, stor 100 Rdl. — ventelig Udbyttet af den Sum, 100 Rdl., hendes Mand havde indsat for hende i Enkekassen — for sin »seit vielen Jahren« døde Mand. — Hun er nu 80 Aar gammel og kan ikke længer erhverve til Hjælp ved Haandarbejde. Hun boer blandt fremmede Folk, som ikke længer vil eller kan beholde hende for denne Pension. Hun er tillige nu svagelig. — Ansøgningen giver os — den er attesteret af Lieutenant Brahe, — et trist Billede af de Forhold, hvorunder en af Slægtens Døtre har endt sit Liv.

Tilbage er af Pauls Børn endnu de to Sønner, Jean og Detlev. — Af disse vil Jeans Levnet, som før sagt, blive behandlet paa dette Sted som Stamfader til Slægtens ældre Linie, mens Detlevs og hans Efterkommeres Historie først vil følge, efter at den ældre Linie er behandlet.

DEN ÆLDRE LINIE.

Jean Trapaud.

Angaaende Tiden for Jean Trapauds Fødsel er vi henvist til en bestemt Opgivelse. Efter Vester Sogns Kirkebog var han ved sin Død d. 27. Oktober 1755 »Ætat: 63 Aar 7 Uger 2 Dage.« Da dette maa være opgivet af Børnene, vel sagtens til Gravskriften, er det sikkert autentisk, og han skulde da være født ved August—September 1692; og Oberst Fuhrmanns Opgivelse⁶⁶ i 1707 af ham som 17-aarig er da for højt sat.

Der blev naturligtvis hurtigst muligt sørget for at faa Jean ind i Hæren, og det skyldtes sikkert Oberst Fuhrmanns Indflydelse, at General-Lieutenant Gersdorff fra Ungarn d. 6. Februar 1709⁶⁷ foreslog: . . . . . »In dessen (Fähnrich Viols) Stelle wird des Sehl. Obersten Drapeau Sohn Jean Drapeau proponirt zum Fähnrich bey des Capitaine Kaas Compagnie«, hvilket bevilgedes. Den 15. ansattes han ved det saakaldte ungarske Regiment, altsaa ved det samme Korps, om end ikke ved det samme Rytterregiment, hvorved Faderen havde fundet sin Død.

Jean lærte dog ikke her Krigen at kende; thi Korpset maa ved hans Ankomst allerede have været fuldt optaget af Forhandlingerne og Forberedelserne til Hjemmarchen⁶⁸. Gennem Mähren, Bøhmen og Sachsen gik Rytteriets

Hjemrejse i Juli og August 1709, og det naaede sidst i September Holsten, hvorfra Kopset senere sendtes til Jylland.

Imidlertid brød samme Aar andet Afsnit af den store nordiske Krig ud, og atter sørgede Oberst Fuhrmann for den unge Kornet, idet han d. 11. Januar 1710 fik ham udnævnt til Lieutenant ved sit eget Regiment, jyske nationale, og nu ved vi, at han fik Krigen at føle.

1. jyske Rytterregiment fulgte d. 11. November 1710 med Hæren over til Skaane⁶⁹ og kom saaledes til at deltage i det ulykkelige Slag ved Helsingborg d. 10. Marts 1710⁷⁰. Det var under dette placeret paa venstre Fløj og holdt til Begyndelse bag ved et Højdedrag, Ringstorpbacke. Da General Dewitz herfra saa, at højre Fløj var i Opløsning, samlede han Regimentet og 1. fynske Rytterregiment og ilede til Hjælp⁷¹. Forgæves huggede han dog med et Par Eskadroner, der iøvrigt kæmpede tappert, ind paa de svenske Forfølgere, som vel blev kastet tilbage, men kun for et kort Tid. — Flugten kunde han ikke standse, og da hans eget Rytteri nu ogsaa kom i Uorden, veg alt paa denne Side tilbage til Helsingborg. Her fik han dog atter nogle af sine Ryttere samlet, med hvilke han fremdeles søgte at dække det flygtende Fodfolk — men Slaget var tabt. — Den 14. Marts⁷² førtes Rytteriet tilbage til Sjælland; men alle Hestene maatte lades tilbage — det var dog kun 500, Resten var enten omkommet i Slaget eller laa, dræbte af deres Ryttere, og forpestede Gaderne i Helsingborg.

Mellemtiden mellem Slaget ved Helsingborg og Krigsbegivenhederne i Tyskland det næste Aar maa Jean — og formodentlig hans Regiment — i det mindste for en Del, have tilbragt i Jylland. Dette fremgaar af Vedslet Kirkebog⁷³, som oplyser, at »Trapo, rtm. Fuusmanns Lieutenant, 1711,

Iste Søndag efter Trinitatis«, er udlagt Barnefader. Naar inden for dette Tidsrum Opholdet har været, ved vi intet nøjere om, uden for saa vidt vi kan beregne det efter denne Sag.

Medens Jeans Person ganske drukner i det store Slag, hører vi mere til ham selv det næste Aar. I dette deltog Regimentet i Kampene i Tyskland, navnlig i Belejringen af Wismar⁷⁴. Vi ser her Jean sammen med sin Faders to trofaste Venner, General Leegaard og Oberst Fuhrmann, og Virkningen deraf viste sig ogsaa deri, at Leegaard, da hans Generaladjutant Major Treue d. 26. November 1711 var faldet ved en Rekognoscering, derefter antog Jean i hans Sted, og selv om en Generaladjutants Stilling ikke dengang havde den samme Betydning som nu, og selv om det, hvad Leegaard siger i sit Brev⁷⁵, var »ad interim«, er det dog tydeligt nok et Bevis ikke alene paa Venskab, men ogsaa paa Tillid til den unge Lieutenant.

Og Jean fik Lejlighed til at vise sig den værdig. — Ved et stort Udfald af den wismarske Garnison, som fandt Sted d. 15. December, og hvor Jørgen Rantzau oprev og omtrent tilintetgjorde den, udmærkede jyske nationale Regiment sig særligt, og at Jean ikke har staaet tilbage, ser man af, at han under Kampen blev saaret af et Bajonetstik. Vi ved dette af samme Brev af 1. December 1711 fra Leegaard, der beretter om hans Udnævnelse. — Byen blev dog ikke indtaget, da Belejrerne manglede Artilleri, og der til sidst i det nye Aar kom Undsætning.

Kort efter mistede Jean den ene af sine Venner. Oberst Fuhrmann var øjensynligt paa Grund af sit Regiments gode Opførsel blevet udnævnt til Generalmajor, men dræbtes allerede d. 12. Januar 1712 ved et Fald fra Hesten .

I dette Aar var imidlertid Kommandoen over alt det Rytteri, der i Vinteren 1711—12 var forblevet i Pommern, givet til Generalmajor Gregers Daa ⁷⁶, og i dettes Antal var altsaa ogsaa Jeans Regiment. Vi ved deraf, at Jean kom til at deltage i Slaget ved Gadebusch d. 20. December 1712. Slaget tabtes; men Regimentet havde kæmpet tappert ⁷⁷. Gregers Daa faldt selv i Spidsen for sit Regiment. — Saa har Jean maattet deltage i Tilbagetoget op gennem Holsten og Sønderjylland og vel sagtens i Begivenhederne rundt om Fæstningen Tønningen, der overgav sig d. 7. Februar 1714. — Den 10. August s. A. udnævntes han til karakteriseret Ritmester.

Om Jean derefter atter er blevet sendt til Tyskland, ved vi ikke; under alle Omstændigheder var han her i Danmark i 1716; thi den 1ste August blev han som Ritmester forsat til 5te jyske Rytterregiment, og dermed var sikkert hans Krigsperiode forbi. Fremtidig træffer vi ham under Krigen kun garnisonerende paa Sjælland.

Den 1ste Juli 1716 havde Jean imidlertid i Føvling Kirke, kun et Par Mil baade fra Hanstedgaard og Aggerbøl, holdt Bryllup med Margrethe Sofie Blücher, Datter af Gustav Henrik Blücher og Marie Elisabeth v. d. Decken. Hun var altsaa hans Kusine, idet han selv var en Søn af Marie Elisabeths Søster Christine.

I Føvling har nemlig den Gaard ligget, som Jean ifølge sin Stilling som Rytterofficer kunde gøre Fordring paa. Der i Sognet hørte Føvling Hovedgaard (paa den Tid kaldet Vaabenholm, senere Væbnerholm) ind under det skanderborgske Ryttergods. Der hørte 1708 14^{1/2} Td. Hartkorn til Hovedgaarden ⁷⁸, saa der har været Plads nok til Ægteparret.

Det var derfor naturligt, at det ogsaa var i Føvling, at hans Søster Marie Elisabeth »fra Vaabenholm« ⁷⁹ æg-

tede Ritmester Hohlenberg 1719. — Det er naturligt, at Søsteren er søgt til den ældre Broders Hjem, efter at han har faaet et saadant, og at hun har bistaet ham ved Husholdningen, ja endog overtaget det meste af Styrelsen, efter at Jean med Hustru havde forladt Hjemmet, som det synes endog efterladende den førstefødte til hendes Pleje; han døde jo i Føvling i Februar 1719, og paa den Tid havde Jean og Hustru forlængst maattet forlade Føvling og havde begyndt de næste Aars omflakkende Garnisonsliv, hvortil Regimentet (eller et Detachement af det) tvang dem. 1718 findes Familien i Slagelse, hvor det næste Barn, Gustav Detlev, fødtes, derefter i Præstø og saa i Vordingborg. I Præstø fødtes Pauline og det sidste Sted Georgine Frederikke, døbt d. 18. April 1722, Johan Christian, døbt d. 10. Januar 1725 og endelig den yngste, Ulrich Adolf, f. d. 24. Februar 1727.

Men derefter mistede Jean i 1732 sin Hustru, der blev begravet i Koret i Vordingborg Kirke, efterladende ham med 5 umyndige Børn, henholdsvis i Alderen 14, 13, 9, 7 og 5 Aar. Hvorledes han under disse vanskelige Forhold har sørget for deres Opdragelse, foreligger der intet om; men vi kan vel betragte den derved fremkaldte store Husholdning o. s. v. som en af Grundene til hans senere forhastede andet Giftermaal.

Med hans Avancement gik det heller ikke hurtigt. Det var jo Freds- og Reduktionsaar, og først d. 5. August 1735 avancerede han til Major, d. 5. Juli 1744 til karakteriseret Oberstlieutenant og endelig d. 20. August 1749 til virkelig Oberstlieutenant i sit Regiment, der iøvrigt fra 1748 havde faaet Navnet 3dje jyske Rytterregiment.

Imidlertid havde Garnisonsforholdene ført ham tilbage til Horsens, og Stiftsrelationerne⁸⁰ oplyser os om, at Jean Trapaud i 1748 boede i Nimb Herred »her v e d«

Horsens Købstad. Dette gav vel Anledning til hans Ægteskab d. 4. Maj 1745 med Borgmester Hans Joachimsen Rodenborgs Enke (siden 27. Juli 1741), født (1693) Birgitte Riber.

Begæringen herom gav imidlertid Stof til en Række Skrivelser⁸¹, der paa flere Punkter er ejendommelige. — Under 23. Marts 1745 søgte Jean om 3 Ting, 1) Ægteskabstilladelse, 2) Tilladelse til med Venners Hjælp at skifte med Børnene, og 3) at Døtrene Pauline og Georgine Frederikke maatte gaa lige i Arv med Sønnerne (hans Faders Tanke). Sagen tilsendtes Generalauditeuren, der d. 9. April tiltraadte Punkt 1 og 2, men fraraader Punkt 3, »da Sønnerne, som er i Tjeneste, vil lide Skade derved«, og udtaler sin Misbilligelse af, at Jean i 11 Aar ikke har skiftet, det medfører efter kgl. Forordning af ^{10/8} 1697 en Bøde til Christianshavns Kirke af 100 Rdl. Sagen endte med Kongens egenhændige Underskrift: »Die Heirath und Theilung mit Freunden wird accordirt, die dritte (ulæseligt) aber nicht«. Dette kundgjordes d. 26. April s. A.

Der findes i Horsens Kirke et Epitafium for Borgmester Hans Olesen Riber, død d. 3. August 1615, ligesom der 1729⁸² nævnes en Laurits Eriksen Riiber, Raadmand i Horsens, som har Indeseende med Hansted Hospital sammen med »Inspektions Herrerne« Ole Krabbe († 17. Juni 1728) og den efter Ansøgning nys udnævnte Johan Rudolf Krabbe. (Disse Navne gør os — i Forbigaaende sagt — Familien Blüchers lange Ophold paa Gaarden forstaaeligt). Dette viser, foruden andre Ribernavne, at Birgitte altsaa tilhørte en gammel anset horsensk Familie⁸³, og hun havde jo selv været gift med en Borgmester af Byen. Hun har sikkert ogsaa været en velhavende Dame; thi de Bygninger og »Markjorder« i Horsens, der omtales ved Fællesboet i »Testamentet«, maa antages at være kom-

met ind gennem hende. I saa Henseende kunde Partiet vel være lige, og hendes tidligere Stilling kunde vel ækvi- valere Adelsskabet. 1660 havde ved at hæve Borger- skabet allerede gjort noget til at udjævne Forskellen, og navnlig indenfor Officersstanden, hvor jo tit den adelige maatte bøje sig for Ordre fra borgerligt fødte Mænd som Generalerne Leegaard og Fuhrmann, har Standsforskellen let maattet tabe i Betydning. For hende maatte det dog være en Vinding at stige op i Adelen Rækker, og han har som berørt savnet en Bestyrerinde for Familien og den store Husholdning, der var vokset op, ligesom han — som vi kan se det af andet i hans Liv — vel forstod at vurdere den Forøgelse af Velstanden, hun bragte med.

Thi at det var et Fornuftgiftermaal fra begge Sider, tør vi vist roligt gaa ud fra. Hun var dengang 52 Aar og havde en talrig — rigtignok myndig — Børneflokk, mens han var godt over de 40 og ligeledes med en Række Børn, deraf 3, som endnu ikke havde Fuldmyndighedsalderen.

Imidlertid blev Ægteskabet højst ulykkeligt, og til sidst forlod hun sin Mand og begav sig til Horsens, hvor i alt Fald et af hendes Børn var bosat som Brygger. — Efter den Sum at dømme, som senere ved Forliget blev tilstaaet hende til at betale Regninger og øvrige Udgifter under hendes Ophold, ialt 400 + 200 Rdl., sammenlignet med, hvad der tilkendtes hende til »reputerligt og hon- nettement at udkomme efter hendes Stand«, 200 Rdl. aar- ligt, maa dette være sket længe før den endelige Ordning, og det fremgaar da ogsaa af, at der ved »Testamentet« mortificeredes »alle de Foreninger, Domme og andre Do- cumenter«, som tidligere er udstedte, hvilket jo forudsæt- ter lang Tids Forhandlinger.

Endelig naaedes der ved Dokumentet (Testamentet) af 15. December 1750⁸⁴ et Resultat. — Det er aabenbart,

at den, der er Affatteren af dette, er Jeans Broder, Amtmand Detlev. Dette fremgaar blandt andet af Formen paa Slægtnavnet, der i Skrivelsen stadigt bruger den af ham indførte Stavemaade med 2 p'er, mens Jeans Slægt har bevaret den gamle og rigtige Form med eet p.

Det maatte jo ogsaa i høj Grad være Amtmanden magtpaaliggende, at denne kedelige Familiesag, der laa inden for hans egen Embedskreds, ordnedes saa lydløst som muligt. Ham skyldes derfor sikkert den snilde Form, Dokumentet fik, idet det vel fremtræder som et Testamente, men i Virkeligheden kun beskæftiger sig med Ordningen af Ægtefællernes gensidige Forhold.

»Den Vished, der er for alle engang at dø, haver til lige den Uvished i sig, at Mand ikke veed, naar eller hvor snart kand skee og i denne Betragtning, da vi nu begge haver opnaaet en tæmmelig god Alder og daglig maa vente og forestille os Dødens Komme at opløse og føre os herfra, haver underskrevne Johan Trappaud, »Oberstlieutenant af Cavalleriet, staaende ved Hr. Oberst Beenfeldts 3. jyske Regiment til Hest og Hustru Birgitte Riiber udi al Enighed og Kierlighed ved sund Fornuft og god Eftertanke og Overveielse af aldt det, der kunde give Anledning til Misfornøjelse, Trætte og Uenighed imellem vores paa begge Sider sammenbragte Børn, naar det maatte behage Gud at kalde enten en af os herfra, foretaget os .....

Paa denne Maade skjultes udadtil det egentlige utiltalende Formaal, og en Approbation naaedes langt lettere, hvorved en Skilsmisse for Offentligheden blev undgaaet. — Nu tilsløredes det virkelige Motiv:

»..... Og som jeg Birgitte Riber intet hellere ønsker end udi min tiltagende Alder og Skrøbelighed« (hun levede dog 24 Aar endnu og døde 81 Aar gammel), »at

have den Rolighed, som Alderdommen bedst er tjent med, uden at være underkastet den Uro, der følger med Husholdningens Omsorg, saa er mellem min kiere Mand og mig aftalt og paa min Begiering af samme accorderet, at jeg maa være befriet for hans Huus Vidtløftige Husholdning og Gubernation og fornøje mig i en liden Oeconomi for min egen Person og een eller flere Domestiqver, ligesom jeg selv for godt befinder« . . . . .

At Forliget maatte blive ugunstigt for Hustruen, er klart nok. Sin Ret havde hun tabt ved at forlade Hjemmet, øjensynligt uden Mandens Samtykke, og dette havde for hende medført en trykkende Gæld, der maatte betales. Alt, hvad hun saaledes opnaaede, foruden Betalingen af sin Gæld, 600 Rdl., var derfor kun Renten af en Kapital fra før Ægteskabet, stor 3333 Rdl. 2 # , der skulde henstaa urørlig som Arv til hendes Børn, samt en aarlig Understøttelse af 200 Rdl., der dog efter Jeans Død skulde afløses af en Enkepension paa c. 80 Rdl., Udbyttet af de af ham for hende i Enkekassen indbetalte 200 Rdl.

Jean derimod beholder »al vor Bo og Midler af Capitaler, Jordegods, Kjøbstad Bygninger og Markjorder, Meubler og Huusgeraad inden og uden Huuset, rørendes og urørendes, levendes eller dødt . . . . .

Dokumentet blev derefter underskrevet og beseglet, foruden af de to Parter selv af deres Børn, dog af Gustav Detlev paa Broderen Johan Christians Vegne, der dengang var i Norge, og af Lieutenant Charisius »paa sin nærværende Hustru Anna Rodenborgs Vegne«. Hun selv skrev under som »Anna Roeborg«. Etatsraad D. Trapaud og Kaptajn Trolle var Vitterlighedsvidner.

Konfirmationen af 19. Marts 1751 har dog gennemskuet Forholdet (idet den ikke opfører Dokumentet mel-

lem Testamenter, men kalder det »en mellem dem« (Ægtefællerne) »oprettet Contract og Forening«.

Den 22. Marts 1774⁸⁵ begravedes Birgitte Trapaud i Horsens, død af »en tærende Sygdom« 81 Aar gammel. Begravelsen foregik med al Pomp: »Nedsat til 11 Slet med Ringning i Klosterkirkens Chor og med Følge«, sikkert i den trapaudske Familiebegravelse, som Jean havde erhvervet.

Som det vil ses af Testamentet, maa Jean have været en velstaaende Mand. Han ejede baade Jordegods — altsaa ude paa Landet — og »Kjøbstadbygninger og Markjorder«, altsaa i Horsens By. At der har været flydende Kapitaler, ser vi jo ogsaa. Det kan derfor ikke undre, at han nogle Aar efter trækker sig tilbage fra Tjenesten og den 3. April 1754 tager sin Afsked.

Denne fik imidlertid ogsaa sin Historie. Den nævnte Dato solgte han sit Kompagni til sin Søn Gustav Detlev, idet han paa den Maade dels skaffede sig selv en Indtægt, og dels sørgede for Sønnens Avancement til Ritmester. Men uheldigvis døde Sønnen pludseligt, kun 6 Uger efter, d. 5. Maj, og Købesummen var saaledes tabt for Jean, foruden at han havde kavtioneret for Sønnen for en livsvarig Pension paa 30 Rdl. til Kaptajnlieutenant Scheide, vel sagtens den, der ellers skulde have haft Kompagniet (Eskadronen). Allerede 2 Dage efter, d. 17. Maj 1754, sender Jean da en Skrivelse⁸⁶ gennem Stormarchalen Grev Moltke, støttet af en anbefalende Skrivelse fra sin Broder Amtmanden af 19. Maj, til Kongen om atter at maatte overtage Regimentet, men med Oberst Titel, »eller i Fald Deres Kgl. Majest. allernaadigst maatte behage at gratificere en anden dermed, samme da allernaadigst maatte tilpligtes at træde ind udi dend af hans afdøde Søn med samme indgangne Accord til Opfydelse i alle Maader« (Amtmandens Skrivelse). Jean ledsager sin Skrivelse med bitre

Skildringer af den Armod, han ved dette Tab vil blive hensat i, men fik ikke desto mindre ikke sit Regiment igen — og Scheide ikke heller. — Noget egentlig Tab for Jean skønnes dog ikke at kunne have været forbundet med Sagen — ud over de 30 Rdl., forudsat, at det virkelig har været Jeans Hensigt at trække sig tilbage.

Næste Aar købte Jean Faderens gamle Gods Hammergaard, men forbundet dermed tillige det nærliggende Rørbæk i Vester Sogn.

Pontoppidan⁸⁷ giver i danske Atlas følgende Oplysning om det daværende Rørbæk: »Rørbæk er en ucomplet Sædegaard. Bygningen er ikke stort bedre end paa en stor Bondegaard. Den har tilforn ligget ved en fersk Sø under en Bakke, men er omtrent 1740 flyttet ovenfor og opbyggt ved en liden Skov . . . . . Hovedgaardstaxt 13 Tdr. 2 Skp. 3 Fdk. 1 Alb.; Skovskyld 1 Td. 4 Skp. 3 Fdk., Mølleskyld 9 Tdr. 4 Skp. 2 Fdk., Bøndergods 31 Tdr. 6 Skp., Skovskyld 3 Fdk., Tiende 5 Tdr. 6 Skp. 2 Fdk.« — Tilsammen dannede saaledes de to Gaarde en betydelig Ejendom.

Jean tog dog ikke Bopæl paa Fædrengaarden, men paa Rørbæk, formodentlig paa Grund af de nyt opførte Bygninger.

Men allerede samme Aar, d. 27. Oktober 1755, døde Oberstlieutenant Trapaud og »blev Onsdag efter Dom. sci. d. 19. November begravet i Vester Kirke, sid. forflyttet derfra til sit Fædrene-begravelse i Hammerkirke. Ætat 63 Aar 7 Uger 2 Dage.«⁸⁸

Efter hans Død solgtes Rørbæk 1756 — ifølge Trap: Danmark — for 15288 Rdl.: Hammergaard var allerede solgt Aaret i Forvejen.

Af 8 Børn, der var fødte Jean af hans Husrtu (se 3. Slægtled), overlevede kun 3 ham 1) Georgine Frederikke — 2) Johan Christian og 3) Ulrich Adolf, som blev den eneste, der førte den ældste Linie videre.

3 dje SLÆGTLED.

P a u l F r e d e r i k, det ældste af Jeans Børn, fik, som det allerede er omtalt, kun en kort Livsskæbne. Han blev døbt i Føvling Kirke d. 5. August 1717, frembaaren af **Ma-**
dam Blüchers »af Vaabenholm«. Faddere vare: »Oberst-
Lieutenant Lamar og velbaarne Frue af **Agger Bøl**, **Etats-**
Raad Krabbe og velbaarne Frue af **Bierre**. Og **Jomfru Gra-**
bau af **Skanderborg.**«⁸⁹ Men han maa, hvis vi kan dømme
fra, at Forældrene ved hans Udkommando til anden Garni-
son lod ham blive tilbage i Føvling, have været et svage-
ligt Barn, der trods Tantens **Marie Elisabeths Pleje** døde
og blev begravet i sin Fødeby d. 20. Februar 1719, 1^{1/2} Aar
gammelt.

Da **Gustav Detlev** (Navnet **Gustav** hentet fra den
blücherske Slægt) fødtes i Slagelse 1718, var Forældrene ude
i det Garnisonsliv, hvorfra Familien først mange Aar efter
vendte tilbage. Han blev døbt d. 2. September 1718. Amt-
mand **Schindels Frue** bar, **Amtsforvalter Bruuns Frue** gik
hos. Faddere vare: **Hr. Major Rasmussen**, **Ritmester**
Svane, **Lieutenant Beckmann** og **Lieutenant Peder Mogen-**
søn. — Man mærker, at Familien endnu ikke har haft Tid
til at skaffe sig en Omgangskreds paa Stedet.

I 19 Aars Alderen anbragtes han d. 2. April 1736 paa

Landkadetakademiet og blev d. 24. Oktober 1739 — rigstignok vist kun som Voluntair — bey der Garde zu Pferde als Garder gesetzt⁹⁰ og Aaret efter d. 22. Oktober 1740 som (surnummerair) Kornet i 5. jyske Rytterregiment. Dette var hans Faders Regiment, der dengang var Major i det. Det er da forstaaeligt, at han endelig d. 23. September 1743 naar at blive Secondlieutenant og det paa Gage, 27 Aar gammel. Atter 3 Aar efter udnævntes han vel til Lieutenant (d. e. Premierlieutenant), men kun som surnummerair uden Gage og paa Betingelse at »cedere« Secondlieutenant Petersen, et Rang- og Etikettespørgsmaal, d. 3. Juli 1749. Endelig naaede han d. 3. April 1754 Ritmestercharge⁹¹, hvordan er allerede nævnt under hans Faders Livshistorie.

Men allerede Maaneden efter døde han pludseligt af »ein Schlagfluss in wenigen Stunden« d. 15. Maj i Haderslev paa Marchen til det store kgl. Campement ved Slesvig. Han døde ugift, og dette har vel bidraget til, at han kun kom til at spille en ubetydelig Rolle i Slægtens Historie. — Ud over disse Fakta er intet videre bekendt om ham og hans Liv.

Pauline Sofie blev døbt i Præstø — Faderen benævnes i Kirkebogen »Figtmæster« — d. 10. August 1719 og »baaren af Commers-Raads Frue« (Kommerceraad J. N. Voigt) »paa Nysøg«. Fadderne vare Madam Brochmands, Hr. Major Haucher, Christoffer Seier, Jørgen Madsen, Hans Eriksen Mørup. — Første Gang hun nævnes, er ved Faderens Ansøgning om Giftermaalstilladelse af 4. Maj 1745, hvor han som 3die Punkt ønsker at give sine Døtre lige Arveret med Brødrene, hvilket dog afsloges. Næste Gang er d. 12. December 1749⁹², da »os elskelig Jomfru Paulina Trappaud« (Amtmanden har skrevet Ansøgningen, derfor de 2 p'er) »af vor Kjøbstad Horsens« fik

Bevilling til at være sin egen Værges og selv med sine Arve- midler til sig annamme og raade over, dog under en Cura- tors Tilsyn efter Loven«. Da samme Gunst under samme Dato blev tilstaaet Søsteren Georgine Frederikke, synes dette mig at afdække Motivet til begge Dokumenters Af- fattelse netop paa dette Tidspunkt. — Efter Bruddet mel- lem Ægtefællerne har Faderen Jean og Slægten været ængstelige for, at de to Døtre ved Faderens endelige Af- gang kunde komme i Afhængighed af Stedmoderen — og dermed ogsaa i det økonomiske — og har paa denne Maade søgt at afvende Faren.

Den derved vundne Selvstændighed synes Pauline at have benyttet til helt at frigøre sig for Hjemmet, som hun forlod, og senere træffer vi hende boende i Horsens. — Faderen boede jo da andet Steds, i Nimb Herred. Det er sikkert hende, der i Horsens Kirkebog nævnes som Fadder for Lieutenant Jensens Barn d. 14. Marts 1752. I Horsens døde hun ogsaa d. 8. Januar 1753 og »blev indsat i Kloster Kirken for Oberst Lieutenant Trapauds Datter«. — Jeg skal her bemærke, at Gravstedet nu er borte, og at ingen Oplysning om det og Kisternes Skæbne har været at opdrive.

H e n r i k C h r i s t i a n (Navnet atter hentet fra On- kelen Gustav Henrik Blücher) døde spæd. Han var døbt i Præstø d. 17. December 1720, baaren af Ritmester Hal- lenbergs Frue med Fadderne: Kaptajn Nørregaard, Lieute- nant Monsen, Kornet Homand og Lieutenant Monsens Frue. Men han blev allerede begravet d. 30. Marts 1721.

G e o r g i n e (J ø r g i n e) F r e d e r i k k e blev døbt i Vordingborg d. 18. April 1722. Ritmester Huusfeldts Frue bar, Lieutenant Lehrs Frue gik hos. Faddere: Major Been- feldt, Ritmester Tott, Lieutenant Monsen.

Hvornaar den Ungdomsroman i Georgine Frederikkes

Liv har taget sin Begyndelse, om hvilken vi gennem det nedenfor omhandlede Forlig faar Kundskab, berettes os ikke. Dog synes det, som det skal paavises, klart, at der maa være hengaaet en rum Tid mellem dens Indledning og Afslutning. — Jeg anfører her Forliget in ekstenso, da det i flere Henseender er dunkelt og trænger til Forklaring⁹⁶.

»Jeg Johan Christoffer Lossius⁹⁷, Capitain af det andet oplandske National Regiment udi Norge under Commando af Hr. Obriste Jyldenstjerne Sehested tilstaar og bekræfter her ved baade for Gud og Menniskene i Nafn gudfader Søn og Helligaand at være offentlig forlaaet med min Høist Hierte Elskede frøgen Georgina Frederike Trapau, Hr. Obrist Lieut. Trapauds Datter Saa jeg her ved forbinder mig i førstkommende Sommer 1749, saa snart Mønstringen er forbi eller i fald at ingen skier da i Maj Maaned at være i Jylland paa det Sted som min Kiæreste frøgen Frederika Trapau opholder sig for at lade mig med hende Copulere til min Egte Kone, og skulde min Kiæreste forlange mig eller pretendere, at jeg skulde komme til hende til første Nytaar for at tage til Ægte, saa forbinder jeg mig det og at efterkomme og rejse over til Jylland, Saa og forbinder jeg mig hermed at stræbe efter yderste Magt og Evne efter et Compagnie at bekomme udi Danmark for der at boe og blive og uden(?) skal jeg aldrig forlange en Skilling af det som kan komme min Kiæreste til gode efter hendes Mormoder sahlig Ritmester Bløchers Enke uden til det som kunde enten ved Kiøb eller Tusken(?) bringe mig til et Compagnie udi Danmark, og skulde jeg efter ald ikke komme til Danmark, da skal min Kiærestes Arvepart efter hendes Mormoder være arvelig(?) henfaldne til hendes Broder Gustav Trapaud, og som ingen Stempelpabier er ved Haanden, da stad

fæstes dette med Stempelpabier naar fornøden gjøres og skal jeg holde alt — som i denne forskrivelse er indført uforanderlig uden nogen opdigtig undskyldning saa sant gud hjælpe mig og hans hellige Ord, som jeg med egen Haand og Tegnende bekræfter undert (?) den 15. Oktober 1748. I. C. Lossius.

P.S. Saa forbinder jeg mig her med at i fald at Gud vilde Straffe mig saa haardt, at jeg ikke skulde holde mit Løfte at min Kjæreste frøgen Georgine Frederikke Traupaud ..... (ulæseligt, udvisket af Tiden) ..... 1000 Rdl. — siger et tusinde Rigsdaler — uden ringeste Ophold som jeg under min Haand bekræfter undert (?) den 18. Oktober 1748.

I. C. Lossius.

Lieutenant Lossius — naar han kalder sig Kaptajn, er dette uberettiget, uden for saa vidt han har begyndt Tjenesten som »Captain des armes« (det senere Kommandersergent — maa under en Orlov fra Norge være blevet indført i Faderens, Oberstlieutenant Jeans Hjem, maaske af Sønnen Johan Christian, der dengang selv var tjenestegørende i Norge. Lossius har da, enten det kun har været, hvad vi nu kalder Flirt, eller det virkelig har været alvorligt ment, haft en Kærlighedshistorie med Georgine og bundet sig mere eller mindre. Senere har han søgt at trække sig tilbage, indtil den energiske Johan Christian tager fat og tvinger ham til at staa ved sit Ord.

Det første Indtryk af Forliget vil vel blive det, at der har foreligget periculum in mora. Dette er dog vist ganske uberettiget. Der er over de trufne Bestemmelser intet af den Hast, der da vilde have præget dem. Det hedder, at

hvis der ingen Mønstringer sker, vil Lossius komme til Maj — eller vel efter dem — men allerede dette Tidspunkt vilde have været for sent. Maj er den 8. Maaned efter Oktober og allerede hans Rejse fra Danmark til Tronshjem og atter tilbage — endda fraset Forhandlingerne mellem Parterne i de to Lande — vilde tage længere Tid end den resterende Maaned. Man forstaar da heller ikke, at Lossius Tilbud om at komme til Nytaar, hvis Georgine pretenderer det, ikke er modtaget som det afgørende. Nej, der har øjensynligt intet Hastværk været, Giftermaalet skulde kun bringes i Stand. Lidt før eller lidt senere var uvæsentligere, naar det blot fuldkommedes. — En vigtig Sag var det jo ogsaa at faa købt et Kompagni i Danmark, da man for Georgines Skyld og af pekuniære Hensyn har villet have Lossius bundet henede; men ogsaa dette kunde jo tage Tid.

Der kan godt tænkes hengaaet en rum Tid, inden Lossius Troløshed laa saa klar, at der var Anledning til at gribe ind.

Ogsaa de økonomiske Forhold skulde imidlertid ordnes. Det er aabenbart, at Familien ikke har haft megen Tillid til Lossius, og det har vel spillet en Rolle, at den med den Tids Slægtsfølelse ikke vil slippe Georgines Arv efter Mormoderen Marie Elisabeth v. d. Decken, Enke efter Ritmester Gustav Henrik Blücher. Hun maa dengang have været 80 Aar gammel, maaske syg, hendes Død under alle Omstændigheder snart ventet, det fremgaar af Arvespørgsmaalets Aktualitet.

Johan Christian vil da kun gaa med til, at Lossius faar Gavn af disse Penge, hvis han køber det omtalte Kompagni i Danmark, ellers — og det er jo ret mærkeligt — skal Arven gaa over til den ældste Broder Gustav Detlev ved Ægteskabets Indgaaelse. — Denne Bestem-

melse har jo ikke kunnet træffes uden Georgines Samtykke; tænkeligt er det, at hun har givet dette for Familiens Hjælp til Ægteskabets Gennemførelse.

Forliget er altsaa blevet underskrevet d. 15. Oktober, men allerede 3 Dage efter kommer Johan i Tanker om, at der endnu gives en Maade, hvorpaa Lossius kan bindes — der har øjensynligt manglet en Jurist, ligesom Stempelpapir i den lille Garnisonsby eller Landsby. Johan fordrer nu i Tilfælde af, at Lossius skulde bryde sit Løfte, en Sum af 1000 Rdl., og ogsaa dette gaar han ind paa.

Fra samme Dag, d. 12. December 1749, paa hvilken Søstrene fik økonomisk Selvstændighed, har der foreligget et Testamente, udstedt af Georgine Frederikke Trapaud. Om dette, hvad der vel kunde tænkes, er affattet i Anledning af denne Sag, ved vi ikke, da det senere maa være afhentet. Det kunde jo vel passe ind i Forholdene, og hvorfor skulde hun alene og ikke ogsaa Pauline gøre Testamente med det samme. Dertil vilde det ogsaa passe, at det, da senere Sagen ophørte at være levende, er blevet tilintetgjort.

Ægteskabet kom jo trods alt dette ikke i Stand. — Om hun har faaet de 1000 Rdl., er ikke oplyst.

De senere Aar fulgte Georgine Faderen til hans Død paa Rørbæk. Her forblev hun ogsaa i den nærmeste Tid efter denne. Vi ved dette af Vester Kirkebog, idet »Frk. Trapaud«s Pige eller Jomfru 2 Gange — d. 14 Januar og 4. April — har baaret Barn i Kirke.

Men allerede det næste Aar, 1757, indgik Georgine Trapaud i Ægteskab med Hans Kaas til Aakier. Vielsen foregik i Vedersø Kirke, det Sogn, hvori Herregaarden Aakier er beliggende; men, som Kirkebogen oplyser: »Bryllupet stod paa Søbygaard« hos Amtmand Detlev Trappaud, der her som altid viste sig som sin Families trofaste Ven.

Hans Kaas af de Murkaaser havde d. 8. Juni taget sin Afsked med Majors Karakter, ventelig som en Indledning til Bryllupet, der stod d. 25. Oktober s. A. Han var dengang 37, hun 35 Aar. — Det har sikkert været et lykkeligere Ægteskab end det, hun tidligere havde ønsket, vilde være blevet, i det mindste sørgede han godt for hende. Baade indskrev han hende i Enkekassen med et Indskud af 250 Rdl. og i det nyoprettede Estvad Kloster⁹⁵, og om et godt Samarbejde synes ogsaa Haven om Aakiær at vidne.

Allerede Pontoppidan — og senere Skovgaard Petersen: Bidrag til Hing Herreds Historie og Topografi — omtaler »den smukke Have ved en Sø«, der hørte til Aakjær. Den var anlagt netop af Hans Kaas, der ejede Gaarden 1754—1767, og af hans Hustru, som vel har sin Del af Æren for, at Anlægget er kommet i Stand.

Der fødtes i Ægteskabet 2 Børn, 1) Ulrik Johan Gustav — betegnende er det Navnene paa hendes 3 Brødre — født d. 20. Januar 1759, Secondlieutenant og Kammerjunker, ugift † 1819. — 2) Karen Sofie, født 15. Juli 1761, Konventualinde i Vemmetofte, † 25. November 1829. — Major Kaas døde d. 18. August 1787, og Enken henlevede da sit sidste Aar i Viborg. Hun døde d. 9. Marts 1788.

Skønt Marie Elisabeth Valentine er yngre end Johan Christian, opfører jeg dog for nemmere Oversigts Skyld hende her først. Hun var født i Vordingborg d. 29. September 1723. Kirkebogen oplyser, at (ulæseligt) Fahlentine Dorothea bar. Major Beenfeldts Frue gik hos. Fadderne vare: Major Svane, Ritmester Huusfeldt. — Hun blev begravet samme Steds d. 17. April 1725.

Johan Christian, en af Slægtens fremtrædende Skikkelser, var født i Vordingborg d. 8. Oktober 1724, baa- ret ved Daaben af Etatsraad Schølers Frue, mens Ritmester Rechous Frue gik hos. Faddere vare: Ritm. Rasmus-

sen, Ritm. Tott og Lieutenant Wognsen. — Landkadet blev han d. 1. Oktober 1740 og ansattes derfra som karakteriseret Fændrik i Rømelings gevorbne Infanteriregiment i Norge d. 15. August 1747. Samme Aar blev han virkelig Fændrik, Secondlieutenant d. 3. Juni 1748. Den 13. November 1751 overførtes han til 1ste bergenske Infanteriregiment — den første af Slægten, der gik til Infanteriet — og den 12. December 1755 udnævntes han til Kaptain i det falsterske gevorbne Infanteriregiment i Danmark.

Allerede det forholdsvis hurtige Avancement gennem 8 Aar til Kaptajn tyder paa, at han har været en dygtig og paalidelig Officer, og der foreligger da ogsaa fra en noget senere Tid (1764) en skriftlig meget anerkendende Bedømmelse af hans Forhold fra General St. Germain i dennes Konduiteprotokol. Den lyder⁹⁷:

Major Christian Trappaud

»40 Jahre von adlichen Eltern aus Seeland gebohren, dienet dem Könige 18 Jahre und ist ein recht (rigtig) tüchtiger wohl gesitteter Officier, welcher besonders vor die Erhaltung einer guten Compagnie jederzeit mit Vergnügen das seinige angewandt hat«.

Jeg standser dog her foreløbig med hans militære Løbebane for at omtale hans øvrige Forhold.

Den 3. Juni 1756, Aaret efter Faderens Død og et halvt Aar efter sin Kaptajnsudnævnelse, ægtede han paa Søbygaard sin Kusine Christine Sofie, Datter af Amtmand Detlev Trappaud. — Garnisonsforholdene kaldte dog Ægtesfolkene langt bort; thi det falsterske Regiment garnisonerede i disse Aar dels i København, fra Foraaret 1760 i Rendsborg⁹⁸, hvorfra det først i 1763 vendte tilbage til København¹⁰⁰. Man har vel været betænkt paa at sikre Grænsen i Anledning af den gottorpske Spænding⁹⁹.

Johan Christian har dog kunnet faa Orlov; thi i 1760 —61 er han atter i Jylland. — Det var haarde Aar for

Svigerfaderen, der som Medlem af Kommissariatet for Kolonianlæget paa Heden var indviklet i disse fortvivlede Forhold, og Johan Christian er da kommet ham til Hjælp. Ja, Amtmanden søgte endog at faa ham ansat som Inspektør, hvilket dog ikke lykkedes. Hvor længe Hjælpen varede, fremgaar ikke af Amtmandens Breve¹⁰¹; men i Skrivelse af 15. Februar 1761 udtaler han: »Nu gjør jeg ingen Regning paa min Svigersøn at blive her efter disse Conjunctioners Omstændigheder«.

Imidlertid synes Amtmandens ilde Anelser dog denne Gang ikke at være gaaet i Opfyldelse; thi fra samme Aar d. 16. Oktober foreligger Skrivelse fra Hovedkvarteret paa Friederichsruhe fra Grev Frederik Ernst til Krigssecretair Grev Ahlefeldt om, at Capitaine v. Trappaud af det falsterske Regiment »die Erlaubnis nach Jütland um daselbst zu warten ertheilt sey. Sie erbitten darüber seine Königl. Maje's allerhöchsten Genemigung«¹⁰². Hvor længe denne Orlov har varet, underrettes vi senere dog ikke om, ligesom heller ikke om de tidligere tilstaaede.

Imidlertid forlagdes Regimentet 1763 atter til København. — Johan Christian var forinden i September 1762 udnævnt til karakteriseret Major og 1ste Maj 1767 til Secondmajor; men iøvrigt tier Kilderne i disse og de nærmeste Aar om ham, kun kan det have Interesse, at han i 1768 har faaet Orlov »einer Erbschafts-Angelegenheit halber« og under 17. Marts 1769 faar denne forlænget ud over Mønstringstiden¹⁰³. Der er her naturligvis Tale om Svigerfaderens Død, hvor han altsaa har bistaet Enken ved Boets Ordning.

Men saa kom 1772, Aaret for Revolutionen mod det struenseske Regimente. I denne kom Johan Christian til at spille en aktiv Rolle som en af de højere Officerer, der — som Generalitetets Registratur siger — blev »gebraucht«.

Beskrivelsen af Begivenhedernes Gang, for saa vidt hans Medvirken angaar, kan hentes fra Lieutenant Bechs Beretning¹⁰⁴.

Efter at de indviede Officerer havde samlet sig i Lieutenantsvagten paa Slottet og havde faaet deres Ordre, begav Grev Rantzau, General Eichstedt, Majorerne Berbrandt og Trapaud og nogle subalterne Officerer sig med Enkedronning Juliane Marie og Arveprinds Frederik sig til Kongens Gemak, hvor man uden Vanskelighed fik den sindssyge Konge til at underskrive de nødvendige Ordre til Fængslingen af de paagældende. Medens de andre Officerer derefter lodes tilbage for at bevogte Døren mellem Kongens og Dronning Caroline Mathildes Værelser og andre, begav Grev Rantzau og de to Majorer sig med Arveprinsen og Enkedronningen til den sidste Værelser, hvor Rantzau med Officererne fik Ordre til at begive sig til Dronningens Værelser. Her fandt da hendes Fængsling Sted under de bekendte dramatiske Optrin.

Imens havde man sikret sig de andre paagældende, og Paladsrevolutionen af 17. Januar 1772 var fuldkomment lykkedes. Men ingen kan frakende de Mænd — deriblandt Johan Christian —, der gennemførte den, Mod og Beslutsomhed.

Men saa faldt ogsaa Belønningen. Den 30. Januar s. A. kungjordes en kgl. allernaadigst Resolution¹⁰⁵, ifølge hvilken 7 Officerer af sjællandske Dragonregiment og 10 af det falsterske Infanteriregiment, »welche den 15. h. gebraucht worden« skulde avancere »einen pas« — iblandt disse Johan Christian. Dette skulde regnes fra denne Dato, og Avancementspatentet udstedes gratis.

Et Par Maaneder efter, d. 20. Maj, udnævntes han — som derved var blevet karakteriseret Oberstlieutenant — til Premiermajor, og d. 9. April 1774 modtog han et nyt Bevis paa den Gunst, hvori han stod ved Hove¹⁰⁶. Han

havde søgt om at maatte beholde et ellers tilbagekaldt Til- læg paa 150 Rdl. Dette maatte vel først afslaaes »for Conseqvenserne«; men kort efter tilstodes det ham allige- vel, »og det for hans bekendte tro Tjeneste«. Men for- uden dette synes der ogsaa at være uddelt Pengebeløn- ninger, i det mindste paastaar Charlotte Biehl i sine »hi- storiske Breve«¹⁰⁷, ... »er der mange af de Officerer, som den Dag bleve brugte, der foruden . . . . . endnu nyder hver nogle hundrede Rdl. Pension«, og hun tilbyder at fremlægge Listen, og paa denne har sikkert Oberstlieu- tenant Trapauds Navn staaet. — Atter efter 3 Aars Forløb udnævnes han d. 2. Maj 1776 til virkelig Oberstlieutenant ved det oldenborgske Infanteriregiment, hvis Chef han — atter efter kun tre Aars Forløb — blev som Oberst d. 31. Maj 1779. — Iøvrigt medførte disse Avancementer gen- tagne Bopælsforandringer. Det falsterske Regiment var nemlig efter Revolutionen i 1774¹⁰⁸ blevet forflyttet til Aal- borg — af forskellige Grunde har det maaske ikke været behageligt at beholde det saa nær — og Johan Christians Navn udgaar derfor med 1773 af Vejviseren. Nu, i 1776, maatte Familien atter forlade Aalborg og flytte til Hoved- staden¹⁰⁹, det oldenborgske Regiments Garnisonssted¹¹⁰.

Sine sidste Aar kom han da til at tilbringe her, sik- kert som en anset Mand, med de regerende Kredse som Velyndere og med sin Død — d. 26. Juli 1783 — i rette Tid for ikke at opleve den Forandring, som Regeringsskiftet Aaret efter vilde have medført for hans hele Stilling. Hans Kiste førtes efter en Mellemtid, der dog i det mindste maa have strakt sig til 1808¹¹¹, til Aistrup Kirke, til hans og hans Hustrus for dem ifølge Grevinde Holcks Testamente bestemte Begravelsesplads¹¹².

Johan Christian efterlod et Testamente af 28. Decem- ber 1779, konfirmeret d. 17. August 1783, ifølge hvilket hans Hustru hensad i uskiftet Bo og med Ret til frit at raade over det (se under Christine Sofie Trappaud).

Ulrik Adolf Trapaud

var den yngste af Oberstlieutenant Jeans Børn, men blev den, der fortsatte Linien. Han var født i Vordingborg d. 24. Februar 1727 og erholdt i Daaben de nævnte Fornavne, Ulrik Adolf.

Der kan, naar man ser hen til det nedenfor anførte, næppe være nogen Tvivl om, at disse Navne, der staar den trapaudske Slægt ganske fjærnt, er valgt med Opkaldelse efter Grev Ulrik Adolf Holstein Holsteinborg for Øje. — Der har mellem de 2 Slægter været en Forbindelse, der kan føres tilbage allerede til Pauls første Dage i Landet.

Adam Christoffer v. Holstein, som indvandrede her og gik i dansk Krigstjeneste, Faderen til Grev Ulrik Adolf, var fra 1677 til sin Død 1690 Oberst for det 4. jyske Rytterregiment¹¹³, det samme, ved hvilket Paul ansattes som Kornet reformé i 1783 og forblev til 1791 — altsaa lige til efter Adam Christoffers Død. Oberstens venlige Forhold til ham er alt omtalt. — Omvendt tjente en Søn af Adam Christoffer, altsaa en Broder til Greven, ved Navn Henrik Adolf, som Kornet og Lieutenant under Major Paul ved 1. jyske Rytterregiment i Ungarn 1693 til 1699, da han døde der¹¹⁴.

Men dertil kom begge Slægters fælles Familieforbindelse med den blücherske Slægt. Baade den og Holsteinerne var af gammel meklenborgsk Adel og besvoglede med hinanden før denne Tid og senere, og fra Trapaud'ernes Side var Paul Svoger med Ritmester Gustav Henrik Blücher og dennes Datter Margrethe Sofie, gift med Pauls Søn Jean, der heller ikke viser sig ufølsom for denne blücherske Forbindelse. Endelig var Pauls Datter Margrethe Sofie gift med Lieutenant Carl Blücher.

Det er da ikke at undres over, at de to Brødre Jean og Detlev har dyrket dette Venskab, nu da den holsteinske Slægt havde svunget sig op til en af Landets mægtigste

og indflydelsesrigeste (Grevskabet Holstein Holsteinborg oprettedes 1709), og det er næppe en Tilfældighed, at ikke alene Jeans Søn bærer Grevens Navn, men at ogsaa to af Detlevs Børn bærer Navne, det ene Grevens Hustru Christine Sofies, det andet hans Søn Christian Detlevs. Den senere Amtmand har allerede, da han naaede Ansættelse som kgl. Page og senere under sin lange, i mange Henseender vanskelige Hoftjeneste haft al den Støtte nødvendig, han kunde faa, og en saadan kunde jo for den ligeledes unge enlig stillede Lieutenant ogsaa være af den største Værdi. — Med de givne Forudsætninger har da Jean, da han ved sit Kantonnement i Slagelse 1717 har faaet en Lejlighed dertil, kunnet søge Greven paa det nærliggende Grevskab og har senere ligesom Broderen stræbt at vise sin Høflighed — og mulig Tak — gennem Opkaldelsen.

Jeg har medtaget dette, fordi det synes mig at give et Bidrag til Forstaaelse af Slægtens sociale Stilling i denne Periode.

Med disse Navne gik da Ulrik Adolf ud i Livet. Han kom d. 31. Oktober 1740 i 13 Aars Alderen ind paa Landkadetakademiet, blev 16 Aar gammel Fændrik à la suite i Ulrickdals gevorbne Regiment, d. 13. August 1743, virkelig Fændrik d. 13. August 1747, Secondlieutenant Aaret efter d. 25. September 1748, Lieutenant (d. v. s. Premierlieutenant) i 4. søndenfjeldske Dragonregiment d. 15. Juli 1750, karakteriseret Kaptajn d. 15. Januar 1755 og virkelig Kaptajn og Chef for et Landeværnskompagni i samme Regiment d. 31. Juli 1755.

Men det er først efter denne Tid, at vi, ud over det, at han var til Stede ved Faderens Testamentes Underskrivning, faar noget at vide om hans Liv uden for Militairrammen. — Dette skete ved hans første Giftermaal.

Der er opstaaet en Kærlighedsforbindelse mellem ham og hans Kusine Anna Margrethe, Amtmand Trappauds

ældste Datter, en Forbindelse, der jo næppe er set med andet end Glæde fra begge Familiers Side, men som har ført til, at de unge inden fuldbyrdet Ægteskab er kommet hinanden for nær. Dette maatte da i største Hast bringes i Stand; men først d. 4. Maj 1757 kom den militaire Tilladelse¹¹⁵. At ogsaa denne har maattet udfærdiges i største Skyndsomhed, fordi der forelaa periculum in mora, skønnes af den forsigtige Tilføjelse, » . . . . . hvorvel dette Regiments Chef ikke er blevet fuldkomment informeret derom« — der var jo en lang Vej til Norge. Bryllupet fandt saa Sted paa Søbygaard, øjensynligt uden at Ulrik Adolf har haft Tid til at skaffe sin Hustru sit eget Hjem, — vi kan vel tænke os, at han skyndsomst maa være kaldt hjem fra Norge. — Da døde hun paa Søbygaard hos Forældrene allerede i Juli Maaned i Barselseng, efterladende et lille Barn. Atter maa da Ulrik Adolf søge forlænget Orlov for et Aar, hvilket ogsaa indrømmedes ham, da han efter Hustruens Død har »ein zartes Kind«, og det menes, at Kompagniet ikke derved vil tage Skade.

Barnet døde imidlertid som spæd.

Det synes dog ikke, som Sorgen over alt dette er gaaet Ulrik Adolf dybt i Sinde; thi d. 2. September 1759 ægtede han sin anden Hustru, den 18-aarige Anna Christine Charisius, født d. 5. Maj 1741, Datter af Konferensraad Charisius til Stamhuset Constantinsborg og Baronesse Guldencrone. — Der var jo gammelt Bekendtskab mellem Charisierne og ham, idet Lieutenant Ambrosius Charisius var gift med hans Stedsøster Anna Rodenborg, og selv uden dette har der været Berøringspunkter nok gennem Onkelen Detlev, Amtets højeste Embedsmand, og Constantin August, Amtets store og rige Godsbesidder — sammen med de øvrige ægteskabelige Forbindelser mellem de 3 Slægter Trapaud, Charisius og Kaas.

Jeg ønsker paa dette Sted at indskyde en Oversigt

over disse, fordi de derved knyttede intime Forhold paa mange Maader kom til at gribe ind i Slægtens Liv, som det vil ses af dens senere Historie.

Med Henviſning til de vedrørende Stamtavler vedføjer jeg derfor nedenstaaende Liste over disse Ægteſkaber ¹¹⁶.

1) Anna Rodenborg, Jean Trapeauds Steddatter	}	c. 1750.
Lieutenant Ambrosius Charisius.		
2) Jørgine Frederikke Trapaud	}	1757
Major Hans Kaas		
3) Anna Christine Charisius	}	1759
Oberstlieutenant Ulrik Adolf Trapaud		
4) Sofie Elisabeth Charisius	}	1765
Admiral Christian Kaas		
5) Admiral Ulrik Christian Kaas	}	1768
Frederikke Amalie Charisius		

Til denne Liste vil man endnu kunne føje:

6) Margrethe Dorothea Charisius	}	1755
Georg Frederik Krabbe, Søn af Ida		
Sofie Krabbe, født Kaas.		

Det var jo et rigt Parti — i det mindste saa længe Svigerfaderen til sin Død 1776 var Indehaver af Stamhuset — og det er jo ogsaa øjensynligt, at Ægteparrets Liv i høj Grad blev sammenvokset med det charisiske Familieliv.

Allerede 1758 havde Ulrik Adolf sørget for Hjem til sin unge Hustru, idet han havde købt Lydumgaard i Lydum Sogn, Vester Herred, og han synes i Virkeligheden ikke at have kunnet træffe skønnere Valg. Selv Pontoppidan i sin »danske Atlas« ¹¹⁷ er grebet af Gaardens Skønhed og giver følgende Beskrivelse af den:

»Lydumgaard er en smuk liden Herregaard baade af

Situation og Bygning. Imellem Borge og Ladegaarden løber Lydumaa, hvorover er en Broe. Borgegaarden er indelukket af 4 Længer, med Grave om, som rundt omkring med Træer ere beplantede, og en Broe over. Gaarden staar paa et Morads, er bygt af Bindingsværk paa en grundmuret Fod, som rækker en Alen over Vandet. Nuværende Ejer er Hr. Oberstlieutenant Trappaud, som selv beboer og bruger Gaarden.« Hovedgaardstaxt 29 Tdr. 4 Skp. 3 Fdk. 2 Alb., Mølleskyld 9 Tdr. 4 Skp. 2 Fdk. » Alb., Bøndergods 180 Tdr. 3 Skp. 3 Fdk. $1\frac{1}{10}$ Alb., Mølleskyld 1 Td. 4 Skp. 3 Fdk. » Alb., Tiender 12 Tdr. 4 Skp. » Fdk., » Alb.

Saa stod Brylluppet i Viby Kirke og fejredes paa Constantinsborg, — 3 Dage efter at Ulrik Adolf havde taget sin Afsked og faaet den med Oberstlieutenants Rang. Hendes Forældre har næppe samtykket i, at hun førtes til Norge, og selv viser hun sig jo ogsaa i høj Grad knyttet til Forældrene og Hjemmet. Alle de første Aar synes det, at Ægteparret har tilbragt langt mere paa Constantinsborg end paa Lydumgaard, naar man ser hen til, at baade det første, det andet og det 4de Barn fødtes paa Constantinsborg og døbtes i Viby Kirke, hvor de ogsaa senere begravedes. Man forstaar, at den unge Hustrus Hjemve stadigt, især i de første Aar, har draget hende derhen.

Men maatte allerede dette — Fraværelsen fra Hjemmet — virke uheldigt paa Driften af Lydumgaard, der jo nu var Ulrik Adolfs eneste Indtægtskilde, efter at han havde taget sin Afsked, saa maatte det rige og overdaadige Levnet paa Constantinsborg, hvor Constantin Augustus førte sit Liv som grand Seigneur, medføre endnu større Udgifter, især naar Husmoderen overførte disse i selve Hjemmet og derved har stillet store Krav, som den nogle og trediveaarige Ægtemand daarligt har kunnet nægte sin unge Hustru, der fra Barndommen var opfødt i netop saadanne Forhold.

Slægttraditionen ved da ogsaa at fortælle om den »Ødselhed«, der herskede i Hjemmet — eksempelvis har Minde det holdt sig om, at der hver Nat brændte 6 Vokslys¹¹⁸. — Til en saadan Levefod har Indtægterne af Lydumgaard ikke kunnet slaa til, og det er da forstaaeligt, at Ulrik Adolf for at skaffe Penge er begyndt at sælge bort af Godset, hvad ingen fornuftig Godsejer dengang vilde have gjort uden tvungen — og at han saaledes til sidst er endt paa et Punkt, hvor Forholdene — for Eks. med Hensyn til Hoveriet — maa have gjort Driften saa vanskelig, at Ejendommen d. 29. April 1773 har maattet opgives, og det er betegnende, at Køberen var en Købmand, der derfor ogsaa fulgte i samme Spor og solgte væk af Gaard og Gods. For Gaarden, som Ulrik Adolf i 1758 havde købt for c. 16000 Rdl., naaede han nu kun en Salgspris af 5,600 Rdl. — Dette var den Tids saakaldte »Herregaardsslagteri«¹¹⁹.

I Steden havde Ulrik Adolf imidlertid allerede Aaret forinden — 1772 — købt Godset »Store Refstrup« i Gadsbjerg Sogn, Tørrild Herred, for en Sum af 24,520 Rdl.

Pontoppidan¹²⁰ giver følgende Oplysninger om Gaarden: »Den er en gammel fri Sædegaard. Borgegaarden bestaar af 3 grundmurede Fløje, opbyggt 1741 . . . . . Hurtigkarl, som igen har købt en Del Gods dertil og sat Gaard og Gods i god Stand (efter 1756). Paa Gaarden holdes Fødefæe. Dertil er ogsaa god Skov, Jagt og Fiskeri. — Hovedgaardstaxt 22 Tdr. 1 Skp. » Fdk. » Alb., Skovskyld » Tdr. 1 Skp. 3 Fdk. » Alb., Bøndergods 201 Tdr. 4 Skp. » Fdk. 1^{1/2} Alb., Skovskyld » Tdr. 1 Skp. 1 Fdk. 2^{1/2} Alb., Tiender 18 Tdr. 4 Skp.« Denne Ejendom drev Ulrik Adolf derefter i nogle Aar.

Jeg skal her — paa Højdepunktet af Ulrik Adolfs Liv — søge at give et Billede af den Omgangskreds, der i disse Aar færdedes om ham og Hustru paa Lydumgaard og »Store Refstrup«. Jeg gaar dertil ud fra den Forteg-

nelse, Kirkebøgerne giver os af Fadderne ved de enkelte Børns Daab. — Vi faar ad den Vej et ret nøje Indblik i den sociale Sfære, i hvilken Familien bevægede sig.

Der var først Børnenes Bedstefader og Bedstemoder, Konferensraad Charisius og Baronesse Güldenchrone, som var til Stede ved hver Daab, i det mindste til Bedstemoderen i 1770 faldt bort ved sin Død — Constantins andet Giftermaal, sammen med den lange Rejse til Refstrup, har siden svækket dette Forhold.

Saa var der det gamle Venskab til Familien Krabbe paa Bjerre¹²¹. Allerede den gamle Etatsraad Ole Krabbe¹²² havde staaet Fadder til Jeans førstefødte, og nu blev dette Forhold end yderligere styrket ved de 2 Ægteskaber mellem Søstrene Margrethe Dorothea og Christiane Charlotte Charisius med Georg Christoffer Krabbe til Bjerre og Frederik Michael Krabbe. Svogerskabet¹²³ førte med sig, at Oberst Georg Krabbe og Frue jævnligt nævnes blandt Fadderne.

Som et tredje Led i denne Fadderkreds kan nævnes Oberstlieutenant Rosenvinge til Viumgaard, Frøstrup og Vennegaard med sin Hustru. Allerede 1764 havde »Fru Trapaud og hendes Søster med Oberstlieutenant Trapaud« været Faddere for Rosenvinges Søn Agatus¹²⁴, og i 1770 d. 20. Juni bar til Gengæld Fru Rosenvinge Ulrik Adolfs Datter Sofie Elisabeth, mens Oberstlieutenanten stod Fadder. De to Aarstal vidner om vedvarende Sammenhold.

Saa nævnes Assessor Hansen til Lønborggaard. Det er dog ikke Faderen, Assessor Christian Hansen, tidligere Thez og Porcelainshandler i København, som havde købt Gaarden og gjort den til et Stamhus, men Besidderen af dette, Sønnen Kancelliraad Niels Hansen¹²⁵, der iøvrigt stod baade Familien Trapaud og Rosenvinge meget nær og iblandt andet var Fadder i dem begge.

Kapellan Borch var sikkert en af Sognepræst til Gad-

bjerg, Ancher Laugsen Borchs¹²⁶ tre Sønner. Da Faderen har forrettet Daaben, er Hædersposten som Fadder givet hans Søn.

Oberst Christoffer Frederik Ingenhaven¹²⁷ (Engenhaven i Kirkebogen), siden 4. September 1772 med Generalieutenant Karakter, garnisonerede tidligere i Vejle og var siden Januar 1774 Kommandant i Fredericia. Som gift med Mette Margrethe Krabbe fra Bjerre, Datter af Ole Krabbe og Ide Sofie Giedde, stod han altsaa Familien nær.

Peter Rosenørn¹²⁸ (1711—1790), Stiftamtmand over Aarhus Stift og Amtmand over Havreballe og Stjernholm Amter, og Hofjunker Schouboe nævnes med, saa det har været et anset og aristokratisk Selskab, der i de Aar færededes paa Lydumbaard og Refstrup og de omliggende Herresæder.

Da døde d. 3. December 1776 Konferensraad Charisius, og Stamhuset gled derpaa efter dets særlige Arveregler ikke over til den nedstigende Linie, men til Broderen Ambrosius Charisius, der var gift med Anna Rodenburg, og jeg kan ikke lade være at sætte dette og det umiddelbart efter følgende Salg af Restrup i Forbindelse med hinanden.

Jeg kan ikke tænke mig, at Ulrik Adolf, som jeg efter det før fremførte har maattet forudsætte dengang maa have været uden større Kapital, skulde have kunnet rejse den nødvendige Sum til Købet af Refstrup uden at have faaet Støtte udefra, men at denne er ydet ham gennem Svigerfaderens Kredit, og det passer hertil, at det kun en halv Snes Aar yngre »Lexicon for adelige Familier«¹²⁹ opfører Refstrup sammen med Constantinsborg som et charisisk Gods, skønt det faktisk aldrig har været hverken i Stamhusets eller Familiens Besiddelse. — Men man har kendt noget til Forholdene.

Saa snart imidlertid Constantin Augustus døde, blev

alt anderledes. Hans Bo har vist været ret værdiløst, og nu sad Anna Rodenborg paa Constantinsborg som Herskerinde med sin sikkert sindssyge Mand¹³⁰. Hun var ikke noget blidt Gemyt — 2 Gange søgte hun at blive befriet for ham, først ved at faa ham anbragt paa Munkholm og, da dette ikke blev til noget, paa en af de danske Øer (maaske Christiansø).

Hun havde heller næppe glemt den ikke blide Medfart, hendes Moder fik under Striden med sin Mand, Oberstlieutenant Jean, — det er vel heller ikke rimeligt, at den er ført uden Uvenskab mellem de 2 Kuld sammenbragte Børn — og det er derfor ikke at vente, at hun skulde optræde beskyttende lige over for Ulrik Adolf i hans økonomiske Forlegenhed. Saaledes er han da blevet nødt til at sælge Refstrup Aaret efter Constantin Augustus' Død. — Rigtignok naaede han ved Salget, der indbragte 31,200 Rdl., en Avance siden Købet paa 6,700 Rdl.; men denne Sum, — hvis den i det hele under hans pekuniære Stilling har staaet til hans Raadighed, det synes ikke — har ikke været tilstrækkelig til at sikre ham Købet af en med Refstrup blot nogenlunde jævnbyrdig Ejendom, om der som sagt i det hele taget har kunnet være Tale om at købe nogen.

Hvorledes Ulrik Adolfs sidste Aar er gaaet, ved vi ikke, vi hører først noget om Familiens Stilling ved hans Død og Begravelse i Tamdrup Sogn mellem Føvling og Horsens d. 20. Maj 1783. Familien boede da til Leje; — thi der er i Skiftet intet Spor af noget Eje- eller Fæsteforhold — i den lille Landsby Vinden (Wendten) i dette Sogn.

Hans pekuniære Forhold har da været meget trange, saa at Enken maatte nægte at vedgaa Arv og Gæld. Det fremgaar af Skiftet, at Aktiverne var meget smaa — 117 Rdl. — mens der hvilede forskellige Forpligtelser paa Boet.

Ulrik Adolf havde maattet overtage en Kaution, som i sin Tid var paa 2800 Rdl., ved hans Død nedbragt til 1000 Rdl., og desuden var der andre Fordringer, f. Eks. paa Apothekerverer, der alene oversteg Boets Beløb. Heldigvis fandt Enken i Major Beenfeldt til Serritslevgaard¹³¹ ved Horsens en god Ven og Støtte. Der var baade mellem Ulrik Adolf og hans Fader Jean gammelt Venskab med den beenfeldtske Slægt. Jean havde fra Ungdommen tjent sammen med Fadren i 5. jyske Rytterregiment, i hvilket han jo forblev med den ældre Kammerat som Oberst, og Ulrik Adolf havde altsaa i Horsens haft let ved at slutte Ungdomsvenskab med Sønnen. Det lader sig vel endda tænke, at Ulrik Adolfs Valg af Tamdrup som Bopæl er gjort netop af Hensyn til Serritslevgaards Nærhed. Nu viste Major Beenfeldt sig ogsaa som en trofast Ven, der, skønt han selv var Kreditor for 100 Rdl., paatog sig som hendes Lavværges at ordne Sagerne, og Skiftet endte virkelig med, at han »tilfredsstillede« Kautionshaveren, mens Skifteretten afviste de andre Fordringer som uberettigede¹³². — Enken har nok haft en mild Dommer i Amtmand Rosenørn.

Saa sad Enken tilbage med 5 Børn, alle i Umyndighedsalderen. De nævnes under Skiftet som

- 1 Søn Ulrik Adolf 11 Aar,
- 1 Datter Anne Margrethe 21 Aar,
- 1 Datter Kirsten 13 Aar,
- 1 Datter Sofie Elisabeth 12 Aar,
- 1 Datter Regitse 10 Aar.

Det saa jo mørkt ud for Anna Charisius med de mange Børn. Hun var end ikke indskrevet i Enkekassen. Ulrik Adolf havde vel indskrevet sin første Hustru i denne med et Indskrivningsbeløb af 250 Rdl¹³³; men ved det andet Ægteskab er dette ganske undladt. Det har vel været Constantin Augustus endnu glimrende økonomiske Stilling,

der har ladet dette synes unødvendigt, støttet af det Letsind, der sikkert karakteriserede ham, og som ogsaa paa- virkede Ulrik Adolf. — Da hun blev spurgt under Skiftet om, hvad Hjælp hun ventede, kunde hun kun henvise til »Major Kaas, der var gift med hendes Mands Søster.« Fra Charisiernes, hendes egen Slægts, Side har hun øjensynligt intet haabet og ventet. — Det gik dog bedre end hun havde ventet.

I 1787 er hun endnu bosiddende i Tamdrup som »Indsieder«, vel sagtens i det samme Hus som tidligere, men under bedre Livsforhold. Hun lever nu af en »Pension«, og denne kan dog ikke have været helt ubetydelig, da hun, skønt der ingen Avling hører til Huset, har Raad til at holde 2 Tjenestefolk, en Pige og en Karl. Hun har ogsaa nu kun 3 af Børnene hos sig — for de 2 andre var der blevet sørget. Af Ulrik Adolf havde Onkelen, Kommandør Kaas, taget sig og faaet ham mod Betaling anbragt paa Landkadetakademiet, og Regitse Charlotte havde Familien paa Constantinsborg taget til Huse¹³⁶.

Her var der sket betydelige Forandringer. Anna Rosenborg var død 1780, og da Bestyrelsen af det store Stamhus ikke har kunnet overlades den sikkert sindssyge Ambrosius, flyttede den nærmeste Arving til dette, Etatsraad Jens Jørgen Fædder, (gift med Datteren Anna Marie Dorothea Charisius), hvem Ambrosius »lader bestyre Stuehuset«, ind paa Herregaarden.

Men Etatsraaden og hans Hustru har været gode Mennesker, og de optog Regitse Charlotte i deres Hjem — de havde desuden en anden lille Pige i Pleje. Det er sikkert ogsaa dem, der sørgede for, at Anna Charisius fik den Hjælp, hvoraf hun senere levede.

Dette Aar, 1787, blev iøvrigt et Sorgens Aar for Enken. To af Børnene mistede hun med nogle Maaneders Mellemlum, fjærnt fra hende selv, idet Regitse døde som

Barn paa Constantinsborg og den 18-aarige Kristine i København, og samme Aar blev hendes Søn Ulrik Adolf efter at have ligget et Aar paa Frederiks Hospital, hjemsendt fra Landkadetakademiet som uskikket til Tjeneste.

Af 11 Børn havde hun kun en Søn og 2 Døtre tilbage.

Af disse optoges 1792 Anna Margrethe som Konventualinde i Roskilde Kloster, derimod har hun sikkert beholdt Sofie Elisabeth hos sig til sin Død, da det ikke er rimeligt, at dennes Ægteskab med Carl Mathildus Sundt har fundet Sted tidligere end Aar 1800. — Selv døde Anna Charisius Trapaud d. 27. April 1798¹³⁶, 57 Aar gammel¹³⁷.

---

4 d e S L Æ G T L E D .

Ulrik Adolf og hans anden Hustru havde som nævnt i deres Ægteskab 11 Børn, af hvilke dog kun de færreste naaede Myndighedsalderen. De nævnes her efter deres Fødselsdato — Sønnen Ulrik Adolf undtagen, der som Fader til næste Slægtled af den ældre Linie sættes sidst.

Constantin Augustus blev hjemmedøbt og fremstillet i Viby Kirke d. 18. Oktober 1760. Faddere var Oberst Engenhaven, Oberst Krabbe og Christine Charisius. Han døde imidlertid som lille.

Christian, døbt i Viby Kirke d. 8. Juli 1761, baaret af Fru Charisius. Fadderne vare: Etatsraad Charisius, Oberst Krabbe paa Bjerre, Hofjunker Schouboe og Oberst Krabbes Frue. Ogsaa hans Liv blev kort, han blev begravet i Viby d. 9. Maj 1763.

Anna Margrethe, døbt i Lydum Kirke d. 6. Søndag efter Trinitatis 1762. Hun blev indskrevet i Roskilde adelige Kloster 1767 og blev d. 17. November 1792 Konventualinde der¹³⁸. Hun nævnes ved et Ophold i Skanderborg 1796, hvor hun ogsaa døde d. 8. Marts 1809, 47 Aar gammel¹³⁹.

Christian August, hjemmedøbt og fremstillet i Viby Kirke d. 22. Juni 1763. »Fru Conferensraadinde Charisius bar. Faddere: Amtmand Rosenørn, Generalmajor Engenhoved, Justitsraad (Navnet ulæseligt), Major Søndets (?) Frue.« Han døde som lille.

Hans Frederik, døbt i Lydum Kirke d. 6. December 1766, døde ligeledes som lille.

K i r s t i n e blev døbt i Lydum Kirke d. 23. Juli 1769. Faddere vare: Conferensraad Charisius og Frue og Oberst Krabbe. Hun blev ligesom Søsteren indskrevet i Roskilde Kloster¹⁴⁰, men døde d. 15. Juli 1787 hos sin Tante Charlotte Amalie Charisius, Enke efter Geheimeraad Andreas Scheel, Studiestræde 65, hvor hun paa Folketællingslisten er opført som »Frk. Trappau, logerende.« Da hun ogsaa findes opført paa Folketællingslisten i Tamdrup — denne foregik jo i Juli — synes hun umiddelbart forinden at være sendt til København enten paa et Besøg eller mulig i Anledning af en Sygdom, og her har da Døden ramt hende kort efter hendes Ankomst. Hun blev begravet den 20. Juli paa Frue Kirkegaard fra Hjemmet¹⁴¹.

S o f i e E l i s a b e t h, opkaldt efter Tanten Sofie Elisabeth Kaas, blev døbt i Lydum Kirke d. 20. Juli 1770. Fru Rosenvinge bar hende, og Fadderne var Oberstlieutenant Rosenvinge, Assessor Hansen paa Lønborggaard og Frue, Capellan Borch og Frue.

Efter Faderens Død forblev hun hos Moderen i Tamdrup Sogn, vistnok til hendes Død. Hvor hun derefter har opholdt sig i de næste Aar, ved vi ikke, dog giver det maa ske et Fingerpeg, at hun omtales i Vejle 1798¹⁴²; men der kan næppe være hengaaet mange Aar, før hun ægtede Carl Mathildus Sundt. Dog kan dette næppe være sket før Aaret 1800, da han først i dette Aar avancerede til Premierlieutenant, og dette har sikkert været det tidligste Tidspunktet, hvor han har kunnet tænke paa — og faaet Tilladelse til — at gifte sig. — At han ikke har haft Formue synes at fremgaa af, at han først i 1814 og kun for 80 Rdl. fik sin Hustru indskrevet i Enkekassen. — Senere tog han sin Afsked og karakteriseredes som Oberstlieutenant¹⁴³.

Ogsaa ved dette Ægteskabs Indstiftelse og Indledning har tidligere Tidens Venskabsbaand kunnet komme til at gøre sig gældende. — Generalmajor Ingenhoff, Ejer af

Amidsbølgaard i Vejle Amt, hvem vi kender som Christian Trapauds Formynder, havde Sønnen Generallieutenant Frederik Christoffer, gift med Mette Margrethe Krabbe, Datter af Ole Krabbe til Bjerre; deres Datter Benedicte Rudolffine (1735—1803) blev gift med Oberst Christian Ulrik Sundt, og deres Søn var atter Carl Mathildus. — Som det vil ses, var hans Moder altsaa en født Ingenhaven og hans Bedstemoder en født Krabbe, begge af Familier, der havde staaet begge Sofie Elisabeths Forældre nær baade som Venner og Slægtinge.

Ægteparret boede til deres Død i Fredericia, ogsaa efter at han tog sin Afsked — formodentlig af Helbreds- hensyn — anden Grund kendes ikke; men i 1831 omtales han af sin Broder som »yderst svagelig«. Oberstlieutenant døde d. 6. April 1840¹⁴⁴, Sofie Elisabeth d. 20. Juni 1841.

Det var dette Ægteskab, der gav Anledning til den store Betydning, Ægtefolkene fik for Trapaudslægtens Efterkommere, den levinske Slægt, idet de kaldte dennes Stammoder, Nicoline Augusta Trapaud, Hustruens Broderdatter, til sig til deres Hjem. Her plejede hun dem til deres Død og blev indsat til deres Universalarving.

Holger Andreas blev døbt i Lydum Kirke d. 19. Juli 1771, men døde allerede som lille.

Ulrik Adolf, hvis Historie dog anføres sidst af Børnenes som den, der fortsatte Slægten.

Regitse Charlotte blev døbt i Gadbjerg Kirke den 8. August 1773. Som tidligere berørt tog Etatsraad Fædder og hans Hustru Anna Marie Dorothea Charisius sig kærligt af Barnet efter Oberstlieutenant Ulrik Adolfs Død, skønt dette, som Folketællingen 1787¹⁴⁵ viser, gik i Ambrosius Charisius Navn, og hun boede da paa Constantinsborg som »af Familien« og »til Opdragelse«. — Men samme Aar døde hun og blev begravet i Ormslev d. 8. November 1787, 14 Aar gammel.

Det synes paafaldende, at Regitse Charlotte bliver jordet i Ormslev, mens hendes Søskende tidligere er døbt og begravet i Viby. — Forklaringen maa vel søges i, at Viby Sogn, hvori Marselisborg laa, efter at det senere Constantinsborg i Ormslev Sogn er udskilt, dog er vedblevet at være det, til hvis Kirke Familien Charisius vedvarende søgte. — Først da en ny Gren af den med Anna Rodenborg og Ambrosius er kommet til Roret 1776, er dette Forhold ophørt, og Ambrosius var saaledes i Juli s. A. selv blevet jordfæstet fra Ormslev Kirke, »før han førtes til den store Familiebegravelse i Aarhus«¹⁴⁶.

Jochum, det yngste af Børnene, blev døbt 1777 og begravet den 21. Maj samme Aar i Gadbjerg, 7 Uger gammel¹⁴⁷.

Ulrik Adolf

var som sagt den eneste, der førte Slægten over i næste Led. Han blev døbt i Lydum Kirke d. 21. August 1772. Ligesom de øvrige af Slægten var han fra Barn bestemt til at gaa Officersvejen. Allerede i Faderens Levetid indgav denne i 1782 i Drengens 10. Aar Ansøgning om Sønnens Optagelse paa Landkadetakademiet, men fik Afslag¹⁴⁸. Efter Mandens Død gjorde Enken det samme; men Svaret lød¹⁴⁹, at Ulrik Adolf maatte afvente sin Tur. Endelig tog Kommandør Kaas, der øjensynligt har interesseret sig meget for Drengen, sig af Sagen, idet han tilbød at betale for ham som »Kostkadet« eller »Renommé«, hvad der vil sige, at der betaltes for ham (et aarligt Beløb af 79 Rdl. 61^{1/4} β), og derpaa gik man ind ved kgl. Resolution og tillod, »dass der Oberstlieutenant de Trapauds Sohn Ulrich Adolf v. Trapaud nach des Commandur v. Kaas Anhalten nunmehr als Kostkadet bey der Land Cadet Compagni placiert werden mag.«

Det er et kønt Træk, at i Rubrikken for den betalendes

Navn dette er ladet udfyldt, for at det kan staa uoplyst, at det ikke er Drengens Moder, der betaler.

Saa havde Ulrik Adolf naaet dette; men det sidste Maal, at forlade Akademiet som Officer, naaede han ikke.

Han har ikke kunnet taale de sikkert strænge Forhold paa Akademiet, eller en eller anden akut Sygdom (Skarlagensfeber, Nyrebetændelse) har fremkaldt Anfaldene; thi trods det, at han i Lægeattest fra Horsens af 28. August 1782 »er funden uden nogen Skade, men ganske frisk og væl og sund i alle Maader«, blev han dog angrebet af epileptiske Anfald, der medførte, at han, der »fast ein Jahr epileptische Anfalle gehabt hat«, der allerede forlængst var indlagt paa Frederiks Hospital, og som efter Akademiets Mening »zur einer dauerhaften Genesung nur wenig Hofnung giebt,« under 7. December 1786 blev indstillet til Afsked¹⁵⁰. Han udskreves fra Hospitalet den 4. Marts 1787¹⁵¹ efter 341 Liggedage og afgik derpaa fra Skolen den 9. i samme Maaned. — Om han er udskrevet mere eller mindre helbredet, kan kun Hospitalets Sygejournal, der foreløbig er utilgængelig for mig, afgøre; der er jo en Mulighed for det, og om senere Anfald er der intet overlevet os. Vi maa under alle Omstændigheder ikke tænke os ham som en fortrykt og forkuet Personlighed — alt tyder i en anden Retning. Ligesom han jo i mange Aar var Embedsmand under Marinen, faar vi et ganske andet Indtryk af følgende Linier fra den senere Slægt¹⁵²: »Min Moder talte ofte om de livlige Baller, han ledsagede hende til, hvor der var saa mange Søofficerer, Balherrer af første Skuffe, og hun var meget glad over sin mørkjede prægtige Svoger.« Det samme Præg, livslysten og munter, synes at have fulgt ham Livet igennem; i Ringkøbing¹⁵³ gjorde han Faddergilde med 15 Faddere og »han blev senere Fyrinspektør paa Skagen; men det isolerede Sted syntes ikke at passe for hans selskabelige Vaner«¹⁵⁴.

Foreløbigt — i 1787 — var Ulrik Adolf altsaa uden Stilling; men allerede Aaret efter — 1788 — ansattes han som Skibssekretair under Marinen. For den ganske unge 16-aarige Mand var dette dog en Stilling, og der kan vel gaaes ud fra, at hans 2 Onkler, de to — i alt Fald snart efter — »virkelige« Admiraler, Frederik Christian Kaas († 1808) og Ulrik Christian Kaas († 1808), har lagt deres Indflydelse i Vægtskaalen for at faa deres Neveu anbragt. — Den ene af dem havde jo allerede betalt for Drengen paa Landkadetakademiet.

Stillingen som Skibssekretair var iøvrigt foreløbigt en ganske underordnet, der besattes og lønnedes privat af vedkommende Skibschef — som hos os de af Overpostmesteren i København antagne — og først efterhaanden blev den ved Avancement en virkelig Embedsstilling, hvis Opgave var at sørge for Provianteringen til Søs og i Land¹⁵⁶. Der er vel heller ingen Tvivl om, at den unge Trapaud med saadanne Fortalere i de 20 Aar, han virkede under Marinen, er naaet op til, hvad han med sine Forudsætninger kunde naa, og dette fremgaar da ogsaa af, at han, da han senere skulde anbringes i et civilt Embede, svarende til hans Fortid, ansattes i det ikke ubetydelige Toldinspektorat.

Hans Tjenesteforhold var — i det mindste en Del af Tiden — knyttet til Vagttjenesten i Øresund. Hertil var i Aarene 1795—1801 Fregatten St. Thomas udkommanderet og efter Resten af 1801 indtil 1807 Fregatten Frederiksværn¹⁵⁶. Vi ved, at Ulrik Adolf i 1798 gjorde Tjeneste om Bord i St. Thomas¹⁵⁷, og at han i 1805 ved sit Giftermaal var Sekretair paa Frederiksværn¹⁵⁸. Da disse Skibe jo laa stadigt i Søen og næppe underkastedes en almindelig Afmønstring, kan det vel antages, at han gennem Aarene er forblevet paa Station i Helsingør. — Han findes heller ikke i Københavns Vejviser. — Det har jo sikkert været en ret

indbringende Stilling, hvor hele Provianteringen har ligget i hans Haand, og Protektion fra Onklerne har lettet det for ham at holde Stationen.

Imidlertid havde Ulrik Adolf d. 4. Juni 1805 ægtet Christiane Louise Fester, Datter af Jens Jørgen Fester (Tillæg: Fester), dengang Strandtoldbetjent ved Karrebæksminde¹⁵⁹, og Cathrine Elkier. Hvornaar og hvorledes Bekendtskabet mellem de to unge er blevet indledet, derom synes mig at ligge en Antydning i det nøje Venskab, der maa have bestaaet mellem Bogholder, senere Grosse-erer Johan Henrik Malling og Ulrik Adolf, siden han tog ham til Forlover. Men Malling var d. 8. Maj 1800 blevet gift med en anden af Jens Jørgen Festers Døtre, Sofie Frederikke, saa den Formodning ligger nær, at det er i deres Hjem, at Ulrik Adolf har lært sin Hustru at kende. — Forøvrigt var der mellem de 3 Familier Quist (hvor Kaptain Detlev Trappaud var Svigersøn), Fester og Hjelte (Tillæg 1—3) saa mange og saa gamle Forbindelser, at man ikke just behøver at gaa ud fra dette enkelte Berøringspunkt som Indledning til Ægteskabet.

Af Kirkebogen for Karrebæk fremgaar det, at »d. 29. April bleve indskrevne til Ægteskab Ulrik Adolf Trappaud, Sekretair paa Vagtskibet ved Helsingør, og Jomfru Christiane Louise Fester fra Karrebæksminde. Forlovere vare Bogholder Malling i København og Hr. Kasserer Fester ved Karrebæksminde. Viiede Torsdagen d. 4. Juni samme Aar.«

Men saa kom det ulykkelige Aar 1807, og Frederiksværn, paa hvilken efter al Sandsynlighed Ulrik Adolf altid saa var om Bord, blev et af Krigens første Ofre.

Fregatten¹⁶⁰ (12 Kanoner, 274 Mand), søgte ved Krigens Udbrud, da den ikke kunde komme til København, at undfly til Norge d. 13. August. Den blev dog samme Dags Aften ved Vingø angrebet af Fregatten Cosmos, som

med et Orlogsskib — om fornødent gjordes — sendtes imod den. Kaptajn Gerner »slog som en brav Mand«, men maatte efter et Langskibslag opgive den haabløse Kamp og overgive sig. Frederiksværn havde da 12 dræbte og 30 saarede. Fangerne blev førte til København, men frigivne ved Byens Kapitulation.

Saa mistede vi Flaaden, og dette maatte selvfølgelig medføre en stæk Reduktion af Embedsstanden inden for Marinen. Denne ramte da ogsaa Ulrik Adolf, der som saa mange andre blev sat paa Vartpenge.

Efter sin Afsked søgte Ulrik Adolf til Ringkøbing. Her var hans Svigerfader i 1806 blevet Toldinspektør, her droges derfor naturligt Hustruen hen, her var billigere end i Hovedstaden, og muligvis har allerede da Ulrik Adolfs Tanker kredset om en Ansættelse i Toldfaget. Han kunde her da hente baade Teori og Praksis og bedre Udsigt til Ansættelse.

Det var allerede dengang lykkedes Jens Jørgen Fester at skabe sig fast Fod blandt Borgerskabet i Byen, som da, takket være en Garnison, en mindre Flotille og Toldsted, ikke stod helt uden for Verden. Han selv var en smuk og tiltalende Mand, hans Hustru beskrives som højt begavet og »med poetisk Aand«, og saa var han desuden en velstaaende Mand¹⁰¹. Denne hans Stilling karakteriseres maaske bedst ved, at det af Ringkøbing Kirkebog fremgaar, at han allerede 1807 og 1808 var 8 Gange Fadder. Han har forstaaet at gøre sig afholdt.

Det var saaledes gunstige Forhold, under hvilke Ulrik Adolf kom til Byen; de passede jo godt ind til hans Temperament, og naede han end ikke op til en lignende Ære, saa ser vi dog af Kirkebogen, at han ved sin førstefødte Datters Daab d. 22. April 1808 kunde samle en Fadderskare af 15 Faddere foruden Mormoderen, der bar Barnet.

Endnu et Barn, Georg Christian, fødtes i Ringkøbing

d. 1. Maj 1810; men derefter udnævntes han til Consumptionforvalter (Told- og Fyrinspektør) i Skagen, og her virkede han til sin Død.

Det er allerede omtalt, at det stille Liv der i den lille By ikke kunde tiltale den livlige Ulrik Adolf, dog havde han en venlig Omgang med Byfoged Westenholz og Frue, der »holdt saa meget af begge Ægtefællerne«, og det er sikkert gennem den sidste, at Frk. Thielsen har opbevaret et Par Smaatræk fra den Tid, hvorledes den lille Georg Christian ved et fyrsteligt Besøg blev udklædt som Engel for at fremsige et Vers fra Æreporten, hvilket senere blev Anledning til mange Drillerier mod Engelen, og hvorledes Moderen stod i Døren for at afvente Børnenes Komme fra Eksamen. — De to ældste kom tudskraalende; »men lille Augusta knejsede nok saa tappert, hun havde gjort sine Ting vel«¹⁰².

Jeg ønsker her at indskyde en Bemærkning. Jo nærmere jeg kommer til Nutiden, desto rigeligere bliver selvfølgelig det overleverede Stof baade af væsentlige og uvæsentlige Træk. — Jeg tager alt med, hvad jeg finder, ud fra det Standpunkt, at dette Arbejde først og fremmest maa betragtes ikke som et historisk-videnskabeligt Værk, hvor Stoffets almene Værdi sigtes, men som en Familiehistorie, hvor hvert Træk om Forfædrene, der er bevaret, har sin Affektionsværdi og betydning, som ikke eksisterer udenfor Slægtens Kreds.

Ulrik Adolf døde d. 8. September 1818. En Silhuet, som endnu findes i Familien Levinsens Eje, viser en aldrende Mand, før og med den trapaudske Næse, her rigtignok stærkt buet.

Han efterlod sin Hustru med 3 Børn, af hvilke den ældste var 10 Aar, i smaa Kaar og med en ringe Pension; i Enkekassen var der kun i 1808 sikret hende Indtægt af et Indskud paa 30 Rdl. Det er da forstaaeligt, at hun, medens hun selv søgte til Faderen i Ringkøbing, maatte lade Slægtninge tage sig af de to af Børnene og selv kun beholdt det ældste hos sig. Hendes Fader, nu Kammerraad, Fester, døde i 1825 d. 20 Juli i en høj Alder, 78 Aar gammel; men økonomisk har dette sikkert ikke forbedret hendes Stilling, vel snarere det modsatte, da han efterlod en Hustru af andet Ægteskab, Anna, født Kolby. — Selv døde hun i Ringkøbing d. 14. December 1835. — Frk. Thiel sen efterlader hende det Vidnesbyrd, at hun var en from Kvinde.

Der var i Ægteskabet født 4 Børn, det sidste dog dødsfødt d. 15. August 1713: 1) Emilie Kathrine Sofie, 2) Georg Christian Frederik og 3) Augusta Nicoline.

5te SLÆGTLED

Emilie Cathrine Sofie blev født i Ringkøbing d. 23. April 1808. Da Moderen efter sin Mands Død sendte de to Børn fra sig, blev Emilie sikkert hos hende og var hendes Støtte til hendes Død i 1835. Hun er derefter før eller senere taget til Fredericia, hvor hendes Søster Augusta levede, først hos Oberstlieutenant Sundt, siden som gift med Købmand Levinsen. I dennes Hus fandt hun da et Hjem. Her lærte Hr. Oberstlieutenant Hirsch, en af de faa, der endnu fra den Tid er tilbage, hende at kende, og han omtaler hende med megen Sympati. Han erindrer hende godt, med Krøllerne om Hovedet efter den Tids Mode. — Hun døde den 16. November 1863 som den sidste Ætling af Slægten Trapaud — med hende uddøde den, den yngre Gren var allerede uddød i Aaret 1859.

Georg Christian Frederik blev født i Ringkøbing d. 1. Maj 1810, just som Ansættelsen til Inspektør-embedet i Skagen d. 9. samme Maaned naaede Faderen, og Daabshandlingen er derfor næppe foregaaet med den Pomp, der betegnede Søsteren Emilies Daab. — Efter Faderens Død i 1718 tog Moderen til København for at bede Kong Frederik VI om at tage sig af ham. Hun fik Audiens, og Kongen saa mildt til Drengen og raadede Moderen til at lade ham blive Officer, men da hun bestemt aflog

dette — det var jo efter den lange Krig, og hun havde jo ikke den trapaudske Tradition — tabte den gamle Soldaterkonge Interessen og lovede intet. Saa kom han — eller var allerede da — i Huset hos sin Moster Julie, gift med Grosserer Evald Thielsen, og her voksede han op i sin Barndom. Frk. Thielsen¹⁶³, Ægteparrets Datter, om- taler ham som god og beskeden som Barn. Han gik un- der Kælenavnet »Tabo« (vel sagtens Barneudtalen af Tra- paud), og Plejefaderen kaldte ham spøgende for sin Hu- strus »Snøreliv« (som tysk Sønderjyde talte han kun Dansk ufuldkomment; han mente »Livstykke«).

Det var Hensigten, at han skulde have studeret, han var ogsaa ret flittig; men det maatte dog opgives. Det var heller ikke til Gavn for Drengen, at han fra Barn gik med Tanken om Rigdommene gennem det charisiske Fi- deikommiss i Hovedet og stadigt fik dette Haab gjort le- vende ved Besøg hos Ekscellensen Hans Krabbe, hans Grandonkel, der i 1831 efter Etatsraad Fædders Død vir- kelig naaede at overtage Fideikommiset og med det Til- navnet Charisius — Fideikommiset gik ifølge dets Love efter Formandens Død over til den ældste af de levende Efterkommere, og de var mange. — Det er forstaaeligt, at dette i Virkeligheden saa usikre Haab har betaget Dren- gen og svækket hans Energi.

Efter Konfirmationen vendte han da tilbage til Jyl- land og fik Plads paa Petersminde¹⁶⁴, Herredskontoret i Skjern, vel sagtens for derfra at tage dansk-juridisk Eks- amen. Men paa et Besøg hos Onklen, Oberstlieutenant Sundt, i Fredericia blev han syg og døde der d. 29. Oktober 1834, 24 Aar gammel¹⁶⁵. Han har lidt af en Øjensygdom; men naar Familien senere lagde Skylden for hans Død over paa de »voldsomme Midler«, der blev anvendte imod denne, er dette sikkert helt Lægmandsopfattelse.

Augusta Nicoline blev født paa Skagen d. 24.

Januar 1812. Efter Faderens Død blev hun anbragt i Oberstlieutenant Sundts og sin Tantes Sofie Elisabeths barnløse Hjem, og her opholdt hun sig til begges Død, hans i 1840, Tantens i 1841. Hun var da adopteret som Datter og var ved deres Død indsat til deres Universalarving.

At hun har gengældt dette ved trofast Pleje, og at det ogsaa i den Tid sikkert har krævet et andet Offer af hende, synes at fremgaa af, at det gør Indtrykket af et længe udsat Bryllup, naar hun allerede 5 Maaneder efter deres Død d. 15. Juni 1841 indgik Ægteskab med Købmand i Fredericia Hartvig Levinsen. — Hun har ikke villet forlade Plejeforældrene, saa længe de var i Live.

Købmand Levinsen, der var født d. 16. Oktober 1810 og altsaa omtrent jævnaldrende med Hustruen, tilhørte en mosaisk Slægt, men var selv døbt. Han var en energisk og dygtig Handelsmand, og at han tillige har været en modig Mand, viste sig under Byens Bombardement 1864. Mens andre Købmænd forlod Byen, blev han tilbage, opkøbte de forladte Forraad og tjente, som hans Søn Karl, der var blevet tilbage hos ham, skriver »en god Skilling« derved. — At han tillige har været en resolut Mand, viser følgende:

Da Østerrigerne i 1864 havde besat Fredericia, tog de hans Lejlighed til Indkvartering, saa at han selv med Sønnen Karl maatte ligge i Butikken. Midt om Natten hørte han da, at der blev forsøgt Indbrud. Han sprang op, greb en Jærnstang, smækkede Butiksdøren op og bibragte et Par af de østrigske Soldater, der var Gerningsmændene, et Slag i Hovedet dermed, saa at de styrtede ned ad Trappen, idet han raabte til dem, at i Morgen skulde han nok finde dem. Dette skete ogsaa, da han Dagen efter blev konfronteret med dem ¹⁰⁸.

Han havde, for at sikre sine Penge, skjult dem i en gammel forslidt Frakke, som han mente ikke var værd at

stjæle og derfor vilde blive overset. En Morgen skete der Indbrud, og blandt andet var dog ogsaa Frakken stjaalet. Han styrtede ned ad Gaden og fandt virkelig Frakken. Tyvene havde kastet den fra sig som værdiløs, og Pengene var i Behold i den ¹⁶⁷.

Augusta Nicoline døde allerede d. 17. Februar 1862, halvhundrede Aar gammel. Han overlevede hende endnu en Række Aar til d. 21. Februar 1879.

Alle de Beretninger, der er mig givne om Augusta Levinsen, fra Frk Emilie Fester, fra Fru Levinsen, født Fester og fra Hr. Oberstlieutenant Hirsch, der i sin Barnsdom færdedes i hendes Hus, er enige om at fremstille hende som en sjælden smuk og tillige elskelig Kvinde, som Oberstlieutenanten tilføjer, »noget tung i Sindet.« — Der er efterladt os et Daguerreotypi af hende med to af sine Børn ved Siden, taget i hendes ældre Alder.

Adelsslægten Trapaud uddøde altsaa med hendes Søster Emilie i Aaret 1863; men dens Blod og dens Navn er ikke forsvundet. De lever — for den ældre Linies Vedkommende — videre gennem Augusta Nicoline Trapauds Børn og Efterkommere. — Det er Slægten Trapaud Levinsen, hvis Stamtavle derfor er føjet til dette Arbejde.

YNGRE LINIE.

2det SLÆGTLED.

Detlev Trapaud — eller som han selv skrev sit Navn — Trappaud — blev født d. 22. August 1700, som det fremgaar af hans i Hammer Kirke ophængte Gravskrift. — Navnet Detlev, som siden kom til at spille en saa stor Rolle i Slægten og dens Efterkommere, at i 7 Slægtled 6 bar Navnet, er som før sagt utvivlsomt hentet fra den holsteinske Familie.

Allerede »førend 1706« — for at bruge Ordene i Detlev Trappauds Gravskrift — »maatte den salige Herre klage med Ps. 27,10: Min Fader og Moder har forladt mig,« altsaa endnu inden Oberst Paul forlod Landet. Han anbragtes da som tidligere nævnt, hos sin Moster¹⁶⁸ Marie Elisabeth, der allerede den Gang sad Enke efter sin Mand, Gustav Henrik Blücher, paa Hanstedgaard i det »Hus«, hvori hun paa Stiftsrelationernes Tid opholdt sig¹⁶⁹. Her er han vokset op sammen med sin Søster Margrethe Sofie, sine Fætre og sin Kusine og blev opdraget »saa andstændig efter Herkomst, som viselig til Kongens og Landets Tjeneste«, saa at han i 1718 kunde optages som Page ved Kong Frederik IV's Hof.

Vi ejer endnu den Bibel, som samme Aar og sikkert ved denne Lejlighed — der er paa Bindet paatrykket

Aaret 1718 — er blevet ham overleveret af hans Moster, antagelig med mange gode Formaninger til sit Ophold i Residensstaden.

Det maatte jo siges at være en Lykke for det forældreløse unge Menneske at være blevet antaget som Page, og det skete — som tidligere bemærket — vel heller ikke uden Støtte udefra. — Dog gjaldt denne Lykke ikke de pekuniaire Forhold, men de Udsigter, det aabnede for Fremtiden; thi den aarlige Løn for Pagerne beløb sig kun til 31 Rdl. + 4 Rdl. i Carmisolpenge og 1 Rdl. til Skrifmaterialier. Imidlertid har ogsaa den fortsatte Opdragelse i al Slags Hofskik og Oplæring, de unge fik, været af Betydning, og Detlev Trappauds Skrift udmærker sig derfor ogsaa lige til det sidste ved en Tydelighed og Renhed, som man i den Tid kun sjældent træffer paa. — Pagerne stod under en Hofmester og havde deres egen Præceptor, fik vel ogsaa Undervisning i Dans og Fægtning og andet sligt, til deres Optræden ved Hoffet nødvendigt¹⁷⁰.

Den nye Page blev — som det fremgaar af de kronprinselige Regnskaber, men iøvrigt ogsaa fremgaar af hele hans Historie — adjungeret Kronprins Christian (VI), og i denne Stilling — som Page — forblev han lige til sit 30. Aar¹⁷¹. Dette er jo saare mærkeligt, men beror vel paa den Trofasthed, hvormed han har bundet sig til sin Herre, og som maatte udelukke ham fra al Befordring under de givne Forhold.

Det har under den stærke Spænding, der bestod mellem det kongelige og det kronprinselige Hof paa Grund af Modsætningen mellem den kongelige Letsindighed lige over for Kronprinsens strænge Religiositet og hans Forbitrelse over Faderens Forhold til Anna Sofie Reventlov og senere Ægteskab med hende, været udelukket, at Trappaud med sin Troskab mod Kronprinsen kunde op-

naa nogen Forfremmelse. — Det synes altsaa, at han — uden at have nogen officiel Stilling eller Charge — blot som en stille Fortsættelse af sin Pagestilling er vedblevet at være om Prinsen.

Hvilke Forretninger han i de senere Pageaar har besørget, derom har vi et enkelt Fingerpeg.

Det hedder i de kronprinselige Regnskaber:

»Vor Grabung des Brunnes So nach Ew. Königl Hoheit Allergnädigste Befehl hat mig der Herr Jacobi für den Ersten Brun bezahlt 3 Spezie Ducaten und für den Lebzten 4 Rdl., welches zudessen umbkastung ist aufgegangen, wofür quitterr d. 19. August 1730«

N. 293

D. Trappaud.

Hvorfor denne Regning ikke ligesom andre er indleveret af Leverandøren selv til Intendanten, men ganske undtagelsesvis af Page Trappaud, vides ikke. Der findes i Regnskaberne kun eet tilsvarende Tilfælde, Kammerpage Bibous Besørgelse af det nedenomtalte Ur.

Sprog og Retskrivning er selvfølgelig ikke Trappauds.

At Trappauds Arbejde i alt Fald har været en Gerning, der krævede baade Kundskab og Dygtighed — en administrativ — derom synes mig dog at ligge et yderligere Fingerpeg i den Omstændighed, at der i min Slægt, nu hos min Søn, beror en Ekstrakt af Christian V's danske Lov »Louvens Boder«, som øjensynligt har hørt til denne Konges private Brug — den har aldrig været indgaaet i det store kgl. Bibliotek, — er skrevet med den sirligste og omhyggeligste Skønskrift og paa Læderbindet stemplet med Kongens derfra bekendte Navnetræk. — Kun gennem Forretninger paa de kongelige (kronprinselige) Kontorer synes dette Eksemplar at kunne være kommet Detlev Trappaud i Hænde; ved en Fejl maa det da være kommet med under hans pludselige Flytning til Jylland som Amtmand, og det viser nu Arten af den Stilling, han beklædte i sin Virksomhed.

Naturligvis var samtidig med alt dette de oprindelige Pageforhold forlængst forsvundne, og hans Stilling blevet en ganske anden. Han beboede nu sin egen Lejlighed, borte fra Slottet. Umiddelbart efter Branden 1728 boede saaledes »Mons. kgl. Hofpage Trapo« i Vester Quarter, Stormgade No. 265, altsaa saa at sige Dør om Dør med »Cronprintsens Gaard«. Han boede altsaa for sig selv og ogsaa med egen Husholdning.

Trappauds Barnebarn, Frk. Burcharda Georgine Trappaud, ytrede gentagne Gange, at »Kongen holdt saa meget af ham«. Han og Prinsen var omtrent jævnaldrende — Prinsen et halvt Aar ældre — og det er da naturligt, at der kan have udviklet sig et Sympatiforhold imellem dem. Men dette fremgaar ogsaa af de Naadesbevisninger, der fra Kronprinsens Side vistes ham i disse Aar. Som et saadant skænkede han ham sit Portrait i et Guldur; det er sikkert dette Ur, det drejer sig om, naar det i Regnskaberne hedder d. 12. Juni 1728¹⁷²:

»Kammerpage Bibou für eine erhandelt goldene Uhr, wofür laut dessen Attest bezahlt ist . . . . . 570 Rdl.«

Det er næppe rimeligt, at Indkøbet af Uret vilde være foregaaet ad denne uofficielle og ganske usædvanlige Vej — kun Drikkepenge paa Køreture og lignende kunde Paagerne udbetale — hvis det kun havde været en officiel Gave; men for en venlig Overraskelse har den af Kronprinsen valgte Vej været den naturligste og hensigtsmæssigste. Bilaget mangler desværre. —

Med Hensyn til Gavens Værdi maa det erindres, at Kongens malede Portrait var anbragt i den, og at Trappauds Tjeneste, fraset den ganske ubetydelige Pageløn, efter alt at dømme var ulønnet og saaledes vel kunde begrunde Ønsket om ved Gavens Værdi at pointere dette. Dette Ur var i lang Tid i Familiens Eje, indtil Frk. Georgine Trappaud ubetænksomt gav det til en ung Bonde, der var

opkaldt efter hendes Fader. Han faldt i Slaget ved Isted, og Uret gik da tabt.

Som med Uret — som en kongelig Gave — forholdt det sig sikkert med et lille Skab, et saakaldt Kabinet, ligeledes et Familiestykke. Det er efter kyndigt Udsagn italiensk Arbejde fra 1780—90. I Aarene kort før og efter 1700 besøgte Frederik IV Italien og fandt saa meget Behag i disse Kabinetter, at han førte flere hjem med sig¹⁷³, og det er da antageligt et af disse, der gennem Kronprinsen er skænket Trappaud.

Men til disse Naadesbevisninger kommer da det sidste store Naades- og Tillidstegn, — Trappauds Ophøjelse fra Page til Amtmand.

Saa dør nemlig den gamle Konge d. 12. Oktober 1730, og allerede Maaneden efter kommer Belønningen til Dølev Trappaud for hans Trofasthed, idet Christian VI d. 21. November tildelte ham — i 30 Aars Aalderen — et af de betydelige Administrationsemployer i Landet og udnævner ham til Amtmand over Dronninglund, Silkeborg og Mariager Amter¹⁷⁴. — Den tidligere Amtmand, Seerup, har faaet sin Afsked.

Det bliver da Spørgsmaalet, hvorfor denne Embedsmandsforandring har fundet Sted. — Seerup havde vel hørt til det tidligere Regimes Parti og var yndet af Frederik IV, havde ogsaa gjort sig bemærket som Embedsmand; men han kan dog — skønt vist meget upopulær — som langt fjærnet i Jylland, ikke have spillet en saa fremtrædende Rolle, at det skulde have været nødvendigt at fjærne ham med de andre langt betydeligere Spidser. Edvard Holm¹⁷⁵ nævner ham ikke mellem den Tids politiske Afskedigelser, og naar L. Kock¹⁷⁶ siger: »Foruden de alt nævnte afskedigedes amtmændene Reitzer og Seerup samt postdirektør C. Erlund, der alle havde haft med gehimekommissionen at gøre,« er denne Sammenstilling

for Seerups' Vedkommende sikkert ikke korrekt. — At C. Erlund var stærkt kompromitteret, er sikkert nok, og Stiftsamtmænd Reitzer havde været Medlem af Kommissionen. Men Seerup kan næppe have haft andet og mere at gøre med den end enhver mere eller mindre tjenstivrig Amtmand. — Her kan det ogsaa bemærkes, at de to Amtmænds Afskedigelse fandt Sted paa forskellig Dato, Reitzers d. 28. Oktober og Seerups d. 11. November¹⁷⁷, hvad der ikke tyder paa, at deres Sag har været den samme. — Her synes da at maatte være kommet et andet Moment til, og dette søger jeg i Amtmandseembedets Forhold til Klausholm. Til denne Gaard blev jo Anna Sofie Reventlov forvist umiddelbart efter Frederik IV's Død. Det har da ikke kunnet være ønskeligt for Christian VI, der vilde, at hun skulde føre et stille tilbagetrukkent Liv, at den Embedsmand, til hvilken hun nærmest var henvist, og som vel vilde faa den vigtigste Indflydelse paa den Stilling, hun fremtidig kom til at indtage, var en Mand, der fra tidligere Tid var bundet til at vise hende særlig Ærbødighed og tage de videst gaaende Hensyn til hende. — Dette maa sikkert være Grunden til, at Amtmand Seerup fjærnedes, og i Steden ansættes saa Detlev Trappaud, paa hvem man trygt kunde stole.

Yderligere styrkes denne Opfattelse af Grunden til Seerups Afskedigelse af den samtidige Afskedigelse af hans Svigersøn, den jyske Landsdommer Heugh (Høgh) fra sit Embede. — Under alle Omstændigheder kan denne jo ikke være fremkaldt af storpoltiske Hensyn eller som en Straf, derimod ligger det ikke fjærnt at betragte den som et Udslag af Regeringens Ønske at sikre sig i Tilfælde af mulig opstaaende Retsspørgsmaal mellem Kongen og Enkedronningen.

Det fyldigste Bevis for den foran fremsatte Anskuelse ligger dog i den Omstændighed, at Datoen for Amtmand

Seerups Afskedigelse, d. 11. November, er netop den samme som det kgl. Brevs — d. 11. November — til Anna Sofie Reventlov, der meddelte hende de Bestemmelser, der angaaende hendes fremtidige Forhold er truffne, deriblandt hendes Henvisning til Klausholm. — Seerups Fjærnelse — og Trappauds Ansættelse — var Konsekvensen, praktisk draget, deraf.

Men det har jo ligget nært at jævnstille hans Afskedigelse med de øvrige samtidiges.

Men havde end for en Del ydre Forhold og Hensyn bidraget til at skaffe Trappaud sit Embede, saa viser dog det ansvarsfulde Art, at han allerede i Forvejen maa have vist sig at have Betingelserne for at kunne magte det ingenlunde lette Arbejde — det indesluttede jo i Virkeligheden 3 Amter — og i dette blev han da ogsaa en flittig¹⁷⁸ — hans Embedsskrivelse fylder 2 tykke Foliobind — energisk og retsindig Embedsmand. At han ogsaa af de forskellige Regeringer er skattet som saadan, fremgaar af, at han ved flere Lejligheder benyttedes i vanskelige Sager, som det siden skal omtales, og iøvrigt gik jo ogsaa hans lange Embedstid — den varede i 38 Aar — regelmæssigt hen — det sidste Par Aar maaske undtagne — med Tegnene paa al kongelig Naade. Han avancerede i rette Tid gennem de forskellige Rangklasser, som en højtstaaende Embedsmand dengang gennemløb, idet han d. 11. Februar 1734 udnævntes til Justitsraad, d. 14. Februar 1744 til virkelig Etatsraad, og under 25. August 1752 til virkelig Konferensraad. — En særlig Gunst vistes der ham derved, at han fik Tilladelse til at tage Bopæl paa Søbygaard, et af de skanderborgske Ryttergodser, indtil Gaardene af Staten solgtes ved Auction 1767¹⁷⁹.

Den forældreløse og næsten slægtløse Dreng havde gjort Karriere.

Allerede et halvt Aar efter sin Embedstiltrædelse gifte

tede han sig d. 27. Juli 1731 med Anna Dorthea Vieth, f. 1704 og Datter af Renteskriver i det slesvig-holstenske Renteskriverkontor i Rentekammeret Liebhart Vieth og Anna Margrethe Junge. Bryllupet stod i Kirke-Hvalsø.

Den korte Frist i en Tid, hvor hans nye Embedsforretninger fjærnt i Jylland maa have optaget al Trappauds Tid, sammen med, at begge Ægtefæller ved deres Vielse allerede var over deres første Ungdom, tyder paa, at Forbindelsen mellem dem er at søge længere tilbage, i en Tid, hvor de begge har haft let ved at træffe hinanden, en Tid altsaa, hvor ogsaa Familien Vieth levede i København. — Men her har Enken efter den i 1711 døde Renteskriver sikkert haft sit Ophold, bundet til Byen gennem Sønnen Immanuel Levarnsen Vieths Opdragelse, der 1726 blev Student her og 1728 Cand. theol.¹⁸⁰.

Imidlertid maa hun før Branden i Oktober 1728 — maaske lige efter Sønnens Eksamen — have forladt København; thi ingen af Navnet Vieth opføres som boende der i Opgørelsen efter Branden¹⁸¹. Da træffer vi ved Bryllupet 1731 Familien i Kirke-Hvalsø. — Kirkebogen, som maa have eksisteret paa Lengnichs Tid, der leverer Uddrag af den, findes imidlertid ikke mere, i alt Fald ikke i Landsarkivet; men derimod fremgaar det af Hvalsøpræsternes Embedsoptegnelser, (begyndte 1738), at paa dette Tidspunkt ejede Severin de Junge¹⁸², (adlet d. 6. April 1731 og samme Aar d. 6. Juni Konferensraad) den i Sognet liggende Sonnerupgaard med jus vocandi og som Kirkens Patron, og dette giver da den naturlige Forklaring af Forholdene. — Paa et tidligere Tidspunkt maa Enken have forladt København og søgt til Morfaderen, et Ophold, som Branden derefter har nødvendiggjort for lang Tid.

For Amtmand Trappaud var saaledes Forbindelsen — selv om Adelsskabet var tabt for hans Hustrus Ved-

kommende ved Moderens borgerlige Ægteskab — baade standsmæssigt og anseligt.

Der blev efterhaanden født Ægteparret 7 Børn. Af disse døde dog de 3 allerede som smaa¹⁸³. De 4, som naaede voksen Alder, var: 1) Anna Margrethe, 2) Kristine Sofie, 3) Christian Detlev og 4) Mariane Dorothea.

Her skal derefter omtales hans Stilling i et Par af de væsentligste Embedssager, hvori han kom til at spille en Rolle.

Det ene af de Kommissariater, hvori han var den ledende, var det store klausholmske¹⁸⁴. — Bønderne paa dette Gods var forbitrede over deres Hoveriforhold, idet Herskabet mod Betaling havde fritaget en Fjerdedel af dem for Hoveriet, der derved kom til at hvile saa meget haardere paa de øvrige. Disse søgte da at tage sig selv til Rette ved ikke at udføre den pligtmæssige Dyrkning af en Del Jorder, og i den deraf følgende Retssag blev Amtmand Trappaud Rettens Formand. Det kan ikke nægtes, at han ikke synes at have næret megen Sympati for de dog i Virkeligheden haardt stillede Bønder. Imidlertid maa man dog erindre, at de ulovligt havde taget sig selv til Rette, og deres Fremgangsmaade — i Virkeligheden en Strike — er vel dengang mødt med samme Opfattelse som den, hvormed Almenheden for 40 à 50 Aar siden modtog de første Arbejderstriker. — Amtmanden beskikkede Bønderne en Defensor, hvad der gav Anledning til megen Strid, da de selv mente at have en god og paalidelig Forsvarer, uden at de dog kunde bevæge Trappaud til at gøre Forandring. Det skal dog siges, at den af ham udpegede Defensor senere i Sagen viste sig som en samvittighedsfuld Mand, paa hvem der intet var at udsætte.

Efter 4 Aars Forløb faldt Dommen (1752—54).

6 af Hovedmændene dømtes til at have deres Fæste- eller Husbondsholds Bevis forbrudt, hvilket dog efter de

daværende Landboforhold og særligt de usle Forhold paa Klausholm maaske ikke har været saa meget haardt ram-
mende. En syvende, »som nogle Gange tilforn har givet
hans Herskab Aarsag til at tiltale ham for Retten, men
formedelst givne Løfter om Forbedring er blevet pardone-
ret«, slap med en Mulkt paa 40 Rdl. En Del Bønder fik
Bøder paa 4/4 til de fattige, og en Del idømtes en samlet
Skadeserstatning til Godsejerinden, en von der Maase, paa
111 Rdl. 4 1/2. Resten frikendtes. De dømte maatte ud-
rede Omkostningerne med 80 Rdl. — Bønderne havde
tabt paa alle Omraader. — Den nye Tid var endnu ikke
oprunnen.

Var Aarene, efter hvad vi kan skønne, hidtil gledet
fredeligt og lykkeligt forbi Amtmand Trapaud, saa skete
der heri en sørgelig Forandring i hans sidste Aar, da han
blev indblandet i Frederik Vs bekendte Forsøg paa at op-
dyrke Heden ved indkaldte pfalziske Bønder.

Paa Mødet paa Kolding Slot 1760 blev det »under
allerhøjeste Forsikring om kgl. Naade og Belønning« paa-
lagt Amtmand Trappaud¹⁸⁵ at overtage Kommissariatet
for Opførelsen af Bygningerne til disse Kolonier, og Aaret
efter, 1761, overtog han, »persvaderet af hans høje
grevelige Ekscellence Hr. Greve Moltke, da ingen anden
turde,« Licitationen til disses Opførelse. — Han er vel ikke
mindre end saa mange andre revet med af Begejstringen
for Idéen — vor Tid har jo set noget lignende, om end
bedre begrundet og udført, og den Naade og Belønning,
Kongen stillede ham i Udsigt, har vel ogsaa lokket.

Det var ialt 107 Gaarde — foruden 7 senere igen af-
brændte¹⁸⁶ — saa at det maa have været et meget stort
Arbejde, og dog fuldført under de vanskeligste Forhold.
En Række Skrivelser herom til Præsident Hans Hofman
i Kolding, et andet Medlem af Kommissariatet og den, der
i Virkeligheden gennem en Etatsraadtitel høstede hele

Æren ¹⁸⁷ — uden Besværlighederne — af Sagen, oplyser os derom. De findes i Landsarkivet i Viborg, og Jeppe Aakjær har i en interessant og for »den gamle Amtmand« saare sympathetisk Afhandling givet et Uddrag af dem, som jeg, sammen med enkelte Tilføjelser fra mit eget Kendskab til dem ¹⁸⁹, skal tillade mig at benytte.

Disse Skrivelser viser os det Menneskemateriale, hvoraf Kolonierne skulde opbygges, som en raa og tøjlesløs Mængde, der svirede og tit tog, hvad de kunde faa fat i, sammensat, som den var, dels af Mennesker, der, forstaaende sig paa »Vinbjærge og Kastanier«, var uden noget Kendskab til de jyske Heder, men dels ogsaa bestod af, hvad Trappaud kalder »Pak«. Udskejelser og Forbrydelser var Følgen. — Og denne Flok skulde han styre med Medhjælpere, puttede ind af ukyndige overordnede ved Hoffet, en af Enkedronningens Lakajer som Inspektør, der skaffede ham mange Bryderier, og en Kasserer Thestrup, som han havde nægtet at anbefale, og som ogsaa endte som Kassebedrøver. Og under alt dette arbejdede den 60-aarige Mand med en forbavsende Energi og Ufortrødenhed. »Jeg har stridt saa meget i denne Sommer, ligget i en Bondehytte og nøjet mig med tør Mad, som jeg lader komme fra Hjemmen, og reist hver Dag mellem Colonierne, og nu i de 8 Dage, jeg var derude, overmaadig frussen og kørt hele Dagen mellem Colonierne i dette haard og stærke Regnveir og om Aftenen kommen i det kolde Hul igen uden at kunne faa nogen varm Mad.«

Hans 12 Aar gamle Svaghed (rimeligvis Gigt, da han ligger med varme Havreposer under Krydset), har da ogsaa indfundet sig »med uhørlig Smerte og Pine i 8 Dage, og endnu er dette ikke rent borte.« Dertil kommer Forsømmelser af sit eget: »Nu maa jeg ud igjen, skjøndt jeg ikke har mit Korn inde, og om det skal vare længe, bliver

jeg en gaaende Staader, saa som der bliver meget for- sømt for mig.« Saa kommer personlige Forulempelser af Kolonisterne, der ved Lejlighed forfølger ham med Raab- ben og Mundhuggeri, skælder ham for Kæltring og Tyv, saa at han, som han siger, »sidder mellem Løver og Dra- ger« — det maa dog huskes paa, at det var en ved Nød og Fattigdom fortvivlet Skare, der saaledes skaffede sig Luft. — Og saa foruden alt dette at høste Mistillid og Utak ovenfra: »Jeg har faaet Brev fra en god Ven, ved hvem en stor Herre, som er min Ven, har ladet mig advare, at jeg maatte tage mig i Vare, ikke herefter at gøre nogen Vanskelighed ved Coloniernes Fremme.« Det er da ikke underligt, at han bliver bitter: »Nu har jeg prøvet at være udnævnt Commissarie i Kongens Sag og nu Bygmester for Kongen; dersom jeg nu ikke hytter mig for sligt her- efter, saa maa hele Verden sige, jeg er en dum Dreng.« Han trøster sig kun med, at han det følgende Aar vil træde ud af Kommissariatet, hvad der virkelig til sidst lykkedes ham; thi i de sidste Aar sad kun Hans de Hof- man og Cancelliraad Deichman i det. Det gik ham, som han saa, det gik de andre: »Folk kan allerede se, at Ar- bejdet er dem overlegent, saa Løsten er alt borte paa dem, som have haft Løst, saa de fleste ønsker, de var borte igjen.«

Og den Naade og Belønning, der var stillet ham i Udsigt, og som han et Par Gange kommer tilbage til, ude- blev. — Foretagendet viste sig gennem Aarene ganske mislykket. En Del af Beboerne rømte bort eller blev ud- vist, Resten var fattig og ussel; thi Jorderne, man havde valgt, var daarlige, selv i Forhold til Ahlheden; men det gik da — og sikkert ganske uretfærdigt — ud over den, som man mente kunde og skulde have gennemført Tan- ken.

Og dog er dette taget af Breve fra 1761 og en Del af

1762; men der gik endnu flere Aand og Legeme nedbrydende Aar. — Det kan af et Brev af 17. Januar 1765 til Ekscellencen Reventlov ses, hvor meget alt dette har angrebet ham, den nu 65-aarige Mand. Han klager bittert over Chicanerier og Miskendelse, over Mangel paa Pengeunderstøttelse o. s. v. Ogsaa over sin personlige Økonomi klager han, over de sparsomme Indtægter, 480 Rdl. (officielt var det 500 Rdl.), Embedet giver, de mange Sessioner og den forhøjede Rangskat — alt i en svag og modløs Oldings Stil og Sprog.

Disse Aar har gjort ham til en gammel nedbrudt Mand.

Og endnu en Skuffelse var beredt ham. Den 7. Januar 1765 indsendte Trappaud gennem Gehejmerraad Reventlov en Ansøgning om, at »min Svigersøn Johan Christian Trappaud, Major ved det falsterske gevorbne Infanteriregiment, maa benaades med Successionen udi det mig allernaadigst betroede Embede.« Det synes af Ansøgningens Dato, d. 15. Marts 1764, altsaa et Aar ældre, at fremgaa, at den allerede engang tidligere har været afsendt og enten er blevet stoppet før Afgørelsen eller taget tilbage af ham selv, fordi han allerede da har næret Betænkelighed — han kendte vel sin nuværende Stilling ved Hoffet — og at kun den Omstændighed, at hans Kollega i Skive Amt, Amtmand Baron Rosenkrants, agtede at søge samme Gunst for sin Søn, har bestemt ham, i Haabet om derved at faa en Støtte for sin Ansøgning. Haabet glippede imidlertid, og det var et saare koldt og kort Svar, der under d. 12. Februar 1765 tilsendtes Ansøgerne: »Suplicanterne Kammerherre Baron Rosenkrantz og Conference Raad Trappaud om Succession udi de dem betroede Amtmands Charger, den første for sin Søn, den anden for sin Svigersøn Major Trappaud, er efter Omstændighederne ikke at accordere«¹⁹¹.

Forøvrigt var Svaret baseret paa en omfangsrig, meget fornuftig Indstilling fra Rentekammeret om det uheldige i en Praksis som den ansøgte.

Om den Rejse, som Amtmand Trappaud kort efter foretog til København, og hvorfra han vendte hjem i Juni samme Aar ¹⁸², skulde staa i Forbindelse med et nyt Forsøg paa at faa sit Ønske sat igennem, ved vi ikke.

Og endnu en Sag skulde bringe Uro og Forvirring i den gamle Mands Liv. — I 1767 blev Skanderborg Slot solgt til Nedrivning, og Ryttergodset solgt i 12 Hovedgaarde, deriblandt Søbygaard og Tvilumgaard. — Derved vilde Familien paa Søbygaard blive husvild, og Amtmand Trappaud købte da ved Auction dette Aar Tvilumgaard ¹⁸³. Han har vel næppe i sin Alderdom været glad ved det, mulig har han ventet at kunne faa Hjælp til Gaardens Drift fra sin Søn, daværende Lieutenant (Premierlieutenant) Detlev Trappaud (se dennes Historie), har ogsaa haabet at kunne bevare den for ham.

Pontoppidan skriver om Tvilumgaard: »Nu da det Skanderborgske Ryttergods i det Aar 1767 er afhændet, er og Tvilumgaard, som er uden Bygning, ved Auction bortsolgt til Conferensraad og Amtmand Detlev Trappaud for 43060 Rdl. med Hovedgaardstaxt 47 Tdr. 5 Skp. 3 Fjdk. 2 Alb., Skovskyld 6 Tdr. 5 Skp. 2 Alb., Bøndergods 348 Tdr. 4 Skp. 2 Fjdk. ^{1/2} Alb., Skovskyld 5 Tdr. 2 Alb.

Her boede da, om end ikke i nogen Hovedbygning, Familien i hans sidste Leveaar; thi allerede d. 22. August 1768 døde Detlev Trappaud der efter en kortvarig Sygdom fra d. 9. August. — Den 15. underskrev han sin sidste Embedsskrivelse.

Aaret før sin Død havde han skrevet:

»Nu tommer Verden sig retskaffen, og ingenting er mere bestandig end Ubestandighed. De maa takke Gud,

som er langt borte, og hvis Levetid er mest forrunden; thi Guderne(?) forandre sig meget ofte.«

Lad mig paa dette Sted føje et Par Ord til om hans Personlighed og Karakter.

Af Slægten betragtedes han øjensynligt som dens Hoved, og selv følte han sig ligeledes som saadant og var stedse beredt til at hjælpe sine Søskende og deres med Raad og Daad. Alle dem vedrørende Dokumenter er forfattede af ham — man kan skønne det af de 2 p'er, som kun brugtes af ham, der findes i Trapaudnavnet i Skrivelserne, og et enkelt Sted er der bevaret omtalt hans Hjælp med Penge og som Formynder for de unge. — Heller ikke har han uden for sin egen Kreds været uden Hjærte for Armod og Nød. Engang »laaner« han en fattig Kolonist 6 Rdl. til Sengetøj; en anden Gang forærer han en gammel Smed en Smedjeblok og 3 Tdr. Kul.

Jordfæstelsen fandt Sted i Tvilum Kirke, hvorefter hans Kiste førtes til Hammer Sogn¹⁹⁵, hvor det bisattes i Familiebegravelsen under Alteret i Kirken d. 4. Oktober samme Aar¹⁹⁵. Her i Kirken er der ophængt en Blyplade med Indskrift, hans Spore og hans Kaarde; men det viste sig ved mit Besøg i Kirken i Sommeren 1920, at alt dette var i den sørgeligste Uorden og forfaldent. Blypladen var ophængt paa et Søm med Indskriften paa Hovedet, Sporen brudt i flere Stykker, og Kaarden revnet paa Fæstet og gennemrustent.

Dette er dog nu efter Forhandling blevet ordnet. Relikvierne er blevet anbragte i en Trækasse med Glaslaag og ophængte i Koret.

Der blev til den sidste Højtidelighed digtet et Poem¹⁹⁶ paa 7 Vers, af hvilke jeg — skønt de er poetisk værdiløse — ikke kan nægte mig at citere det sidste, fordi det er betegnende for Tiden. — Det hører jo da ogsaa Familiensagaen til.

En Haandfuld Ærenpriis
samlet i den betrængte Tid
og strøet paa Graven
for

dend høiædle Høivelbaarne nu salige Herre
Hr. Detlev Trappaud.

»Stat Vandringsmand! og se! Saa har Hr. Trappaud levet,
Som jeg om hannem her saa kortelig har skrevet,
Gak bort! og lev som hand! og gør du ligesaa!
Saa kan du i din Guds og Konges Naade staae.«

E. Nfoldi G.

Den anonyme eller rettere pseudonyme Underskrift har jo dog været til at gennemskue — ogsaa for os. Digteren var sikkert Erik Nielsen Giern, Præst i Linnerup—Hammer 1746—1772¹⁹⁷.

Det er muligvis ogsaa ham, der har skrevet den med et vist poetisk Sving affattede Tekst til Mindetavlen i Kirken. — Dens Begyndelse lyder:

Vise Gud

Verdens Kroget, gør din Haand ret.

Du jævner i Danmark de Franske Bierge

Her Dalen

hvor hine Strøme Blod belives

Vi Folket,

som deres Blod vendes til et Gode for.

Vise Gud

Saadan Styrelse, saadan Velgierning erkende vi
fra Dig i den os givne men nu i Døden tabte Herr

Høi Velbaarne

Hr. Detlev Trappaud

o. s. v.

Der eksisterer imidlertid hos mig ogsaa Kladen til en anden Inskription, der delvis afviger derved, først ved Udeladelsen af den ovenanførte Begyndelse, dernæst ogsaa ved

at gaa adskilligt mere ind paa Familieforholdene. — Noget tyder paa, at denne Redaktion skyldes Johan Christian, der jo dengang var hjemme i Orlov. Dels nævnes Amtmanden særligt som »en kærlig Svigerfader«, dels er det betegnende, at Slægtsnavnet, som i den første Tekst stadig skrives med dobbelt »p« — efter Amtmandens Skrivemaade, i dette Udkast overalt skrives Trapaud, Navnets gamle Form, som den ældre Linie, Johan Christians, benyttede.

Man kan vel tænke sig, at den nøgterne Johan Christian har følt sig frastødt af den søgte og sødladne Indledning og derimod ønsket bestemte Data; men at Enken netop har fundet den køn, og det har været det afgørende.

Jeg har i mit Arbejde betegnet det sidst omhandlede Udkast som »2det Udkast«.

For Enken blev det trange Kaar. Hun sad nu inde med den store Ejendom, vistnok ganske uden Midler til at drive den. Skiftet over Boet er desværre gaaet tabt. Saa længe hendes Mand levede, kunde jo Driften støttes af hans Embedsløn; men denne var nu bortfaldet, og det har næppe været Amtmanden muligt at samle nogen Kapital. Han klager jo selv, og det er vel ikke gaaet med Amtmandsstillinger i hans Tid anderledes end nu, hvor Udgifterne til Repræsentation o. s. v. sluger en stor Part af Indtægterne. Dertil er kommet den paa Købet hvilende Gæld, og det kan da ikke undre, at Enken Aaret efter solgte Tvilumgaard. Den indbragte 46070 Rdl. og der var saaledes tjent paa den 3000 Rdl.; dels synes den i Forhold til de andre Gaarde i sin Tid at være købt ret billigt, dels var en Opgangsperiode for Landbruget allerede saa smaat begyndt.

Men den saaledes indtjente Sum er for Enken antagelig medgaaet til Omkostninger ved Køb og Salg, Fri-

gørelse for Gæld o. s. v., saa at den næppe væsentligt har forbedret hendes Stilling. — Under disse vanskelige Forhold har hendes Svigersøn Johan Christian under sin før nævnte Orlov sikkert været hende en god og nødvendig Støtte.

Det er vel ogsaa det sikreste Tegn paa hendes Trang, at hun endog opgav at holde egen Husholdning, maatte sende sin Datter Mariane Dorothea bort fra sig og selv gav sig i det nylig stiftede Estvad Kloster.

Rigtignok naaede hun »nogle Aar efter hans Død« en Pension paa 200 Rdl. under Paaberaabelse særlig »af den store og besværlige Indretning af Colonisternes Etablissement i Jylland (ifølge en Skrivelse af 26. Maj 1785 fra hendes Dater om at maatte beholde denne Pension efter Moderen)¹⁹⁸; men ogsaa Opholdet i Klosteret blev en Skuffelse. Klosteret var fattigt, og i en Række Aar har hun maattet betale for sit Ophold, 1776—77 90 Rdl., næste Aar 60 Rdl., før hun blev Konventualinde¹⁹⁹.

I de sidste Par Aar maa den gamle Dame dog have haft hyggeligere Forhold; thi i disse Aar var hendes Datter Christine Sofie, Enke efter Johan Christian, siden 1783 flyttet til hende i Klosteret, saa hun er sikkert blevet baade kærligt og omhyggeligt plejet. Hun døde d. 8. Maj 1785 i sin Alders 81. Aar.

Det sidste Minde, vi har om hende, er en Andagtsbog, sendt hendes Søn Detlof Trappaud fra hans »oprigtige og kierlige og hulde Moder«, dateret »Esvad Kloster«, d. 15. Januar 1779.

3dje SLÆGTLED

Anna Margrethe, Detlev Trappauds ældste Datter og Barn, blev født paa Søbygaard 1732 og blev i 1757 gift med Kaptajn Ulrik Adolf Trapaud, under hvis Historie Omstændighederne ved dette Giftermaal er berettede. Imidlertid døde hun umiddelbart efter Bryllupet, efterladende et lille Barn. Dette maa dog være død spædt, siden det ikke senere omtales.

Christine Sofie blev født paa Søbygaard d. 16. September 1733 og blev d. 3. Juni 1756 gift med sin Fætter Johan Christian, dengang Kaptajn i det falsterske gevorbne Infanteriregiment; men Ægteskabet forblev barnløst. Hendes Historie falder saaledes sammen med hans, til hun blev Enke 1783. Det fremgaar af den førnævnte Ansøgning af 26. Maj 1785, at hun efter Mandens Død — som iøvrigt ogsaa havde sørget godt for hende ved successive Indskud i Enkekassen til 500 Rdl. — flyttede til Estvad Kloster, hvor hun alt var indskrevet, til sin Moder, som hun har plejet til hendes Død og vel ogsaa selv i sin Enkestand har længtes hen til.

Umiddelbart efter hendes Død indleverede hun den nævnte Ansøgning: »..... Ved hende har jeg nu tabt baade Opholdssted og Underholdning! Tillad mig derfor allernaadigste Konge at bønfalde om den Pension af

Post-Kassen, som min Salige Moder har haft, maatte aller-naadigst tilfalde mig, da jeg intet har at leve af, uden hvad Deres Majestæt i saa Fald allernaadigst vil forunde mig.«

Det forbavser da ikke lidet — men saadanne Overdrivelser hørte vel den Tids Former til — 2 Aar senere ved Folketællingen 1787 at finde Frue Kiærstine Trappaud boende i sin egen Gaard paa Wæstergade 54 i Aalborg, »levende af hendes Midler«, beboende hele Stedet og med ret talrigt Tyende, en Husjomfru, en Stuepige og en Karl. I Virkeligheden maa hun have været en velstaaende Dame. — Dette fremgaar da ogsaa af hendes Testamente af 25. November 1791, konfirmeret d. 28. December 1792²⁰⁰.

Ifølge dette er hendes Søster, Grevinde Holck, indsat til Universalarving med fuld Bestemmelsesret over Boet — uanset hendes Mand — »det være sig rede Midler eller andre Effekter saa vel som min her i Aalborg tilhørende Gaard med videre, intet undtaget.« Det skal holdes uden for hendes og hendes Mands Fællesbo, og det skal, hvis hun ikke tager anden Bestemmelse, efter hendes Død tilfalde Slægtingene. — I det hele mærker man gennem Ordene de ulykkelige Ægteskabsforhold mellem Søsteren og hendes Mand, v. d. Lühe.

Her i Aalborg døde Christine Sofie ogsaa d. 23. November 1797 og blev d. 9. December bisat i Budolfi Kirke med megen Højtidelighed. Vi har endnu den »Cantate« — indeholdende Salmer, Recitativ og Kor — der blev sunget ved denne Lejlighed.

Herfra førtes hendes Kiste senere efter Bestemmelsen i Grevinde Holcks Testamente — altsaa efter 1808 — til Aistrup Kirke, hvor den bisattes sammen med hendes Mands.

Hendes Salmebog, oprindelig tilhørende Grev Holck, er endnu i min Besiddelse.

Med Forbigaaelse af den ældre Broder Detlev som

den, der fortsatte Slægten, anføres derpaa Amtmand Trappauds yngste Datter *M a r i a n e D o r o t h e a*, født paa Søbygaard d. 4. Oktober 1746. Til Faderens Død i 1768 boede hun i Hjemmet paa Tvillumgaard, og havde derfor »midt i sin Sorg den Lykke at bevise en kierlig Døende Fader de sidste Tjenester.«²⁰¹.

Sammenbruddet af Hjemmet har da ramt hende ligesom Moderen, og alt tyder paa, at hun har søgt til Søsteren og Svogeren Johan Christian. Med dette Hjem synes hun senere at have fulgt, og baade Christine Sofies Testamente, som det foreligger, saa vel som *Mariane Dorotheas*, er jo ogsaa Beviser paa den Kærlighed, der fra den Tid bandt dem sammen.

Disse Aar — til 1776 — maa have været strænge Tider for den unge Adelsfrøken. Hun selv var jo ganske uden Resourcer, og Svogeren, som i de fleste af disse Aar kun var naaet til 2. Majors Charge — og først fra 1774 til 1. Majors — har næppe været saaledes stillet, at han kunde støtte hende meget til at hævde sig imellem Standsfæller, og det vidstes da ogsaa senere, hvorledes hun om Aftenen maatte snige sig ned til Skomageren for at faa sit Fodtøj repareret. Ingen maatte naturligvis vide dette om den højadelige Dame.

Det ligger nært at antage, at det er i Aalborg, Johan Christians Garnisonsby fra 1774, at hun er truffet sammen med Grev Burchard Georg Holck, der som Arving og senere Ejer af Herregaardene Vraa, Sønder Elkjær og Getterup havde denne By som nærmeste Købstad. Under alle Omstændigheder er der dér fortsat et Bekendtskab, der i Aaret 1776 d. 31. Maj førte til Ægteskab. — Frk. Burcharda Georgine Trappaud fortalte, hvorledes de unge Damer var forsamlede og spøgefuldt drillede hverandre med, hvem der skulde føre Greven og hans Herregaarde hjem. *Mariane Dorothea* sagde intet, — »men hun havde Frierbrevet i sin Lomme.«

GREVINDE. HOLCK

Der eksisterer — eller har eksisteret — et Brystbilde omtrent i Legemsstørrelse, efter Opgivende af Jul, som desværre blev bortstjaalet. Det er øjensynligt fra Forlovelsestiden. Hun er fremstillet i kostbar grøn Silkekjole, smuk og smilende og med et saa overordentlig levende Blik i sine Øjne, at jeg husker, hvorledes min Søster og en Veninde i deres Ungdom forfærdede er kommet styrtede ud fra Sideværelset der hjemme — »Grevinden havde let til dem.«

Brylluppet stod d. 31. Maj 1776²⁰², vistnok et hastigt bestemt Bryllup, fordi hendes Svoger, nu virkelig Oberstlieutenant, under d. 2. samme Maaned var forsat til København, og man altsaa maatte skynde sig, dersom han skulde gøre Brylluppet og være til Stede ved det.

Det var jo en Lykke for den fattige Adelsfrøken at gøre det rige Parti, og Grevens Slægtninge har vel derfor ikke modtaget hende med de venligste Miner; man kan sikkert slutte dette af hendes Testaments Ord, at »ingen af min Mands Familie skal, under hvad Navn nævnes kan, nyde nogen Arv efter mig.«

Saa sad hun da paa sine Herregaarde, hvor hun udviklede sig til en bestemt og dygtig, om end ikke elskværdig Herskerinde, sin Mand langt overlegen. Han synes efter Udsagnene at have været uden Selvstændighed lige over for hende, og det er i den Retning ganske betegnende, at det gamle Sagn om Manden, der lister sig ned i Kælderen for at stjæle af sin egen Vin og taber Spundsen, saa at han maa blive siddende med Haanden i Hullet, til man finder ham, er blevet lokaliseret ogsaa paa ham.

Man faar et lignende Indtryk ved en Rejsebeskrivelse gennem Jylland fra den Tid — jeg husker nu ikke Bogens Titel — hvori den rejsende fortæller om sit Besøg paa Vraa. Greven beskriver han som et efter sin Stand ukul-

tiveret Menneske, der paa godt Jysk sagde »a« og straks førte den rejsende ned i Stalden for at se hans Stude; og om Grevinden bemærker Forfatteren, at hun vel forstrakte sine Bønder med Sædekorn; men ogsaa nok forstod at tage det igen paa Spindestuen om Vinteren (se iøvrigt derom ogsaa Klitgaard: Hennings Rejse i Vensyssel)²⁰³.

Her et Par Eksempler paa hendes Driftighed og Forretningsdygtighed som Enkegrevinde. Under 8. November 1786 faar hun Bevilling til at anlægge »et Sildevarpe med Vaadenet« i Limfjorden ved Skælsted paa en hende tilhørende Grund, og d. 26. August 1796 faar hun fornyet Bevilling paa Værtshushold i Langebro²⁰⁴.

Saa døde Greven d. 8. Juni 1785, og hun sad som Eneherskerinde paa sine Herregaarde. Af disse var Vraa den betydeligste og derfor ogsaa Herresæde. Af Pontoppidan giver jeg følgende Oplysninger fra hin Tid:

Vraa²⁰⁵ i Aistrup Sogn, Kierherred, er en ældgammel Sædegaard . . . . . Borgegaarden, som med Grave er omgivet, bestaar af et stort grundmuret Hus og tvende Fløie af Mur og Bindingsværk. Ladegaarden har tvende store Lader foruden Fæhuse og Stald. Paa Grunden holdes baade Stuterie og Staldøxen. Hovedgaardstaxt 78 Tdr. 2 Skp. » Fdk. 1 Alb., Mølleskyld 1 Td. 4 Skp. 3 Fdk. » Alb. Bøndergods baade til Vraa og Elkier 988 Tdr. 4 Skp. » Fdk. 2 Alb., Skovskyld 2 Tdr. 6 Skp. » Fdk. 2 Alb., Mølleskyld 1 Td. 7 Skp. » Fdk. » Alb., Kongetiende 50 Tdr., Kirketiende 153 Tdr.

Elkier²⁰⁶ i Sulsted Sogn, Kierherred, som og kaldes Synder Elkier, ligger paa et smukt Sted, en Fjerdingvej fra Vraa, hvis Ejer ogsaa denne Gaard tilhører. Borgegaarden bestaar af et Grundmuret og et Bindingsværks Huus med Graver om og Ladegaarden af Muur og Bindingsværk. Gaarden beboes af en Forpagter, som holder Stude. Hovedgaardstaxt 44 Tdr. 5 Skp.

Gellerup²⁰⁷ i Ulsted Sogn, Kier Herred, er en uprivilegeret Avlsgaard. Hovedgaardstaxt 26 Tdr. 3 Skp. 1 Fjdk. Skovskyld 1 Skp. 3 Fjdk.

Da gifter hun sig d. 14. Oktober 1788 med den 9 Aar yngre Ritmester Carl Gottlob v. d. Lühe. Ham, den karakteriserede Ritmester, har Ægteskabet sikkert skaffet Karriere. Naar han blev »opvartende Kammerjunker hos hendes Majestæt Enkedronning Juliane Marie«²⁰⁸ og siden Kammerherre, skyldtes dette sikkert den Position, han ved det rige og fornemme Giftermaal havde erhvervet. — Hun synes kun at have høstet Sorg deraf. Vi ved, at v. d. Lühe var hende utro; men ogsaa i dette Forhold kommer hendes bestemte Natur frem. Der fortælles, hvorledes hun selv opsøgte den paagældende Kvinde ved et Stævnemøde og udskældte hende for en Hore. Til sidst lod hun sig skille fra ham d. 6. November 1795 og opnåede Retten til atter at antage sit Enkenavn. Men at hele Forholdet er gaaet hende nær til Hjærte — dette andet Ægteskab har sikkert fra hendes Side været et Inklinationsparti — derpaa giver hendes senere Testamente²⁰⁹ et Bevis, idet hun ifølge dette »til erkendtlig Ihukommelse af den ædle Tænkemaade og venskabelige Opførsel, Fru Etatsraadinde Sturts²¹⁰ har vist i mine længere tilbagelagte bekymringsfulde Modgangsdage« efterlader hende et Legat af 400 Rdl.

I Aaret 1797 døde som fortalt hendes Søster Christine Sofie, den eneste af hendes Familie, til hvem hun synes at have følt dyb Kærlighed, og at det ogsaa er gaaet hende til Hjærte, fremgaar af en Andagtsbog, som hun til Erintring om Søsteren »med bedrøvet Hjærte« sendte Broderen Detlev.

Saa længe hun samlevede med sin anden Mand, har hun vel i København boet i hans Tjenestebolig paa Garderaskasernen; men efter Skilsmissen synes det stadige Ophold

i Byen at være blevet hende imod, og hun har fra den Tid i en Aarrække ikke haft Bopæl i Hovedstaden. Dermed er dog ikke sagt, at hun helt har holdt sig borte fra den — og Hoffet — hun har sikkert i Mellemtiden gjort Rejser dertil, og jeg har selv haft mellem Hænderne Regnskabet for en saadan, stilet til hendes Broder, Kaptajn Detlev Trappaud.

Først i 1805 træffer vi hendes Navn i Vejviseren; hun boede dengang indtil 1807 i St. Kongensgade N. 50. Da købte hun henimod sit Livs Slutning Stedet Købmagergade »N. 19 efter den ny Matrikel« (Stedet laa paa venstre Side tæt ved Østergade), som hun af den bekendte Arkitekt Marselis med stor Pragt vilde lade indrette til sin Bopæl²¹¹ — endnu mange Aar efter vidnede, efter min Moders Udsagn, de kostbare Tapeter om den Tid. — Men inden Opførelsen var fuldendt, døde Grevinden d. 18. Februar 1808 i København.

Et Træk, overleveret af Frk. Georgine Trappaud fra denne Tid, skal jeg nævne, fordi det oplyser Grevindens — og Tidens — Tro og Kultur. Da hun laa paa sit Dødsleje, bankede det paa Væggen. »Ja! Ja! nu kommer jeg straks,« svarede Grevinden. Det var et kaldende Varsel, der havde lydt.

Grevinden havde angaaende sin Jordfæstelse i sit Testamente af 4. Januar 1808 taget følgende Bestemmelser, som jeg af Hensyn til de deri omtalte Familieforhold anfører:

»I Henseende til min Familiebegravelse i Ejstrup Kirke i Jylland« (Ajstrup Sogn, hvori Vraa ligger), »da er min Villie, at min salig Mand, Grev Holck, samt min salig Søster, Oberstinde de Trappaud, med hendes afdøde Mand, Oberst de Trappaud, deres Ligkister, nedsynkes samme i den underste Begravelse under Jorden efter den dertil udførligere givne Forskrift til min Broder, Kaptajn Trappaud.«

Jeg skal tilføje, at det synes, at Kaptajn Trappaud har holdt sig Testamentets Ord efterrettelig, og at det er ved denne Lejlighed, at Søsterens og Svogerens Kister er førte til Ajstrup, henholdsvis fra Aalborg og København, og bisatte der ²¹².

Vel nævner Grevinden ikke sin egen Kiste; men dog maa der vist gaaes ud fra, at hun har tænkt sig sit eget Lig nedsænket til sine kære i det samme Familiegravsted, men at dette som en naturlig og kendt Sag blot ikke er nævnet i Testamentet.

Hvad der i de nærmeste Dage i saa Fald har bragt Grevinden til at forandre denne Bestemmelse for sin egen Kistes Vedkommende, ved vi ikke; men i Codicil af 18. Januar bestemmer hun, at Begravelsen skal ske paa Assistenskirkegaarden »med anstændig Simpelhed« og Graven forsynes med en smuk Marmorsten med Paaskrift: »Herunder hviler Mariane Dorothea Trappaud, Grevinde af Holck, født d. . . . .« Saaledes forefindes Graven endnu, vedligeholdt af Frederiks- nu Rigshospitalet til Gen- gæld for de Summer, det ved Testamentet modtog.

Men det skal fremhæves for hendes Fordomsfrihed og kølige Forstand, ventelig ogsaa for hendes religiøse Følelse, hvorledes hun værgede sin Gravsten for alle de pralende Lovtaler, hvori Tiden svælgede, og som i Henhold til hendes patriotiske Testamente vilde være blevet hende til Del i dobbelt Maal.

Saa foregik Begravelsen fra »Helliggeistes« Kirke d. 27. Februar, og det er da ikke underligt, at Sognepræst Dr. Kofods Tale — jeg har rigtignok nu kun Ordene ved Graven — talte højt om den afdødes Mildhed og God- dædighed — Testamentet var allerede aabnet d. 17. — saa meget mere, som det fik alle patriotiske Strænge til at klinge ved det store Offer, det gav Krigens saarede og de faldnes efterladte.

Men i Familiens Sind kunde der vel herske Bitterhed over den Knaphed, Testatriks havde vist lige over for den, og selv den afdødes fromme og elskelige Niece, Frk. Georgine Trappaud, kunde med al sin Forsonlighed dog ikke lade være at godte sig over, at Grevinden dog i een Henseende kom noget uregelmæssigt ud af Verden. Det viste sig nemlig, da den svære og brede Kiste skulde sættes i Ligvognen, at denne var for smal til, at Kisten kunde anbringes paa regelret Maade; den maatte derfor sættes paa tværs, og saaledes kørtes den til Graven.

Alt, hvad Grevinden nemlig efterlod Familien af den store Rigdom, var et Legat paa 1000 Rdl. til sin Broder, hvoraf efter hans Død 200 Rdl. aarligt skulde tilfalde hans Datter Burcharda Georgine, samt i hans Levetid Benyttelsen af Ejendommen paa Købmagergade, rente- og skattefrit. Dog skulde Husjomfruerne Mariane Andersen og Cecilie Sjørlev have Fribolig i den i Kaptajns Levetid. — Al anden, baade Grevindens egen og hendes Mands Slægt, udelukkedes fra enhver Arv.

Derimod gik al den øvrige Kapital — hun havde ved Bevilling af 11. Marts 1796 faaet fuld Raadighed over Bestemmelsen — til Velgørenhed af forskellig Art, og det kan jo ikke undre, at Grevinden patriotisk derved først og fremmest har tænkt paa de faldne og Krigsinvaliderne i den ødelæggende Krig 1807—14.

Testamentet med tilføjet Kodiciel bestemmer, at der af Efterladenskaberne skal samles et Fond paa 120,000 Rdl., hvis Renter — efter Fradrag af en Del Legater — skal medgaa »til Transgs Afhielpning efter Mulighed for fattige Enker og Faderløse Børn efter de Krigere, som enten allerede ere faldne eller udi Fremtiden maatte blive et Offer for den af det storebrittaniske Rige de danske Stater i den nærværende Tid saa uretfærdigen paaførte Krig, og hvorunder i Særdeleshed blive at henhøre de Kri-

gere, som maatte træde tilbage fra Stridspladsen med saa svære Blessurer, at de overgaa til Krøblings Klassen og desaaarsag uformuende til at tjene deres Brød.«

Som man vil se, led denne Bestemmelse af den Fejl, at det henstod uafgjort, hvad der skulde gøres med Kapitalen, naar alle de paagældende var døde. Dette Spørgsmaal kom jo ogsaa senere frem, men afgjordes ved, at den sidstlevende Intestatarving, Frk. Georgine Trappaud, uden nogen Reservation gav Afkald paa ethvert Krav. Jeg erindrer godt, at min Grandtante fortalte, at hendes Raadgiver Nørregaard havde fraraadet at føre Proces, fordi der dog vilde hengaa saa lang en Aarrække, inden alle de til Hjælp berettigede døde bort. Maaske har han ogsaa frygtet det usikre Udfald af en Proces; thi at Sagen stod saaledes, har jeg i min Ungdom faaet bekræftet af Advokat Nellemann.

Frederiks Hospital og Fonden for de kvæstede og faldnes efterladte enedes da om at dele det resterende Beløb — ca. 90,000 Rdl. — omtrent med Halvdelen til hver, hvilket under 15. August 1829 approberedes. — Hospitalet overtog vedvarende Vedligeholdelsen af Gravstedet.

Der er ovenfor nævnt enkelte af Testamentets legatariske Bestemmelser. — En Del tilfaldt Grevindens Tjenestetyende, en Del trængende, deriblandt 200 Rdl., der aarligt skal uddeles til fattige i Hammergaards Kirkesogn »til Erindring af min salig Faders Konferensraad og Amtmand Trappauds Fødselsdag«, og fremdeles 200 Rdl. i samme Sogn, »i hvis Sognekirke min salig Fader er døbt samt ligger begravet i sine Fædres Begravelse i Altergulvet.«

Christian Detlev Trappaud.

Det af Amtmandens Børn, der levede længst og det eneste, der efterlod sig Afkom, var Christian Detlev Trappaud. Han var født paa Søbygaard d. 1. Juni 1737 og døbt i Sognets Kirke; — hans Daabshue og sko er endnu bevarede og bæres ved alle Daabshandlinger af hans Efterkommere. Han blev oprindelig af Faderen bestemt til Studeringer, vel sagtens foreløbig med det Formaal at blive Student, uden at vi ved, hvorledes disse Studier er blevet ledede, om gennem en Informator eller gennem en af Egnens Latinskoler — i Sorø Akademi eller paa Herlufsholm er det ikke sket. — Det ligger nær at antage, at det, der har foresvævet Faderen i saa Henseende, har været Ønsket om i sin Søn at finde en »Successor«, et Ønske, som han, da dette Haab glippede, senere søgte at virkeliggøre gennem sin Svigersøn.

Thi det første Haab glippede — hvad enten Sønnen nu har manglet Lyst eller Evner — og den 28. Februar 1756²¹³ indleverede Faderen gennem Kammerherre Ahlefeldt en Ansøgning om, at »hans eneste Søn, der til sit 20. Aar havde studeret, men nu maatte tænke paa sit Livs Lykke, følte Inclination til at indtræde i kgl. Majestæts Tjeneste«, hvad Embedsekstrakten af 3. Marts drastisk omsætter til, at han »bisher den studiis obgelegen, aber eine grössere Neigung zum Degen hat«, maatte faa Secondlieutenants Karakter i det falsterske Infanteriregiment. Dette afslaaes dog med Tilføjelse af, at der allerede var 4 reformés Officiers i Regimentet²¹⁴; men derefter søger Amtmanden atter — denne Gang beskednere — om at faa Sønnen ansat som reformé Fændrik paa Underofficersgage i Regimentet, og denne Gang bevilges Ansøgningen — dog med en stille Bemærkning i Margen om, at nu er der 5 reformés Officiers²¹⁵. — Naar det saa bestemt var Faderens Ønske at faa ham ind i det falsterske Regiment,

er Grunden klarligt den, at det var til dette, hans Svigersøn nogle Maaneder tidligere var overflyttet som Kap-
tajn. — Først næste Aar, d. 29. Oktober 1757, naaede
Christian Detlev Ansættelse som Secondlieutenant re-
formé, og til virkelig Secondlieutenant forfremmedes han
d. 26. Oktober 1763.

Der foreligger fra denne Tid (1764) følgende Karakteristik af ham som Officer fra General St. Germain, som her vedføjes ²¹⁶:

Premier Lieutenant Detlev v. Trappaud: 28 Jahr, adelichen Standes aus Jütland dienet 7½ Jahr; ist ein recht guter Officir von Dienst und Conduite, aber nicht von Exterieur.

Hvad der har fremkaldt den sidste Bemærkning, ved vi desværre ikke, de foreliggende Silhuetter belærer os ikke derom. Men vi har jo Lov til at gætte paa Kopar, Skelen og den Slags.

Det er sikkert fra denne Periode, at følgende Episode maa henføres, som jeg nævner til hans Karakteristik.

Han havde Vagten ved en af den Tids Acciseboder og kom, hvad der vel den Gang ikke var ualmindeligt der, i en Strid med en Del unge Mennesker, der jo dengang i mange Tilfælde mødte med Kaarde. Han kastede da til sidst Frakken og bød dem komme an, een ad Gangen eller alle paa een Gang, som de vilde. — Stridens Udgang berettedes mig ikke af Fortælleren, hans Datter Georgine; men hun var meget stolt af Faderens Optræden ved den Lejlighed.

Den 30. Oktober 1767 ²¹⁷ blev han i Frelzers Kirke af Sognepræst ved tysk Garnisonskirke, Pastor Lorch, »trosgiven« til Johanne Elisabeth Judithe Quist, efter sin Gravskrift født i Lausanne d. 26. December 1747, Datter af Fabrikør og Farver Maurits Quist (Tillæg B., Slægten Quist) og Hustru Magdalene Mætthers, en vel anset chri-

stianshavnsk Borgerfamilie. Da dette Ægteskab fandt Sted samtidig med Faderens Køb af Tvilumgaard, og medens han selv kun havde naaet Premierlieutenantsgrad, ligger det ikke fjærnt at antage, at disse Omstændigheder staa saaledes i Forbindelse med hinanden, at det har været paatænkt, at Styret paa Gaarden skulde overdrages Sønnen, til senere fuld Overtagelse, i Faderens skrøbelige Alderdom; han var jo da nær de 70 Aar. Vi ved dog intet derom.

Saa kom den struenseske Sammensværgelse.

Detlev Trappaud var ikke med Revolutionsnatten d. 17. Januar 1772; thi han nævnes ikke med i Tallet paa de Officerer, der avancerede et »Pas«, fordi de var »brugte«. Men dette har sikkert haft en bestemt Aarsag — han har været syg eller udkommanderet; men derfor har han heller ikke haft Grund til at føle sig forbigaaet, som andre Officerer af Regimentet, der fornærmede søgte Forsættelse²¹⁸, og at han har været en trofast Tilhænger af det ny, og at man har været klar over dette, derom vidner den Del, han kom til at tage i den sidste sørgelige Episode.

Han maatte nemlig overtage en Kommando eller Kommandoen — som hans Datter sagde — over den Deling af Regimentet, der skulde deltage i Vagten om den nærmeste Del af Skafottet ved Struensees og Brandts Hensrettelse d. 28. April 1772.

Der findes en Beskrivelse af Troppernes Ordning om dette af en Tilskuer, der overværede Eksekutionen: »En Kreds af Holmens Magt, derpaa en Kreds af Dragoner, derpaa en Kreds af Infanteri i 3 Geleder, og ved Indgangen af Echafottet holdt 20 Mand Dragoner«²¹⁹.

Hvor pinlig iøvrigt Pligten har været for Detlev Trappaud selv, fremgaar af Datterens Beretning om, hvorledes Eksekutionen angreb ham saaledes, at han fik ondt og maatte sætte sig paa en Sten.

At der i det hele blev set paa ham med gunstige Øjne, fremgaar af hans paafølgende hurtige Avancement. Den 15. Oktober 1772 forfremmedes han til Kaptajn-Lieutenant, d.e. Lieutenant ved Livkompagniet²²⁰, og havde dermed den højeste Lieutenantsrang; d. 9. Oktober 1774 fik han Ret til at føre Kompagni, og faa Dage efter, d. 3. November, blev han udnævnt til Stabskaptajn i 2. jyske nationale Bataillon. Denne overførtes dog Aaret efter fra det falsterske til det slesvigske gevorbne Infanteriregiment, der havde Garnisonssted i Ringkøbing²²¹. For ham medførte dette, at han maatte forlade Aalborg, hvorhen det falsterske Regiment i 1774 var sendt fra København, og til hvilken By han nu var knyttet nærmere gennem Svogeren og sine 2 Søstre. — Han synes da foreløbigt at have opholdt sig i Lemvig, hvor sandsynligvis hans Kompagni har været indkvarteret. Der fødtes nemlig et af Børnene, Elias Johannes, og blev døbt i Lemvig Kirke d. 7. Juli 1775. Men snart efter — vistnok 1776 — købte han Gaarden Musholm i Vandborg Sogn. — Det var ikke nogen stor Gaard. Pontoppidan siger om Sognet: »Det bestaar af bare enlige hele, halve og Boels Gaarde, undtagen Strande«, og af Folketællingen 1787 fremgaar det, at Gaarden dreves med kun 1 Pige, 1 Dreng og 1 Karl, og at der til den kun hørte et enkelt Indsidderssted. Den var 1798 paa 8 Tdr. Hartkorn²²². — Imidlertid har det vel været Hovedsagen for Detlev at faa sit eget Bosted, han har vel heller ikke haft stor Kapital at raade over, og endelig laa Gaarden bekvemt for ham til at kunne passe sine militaire Pligter, vel knapt 3 Fjerdingvej fra Lemvig.

Her paa Musholm levede da Familien sit Liv den nærmeste Snes Aar. — Det har vel næppe været et fuldt tilfredsstillende Liv for den, der var vant til Københavner eller i alt Fald Aalborgliv, koldt og blæsende var jo Kli-

maet, og et Par Smaatræk vil vise, hvor langt man paa Vestkysten under de afsondrede Forhold stod tilbage med Hensyn til Tidens Kultur.

Frk. Georgine Trappaud fortalte, at der i Sognet var en Mand, der ejede »Cyprianus«. Engang var han inde paa Gaarden; men da han gik ud af den, saa man et Svin, der løb hen ad Tagryggen. — Det var naturligvis ham. (Dette Træk kender jeg iøvrigt ikke andet Steds fra).

Et andet Minde, der viser os Isolationen, er det, at da der paa Kysten strandede et Skib med Sydfrugter, fik Børnene Appelsiner; men de prøvede at bide af dem, da de troede, at det var Æbler.

Jeg tilføjer her, at der er bevaret fra den Tid et trykt og koloreret Nytaarsvers med Tegning, fra 1790, som af Børnene gives deres »højstærede« Forældre.

I disse Aar avancerede Trappaud til Kaptajn og Kompagnichef d. 10. November 1779, men tog saa, uden at vi kender Aarsagen dertil, 45 Aar gammel, sin Afsked d. 13. November 1782 med en Pension efter Resol. af 7. Marts 1764²²³ af 200 Rdl. Børnetallet var imens vokset fra 4 til 9, af hvilke dog de fleste efterhaanden døde bort. — Ved Folketællingen 1787 var der eksempelvis kun 3 Børn hjemme: Johan, der dog allerede var indskrevet Landkadet, og Døtrene Christine og Georgine, 8 og 3 Aar, mens samtidig Ludvig var Fændrik i Ribe og Mariane Dorothea, 15 Aar, var optaget i Huset hos sin Navnemoder Grevinde Holck paa Vraa. I 1798, da Familien forlod Musholm, var af de 9 Børn kun de 3 Døtre tilbage.

I dette Aar solgte Kaptajnen nemlig Gaarden. Dels var han jo efter sin Afsked ikke længer bundet til Egnen — det var jo dog som nævnt et trist Opholdssted — dels var Hustruen død af Brystsyge d. 21. Januar 1793, dels endelig var Gaarden brændt 1791²²⁴, og Genopbyggelsen har vel kunnet berede den ikke kapitalstærke Mand Forlegenheder, som han har ønsket at komme ud af.

Alle Spor viser hen til, at Familien i de nærmeste Aar derefter har boet i Aalborg. — Til København var den kun bundet med de svage Baand, der bandt Kaptajnen til sin Svigermoder Magdalene sal. Quists, til Aalborg var han knyttet langt stærkere. Der havde hans nylig afdøde Søster Christine boet, og det er jo sandsynligt, at Stedet Vestergade 54, der efter hendes Død i 1797 nu ejedes af hans anden Søster, Grevinde Holck, har kunnet staa til Familiens Raadighed. Men Aalborg var ogsaa denne Søsters nærliggende Købstad, og endelig har vel hans Herkomst og Liv som Jyde og hans tidligere Garnisonsliv der gjort ham denne By hyggeligere — den var vel ogsaa billigere — end Hovedstaden. Derfor omtalte Frk. Georgine Trappaud altid Aalborg som en gammelkendt By, og endnu i 1842 besøgte hun ²²⁵ — i 60 Aars Alderen — i det nærliggende Ørsø en Hospitalsforstander Ostenfeld, der tilhørte en Aalborgerfamilie og øjensynligt har været en jævnaldrende Ungdomsven fra hin Tid.

Der eksisterer hos mig endnu et Testimonium ²²⁶ om, at »Velbaarne D. de Trappaud og Frk. Datter Burcharda Georgine Trappaud, som en Tid lang har haft deres Bolig her i Aalborg i Budolfi Sogn og søgt deres Altergang i Budolfi Kirke communicerede sidste Gang ved Paaskestider indeværende Aar sammesteds.« Men naar derefter Pastor Henneberg tilføjer: »Udmærker Dyd, Gudfrygt og Sædelighed den sande Christen, saa fortjener disse Værdige dette Navn,« saa lyder det næsten som en Afsked og en Anbefaling andet Steds til for dem som bortrejsende, og af en Tilføjelse til en Andagtsbog fremgaar det da virkeligt, at Kaptajn Trappaud i Juni samme Aar 1800 opholdt sig i København.

Det, at Aalborg i disse Aar er Familiens faste Stade, udelukker ikke, at den af og til kom til København. Dette har vistnok for en Del beroet paa Kaptajnens Forhold til Søsteren Grevinden, idet det af flere Tegn synes at frem-

gaa, at han har paataget sig, i det mindste delvis, at være hende behjælpelig med hendes Administration. Nu, da hun efter Skilsmissen stod alene, kunde hun vel nok, trods al sin Dygtighed og Selvstændighed, trænge til nogen Hjælp, som Broderen da har ydet hende, venteligt mod et naturligt Honorar, hvortil han nok har trængt, og hendes Rejser har da ogsaa kaldt ham til Hovedstaden.

Mere og mere er hun efterhaanden atter blevet draget mod Byen, indtil hun til sidst tog fast Bopæl i den. Vel opføres Kaptajn Trappaud ikke i disse Aar i Vejviseren, men man tør vist gaa ud fra, at han har fulgt Grevinden og kun ikke nævnes, fordi han indbefattedes under Grevindens Husstand; thi i 1807 og de følgende Aar var han sikkert nok her i Byen.

Saa henlevede han sine sidste Aar i Hovedstaden sammen med sin Datter Georgine, og overværede saaledes Katastrofen 1807. Bombardementet og Krigen, der fulgte med, kaldte Militairinstinkterne frem hos den gamle Officer, og han vilde trods sine 70 Aar absolut med. Da faldt han og brækkede Benet, og dermed var Umuligheden jo afgjort; men den gamle Mand levede dog alle Krigsaarene igennem og døde først d. 2. August 1814. Han ligger begravet i Søsterens Grav paa Assistens Kirkegaard.

Økonomisk set blev de sidste Aar gode for ham. Det følte jo dog — selv om det i Forhold til Grevindens Bo var lidet — at hendes Testamente sikrede ham 1000 Rdl. aarligt og udgiftsfri Benyttelse af Ejendommen paa Købmagergade. Det var jo en stor Gaard, hvor der foruden til ham selv var Plads nok til Udlejning. Baade Kælder, Stue og 1. Sal var udlejede — den sidste iøvrigt til Admiral Olfert Fischer — og selv beboede han da 2. Sal ²²⁷.

Det ses ogsaa af hans Regnskabsopgørelse med de 2 endnu levende Døtre fra December 1812, hvorledes han samvittighedsfuldt lægger Penge til Side til dem, saa at

KAPTAIN CHRISTIAN DETLEV TRAPPAUD

han ved denne Tid i levende Live kunde skænke dem hver 4500 Rdl. Han havde endvidere under 15. April 1803 sikret dem Ret til at være deres egen Værge over deres Penge, og ved en Tilstaaelse af 15. August 1804, bekræftet 11. April 1810, var tillige Meublementet overdraget dem. Alt dette var dog paa det nærmeste hans hele Formue, idet der ved Skiftet²²⁸ efter ham kun forefandtes Kvittering for 1300 Rdl. i Grosserersocietetet og »2066 Rdl. dansk Courant = 344 Rdl. 2 #«. Men desuden havde han sørget for at sikre dem i »Tontinen«, den Tids Livsfor- sikring, hvad der for den 79-aarige Datter Georgine senere var blevet til en ikke ubetydelig aarlig Indtægt.

Hvad der vel ogsaa har bidraget til den gode økonomiske Situation er det, at det Husholdningsfællesskab, der efter hans Død fandt Sted mellem hans Datter Georgine og Jomfruerne Anchersen og Sjørslev, der begge med deres aarlige Legater fra Grevinden à 400 Rdl. hver og Fribolig var velstillede, allerede er begyndt i Kaptajns Levetid til gensidig Sparsommelighed og Fordel.

Dette har sikkert været Kaptajn Trappauds i saa Henseende sorgfrieste Aar.

Hans Silhuetter fra Oldingealderen viser os en Mand med kraftige Træk og med Slægtens Præg, den lidt buede, fint formede Næse. Mærkeligt nok var hans Haar — i det mindste i hans tidligste Barndom — blondt, som det fremgaar af en endnu eksisterende lille Fletning, som paa den Tid maa være skaaret af ham ved en Sygdom?

Endnu kan det fremhæves om ham, at han har været en musikelskende Mand. Der fandtes i hans Bo »Claver, Fortepiano med Claver, Ibenholts Fløjte, Violin med Kasse og Musikalier«, og jeg husker godt fra min Grandtantes, Frk. Georgine Trappauds, Hjem de spinkle Toner fra det gammeldags Claver eller Spinnet, der skrev sig fra hans Tid.

4de SLÆGTLED.

Der blev i Ægteskabet født Kaptajn Detlev Trappaud og Hustru 9 Børn, af hvilke dog kun en Datter efterlod sig Afkom, og kun 2 Døtre overlevede ham.

Det ældste af Børnene *C o n r a d*²²⁹ (ikke som Landkadetakademiet har: *Carl*) *V i l h e l m L u d v i g* blev født d. 6. August 1768 i København. Han optoges d. 12. Januar 1780 i Landkadetakademiet og blev 7 Aar senere, i 1787, ansat som Fændrik i det riberske Infanteriregiment. Men allerede Aaret efter døde han d. 2. April 1788 i sin Garnisonsby Ribe af Brystsyege, den Tids Betegnelse for Tuberkulose, der senere bortrev flere andre af Familien. Det haarde Klima paa Vestkysten under Opvæksten har vel gjort sit dertil. Vi besidder blandt Familieportrætterne en Silhuet, der maa være hans — vistnok som Fændrik, dog i civilt Tøj med Kalvekrøs. — Den viser et kønt ungt Menneske med Familietrækkene.

Ogsaa det næste Barn var en Søn, der fik Navnet *D e t l e v*. Han blev født d. 4. Oktober 1770, men døde 8 Aar gammel og begravedes i Vandborg Kirke d. 23. Søndag efter Trinitatis 1778.

Det 3. Barn var en Pige, *A n n a M a r i e D o r o t h e a* — eller rettere vel *Mariane*; thi under dette Navn er hun opført under Folketællingen 1787 paa Vraa. — Hun var

øjensynligt opkaldt efter sin Tante, den senere Grevinde Holck. — Hun var født d. 24. Oktober 1772 og døbt i Garnisonskirke i København. Antagelig efter sin Konfirmation blev hun optaget paa Vraa, hvor vi som sagt finder hende i 15 Aars Alderen. Herfra kom hun dog siden — vi ved ikke naar og ved hvilken Lejlighed, maaske skyldtes det Grevindens 2det Giftermaal — og det synes, at hun da, enten før eller senere, er kommet i Huset hos Bedstemoderen, Magdalene Quist; thi da hun i 1799 blev syg og indskrives paa Frederiks Hospital d. 5. Juli d. A. ²³⁰, blev hun indført som kommende fra Printsensgade 270 og 271 paa Chistianshavn ²³¹, hvilket var Familien Quists Hjem og Ejendom. Hun døde dog paa Hospitalet d. 25. November efter et Ophold paa 144 Dage og begravedes d. 29. November 1799 paa Nicolajkirkes Assistenskirkegaard. Efter Begravelsesoptegnelsen var hun død af en »Nærve Sygdom« ²³².

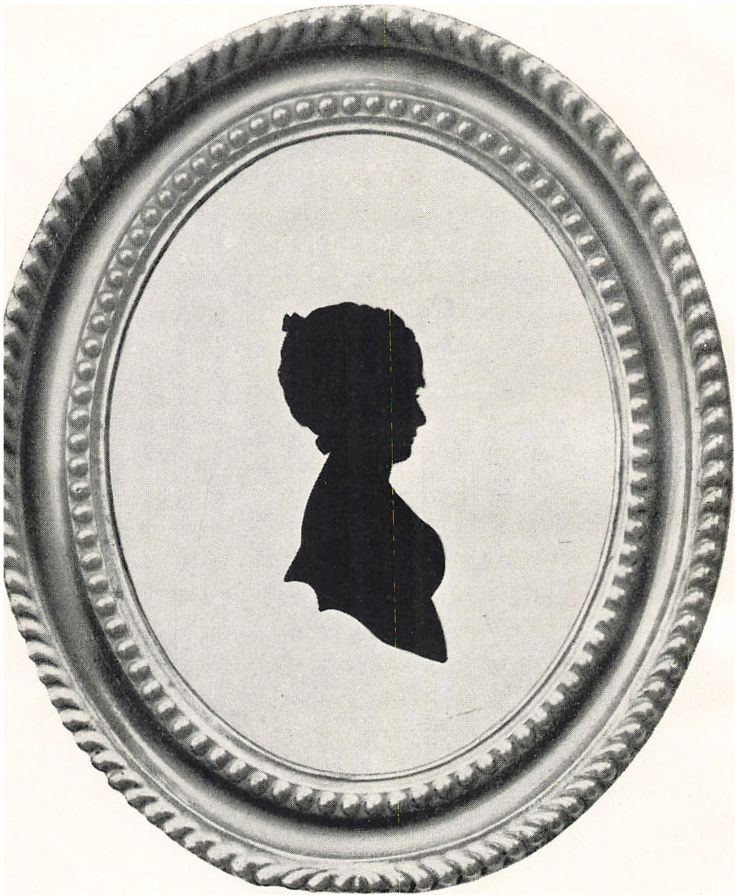
Mens de 3 første Børns Fødsel tilhører Opholdet i København, fødtes det 4de, Elias Johannes Christian, i Lemvig, hvor han blev døbt d. 7. Juli 1775. Den 7. November 1786 blev han optaget paa Landkadetakademiet, men døde allerede 1792 d. 24. Januar paa Frederiks Hospital af »Mavebetændelse«, vel sagtens hvad vi nu kalder Blindtarmsbetændelse. Vi har endnu Mormoderens Brev ²³³, hvori hun meddeler Forældrene Dødsfaldet. Hun giver samtidigt en Del Oplysninger om Ligfølget, der kan være af Interesse som Bidrag til Kendskab af Familiens Forhold til Omverdenen.

Magdalene Quist nævner i sit Brev blandt dem, der mødte ved Begravelsen, først Kammerjunker v. d. Lühe, der jo fulgte som Grevinde Holcks, Johans Tantes, Ægtefælle; dernæst nævnes Kommandør Stockfleth ²³⁴. Han var gift med Johanne Georgine Wieth, der sikkert har været en Slægtning af Kaptajn Detlevs Moder, Anna Dorthea

Vieth. Men ogsaa ad anden Vej ved vi, at der har været Berøring mellem Kaptajnen og Familien Stockfleth, han har optegnet Kommandørens Adresse og har altsaa staaet i Brevveksling med ham. Endelig var Christiane de Stockfleth²³⁵ gift med Grev Frederik Vilhelm Conrad Holck siden 1768, og netop disse 2 Navne, Vilhelm Conrad, — om end i omvendt Orden — bar Kaptajn Trappauds ældste Søn Conrad Vilhelm. Intet af disse Navne findes ellers i Slægten Trappaud, og jeg ved heller ikke andet Sted, hvorfra de skulde være kommet, end netop her. — Bestemoderens 2 Sønner, Jean Daniel (eller som han ved Folketællingen 1787 kaldes, Johan) og Hans Jørgen, var begge Farvere og senere Fabrikører. De blev begge Kaptajner ved Borgervæbningen, Jean var det allerede ved Folketællingen 1787, og Jørgen har dengang i alt Fald været Fyrværker (først i 1801²³⁶ avancerede han, i samme Aar til Secondlieutenant, Premierlieutenant og Stabskaptajn), og den gamle Dame har sikkert med Stolthed set sine to uniformerede Sønner ved den militaire Begravelse. Der er næppe dengang set paa Borgervæbningen med det halve Smil, som vi i den senere Tid husker saa godt. — Naar Bogholder Hjelte mødte til Begravelsen, var det som besvogret med Familien, idet han var gift med Maurits Quists Datter Knudine Cathrine, Søster altsaa til Kaptajn Trappauds Hustru Johanne Elisabeth (Tillæg: Slægten Hjelte C.). Han var i sin Tid en meget anset Embedsmand i det asiatiske Kompagni og endnu i sit Brev af 8. August 1804 henviser Kaptajnen sine Døtre til at søge Hjeltes Forretningshjælp i Anledning af nogle »chinesiske« Aktier.

Johans Bibel, forsynet med hans med barnlige Træk skrevne Fornavn Johan, er endnu i Behold hos mig.

Datteren Christine Sofie fødtes d. 5. Maj 1777 i Vandborg, hvor hun døbttes i Juni og konfirmeredes 1791. Vi

CHRISTINE SOPHIE TRAPPAUD

kender kun saare lidet til hendes Livsforhold; thi allerede tidligt maa hun være skilt fra Familien. I Aaret 1800 deltager hun ikke i Faderens og Søsterens Altergang i Aalborg og i et Brev til hende af 28. August 1804 — iøvrigt kønt indledet med at lyse den apostoliske Velsigelse over hende — omtaler Faderen hende som stadig »mellem Fremmede«. Der er dog ikke efterladt noget Spor af, blandt hvem og i hvilken Egenskab dette har fundet Sted. Dog ved vi, at hun i 1807 overværede Bombardementet, der gjorde et saadant Indtryk paa hende, at hun senere, naar hun hørte Kanonade, forfærdet udbrød: »Der er Engelskmanden.« En Silhuet fra hendes Ungdom fremstiller en smuk Kvinde, hvad vi da ogsaa fra hendes Datter ved, at hun var. Den 23. August 1811 fødtes der hende og Lieutenant Rasmus Grønbech Angersbach en Datter, Juliane Marie Judithe Angersbach. — Sine sidste Aar til 1828 d. 14. Marts, da hun døde af Brystsygge, henlevede hun sammen med sin Datter, vistnok under ret gode økonomiske Forhold. Ifølge Skiftet efter hende (Testamente af 17. Juli 1822) efterlod hun sin Datter 5341 Rdl.²³⁷

Det næste Barn, *Anna Cathrine*, var døbt i Vandborg Kirke 7. Søndag efter Trinitatis 1779. Hun døde som spæd.

Paa en Rejse, som Forældrene i 1781 foretog sig til Ringkjøbing — vel sagtens en Tjenesterejse og mulig til lige et Julebesøg — fødtes d. 16. December en Datter *Burcharda Georgine*. At der under disse Omstændigheder ikke har kunnet være Tale om at bringe Barnet — og Moderen — hjem til Musholm i Vinterens Kulde og ad de ufremkommelige vestjyske Veje, er klart; de har maattet blive i Ringkjøbing, hvor Barnet, der jo tilmed synes at have været svageligt, døde og blev begravet d. 10. Juni 1782.

Ogsaa det næste Barn, Anna Margrethe, maa være død i sin spæde Alder. Hun begravedes d. 17. Marts 1784.

Det yngste og tillige længst levende af Kaptajn Trap-pauds Børn var en ny Burcharda Georgine, født i Vandborg i Maj eller Juni 1784.

Det blev hende, der trofast blev hos Faderen og gennem hele sin Ungdom til sit 30. Aar sørgede for ham til hans Død, og hans Historie i disse Aar indeholder derfor ogsaa hendes.

Efter Faderens Død, da efter Grevindens Testamente Friboligen i Gaarden paa Købmagergade faldt bort, flyttede hun med de to Jomfruer Anchersen og Cecilie Sjørølev til Badstuestræde, daværende N. 119. Her fortsatte de tre det Husholdningsfællesskab, som sikkert allerede bestod paa Købmagergade, og her boede hun i de næste 40 Aar, medens de to andre bortkaldtes ved Døden, Jomfru Anchersen vistnok allerede ret tidligt, Jomfru Sjørølev omtrent ved Aar 1850 eller nogle Aar senere. Jeg slutter dette af, at jeg som ikke ret stor erindrer hende som det mest prægnante Eksempel paa at «gaa i Barn-dom», jeg har truffet. Der købtes Rupinbilleder til hende, og jeg erindrer, hvorledes hun morede sig over Skygebilleder med Fingrene paa Væggen.

Hvad der imidlertid for Frk. Trappaud gav disse Aar Liv og Karakter, var det nøje Samliv med Nabofamilien i samme Etage, Justitsraad Hansgaards og hele den Omgangskreds med begavede Mænd, der derved ogsaa kom til at høre hendes Kreds — deriblandt min Moder — til. Jeg skal blandt andre nævne Etatsraad Spandet, »Bikubens« Stifter, de to Originaler, men dygtige Embedsmænd Hjorthøj, Justitsraaderne Groth og Andersen, som jeg husker i hans høje Alderdom med dyb Ærbødighed er blevet modtaget paa Visit i min Moders Hjem, Præsten

BUCHARDA GEORGINE TRAPPAUD

Bjerregaard, der foretog de vistnok første Forsøg paa Hedernes Skovbeplantning, derfor i stor Yndest hos Frederik VI o. a. — Justitsraad Hansgaard maa have været en i mange Henseender begavet og aandslivlig Mand — jeg træffer hans Navn blandt de ikke mange første Subskribenter paa Grundtvigs og Øhlenschlägers Værker. Oprindelig Bondedreng, havde han taget dansk juridisk Eksamen, der dengang var tilstrækkelig til at hæve ham til Kontorchef i Søkortarkivet. Som meget religiøst bevæget sluttede han sig til den nye Opvækkelsestid fra Grundtvig — det taler for min Grandtantes Selvstændighed, at hun holdt sig til Mynster — han tog livlig Del i Tyllvten's Kamp paa Øhlenschlägers Side og var senere en ivrig Læser af den Litteratur, der med Bulwer og Walter Scott dengang spredtes ud fra England. — Jeg er gaaet nærmere ind paa dette som et Bidrag til Belysning af Frk. Trappauds Personlighed — og for den Betydning, det gennem min Moder har haft ogsaa for mig.

Thi i det ydre tegner sig et andet Billede af Frk. Trappaud. Af de to Portraitter af hende, der er levnet os, — det ene en Silhuet, det andet en stor indrammet Blyants-tegning af Haelbye — fremgaar det, at hun har været alt andet end smuk, Næsen lige det modsatte af den trappaudske og en altfor stor Mund. Dertil var hun lille af Vækst, og jeg husker godt hendes vistnok platfodede og rokkende Gang, og naar dertil kommer hendes jævne, ukunstlede Væsen, kan det forstaaes, at Grevinden, som gerne vilde have draget hende til Hoffet, vred maatte opgive Forsøget. — Det er derfor ikke at undres over, at Justitsraad Hansgaard i en Vise, som han skrev til Ære for hende, spøgefuldt kalder hende mellem Anførsels-tegn »sølle Gine«, hvortil hendes Udortes vel kan have givet Stof, men aandeligt passede dette Udtryk langt fra — ellers var det vel heller ikke blevet brugt.

Jeg kan ikke lade være med at tage med følgende lille Vers, som hun har skrevet foran i en af sine Andagtsbøger:

»Dig Jesu jeg mig giver
med Legem, Siel og Aand,
til Dig jeg mig forskriver,
herunder staar min Haand.«

Burcharda Georgine Trappaud.

Da i Aarene efter 1850 Jomfru Sjørslev var død, og samtidig det hansgaardske Hjem opløstes ved hans Død, flyttede Frk. Trappaud hjem til min Moders, hendes Søsterdatters Hjem. Her levede hun sine sidste Aar til sin Død, og her var det, at jeg som 10—12 Aars Dreng interesseret lyttede til de Fortællinger om Forfædrene, som jeg, trods de omtrent 70 Aar, der siden er gaaede, grant erindrer — jeg kan næsten sige ordret, og som vel er den nærmeste Anledning til, at disse Sider er blevet skrevne, for at disse Traditioner ikke skal gaa bort med mig.

Frk. Trappaud døde d. 2. April 1859 og blev begravet paa Søetatens Kirkegaard umiddelbart op til den handsgaardske Begravelse.

Med hende uddøde den yngre Linie af Slægten Trappaud.

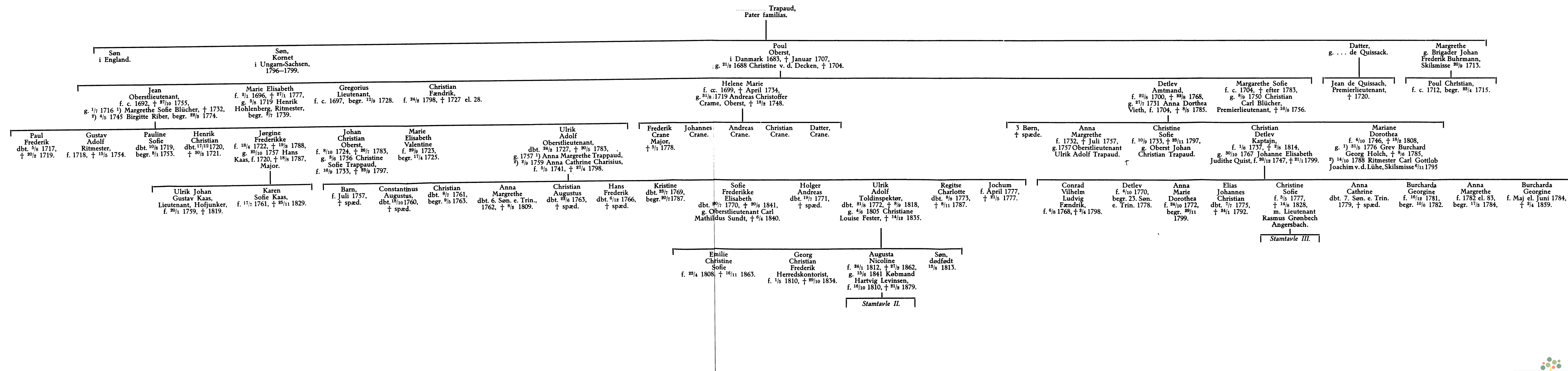
Adelsslægten Trappaud er uddød; men heller ikke den yngre Linies Blod og Navn er forsvundne. Ligesom den ældre Linie har sine Efterkommere gennem Slægten Trappaud Levinsen, saaledes har den yngre Linie sine gennem Familien Trappaud Rønne, hvis Stamtavle derfor ligeledes er føjet til dette Arbejde over Slægten Trappaud.

Se Stamtavle III.

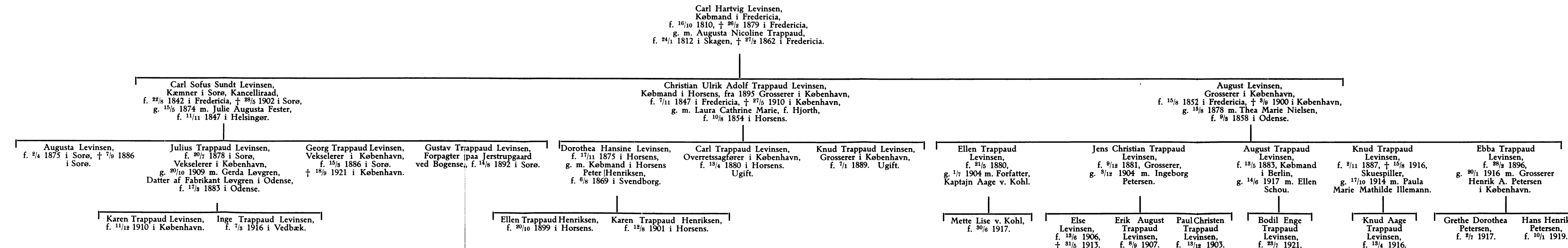

Slægten Trapaud.

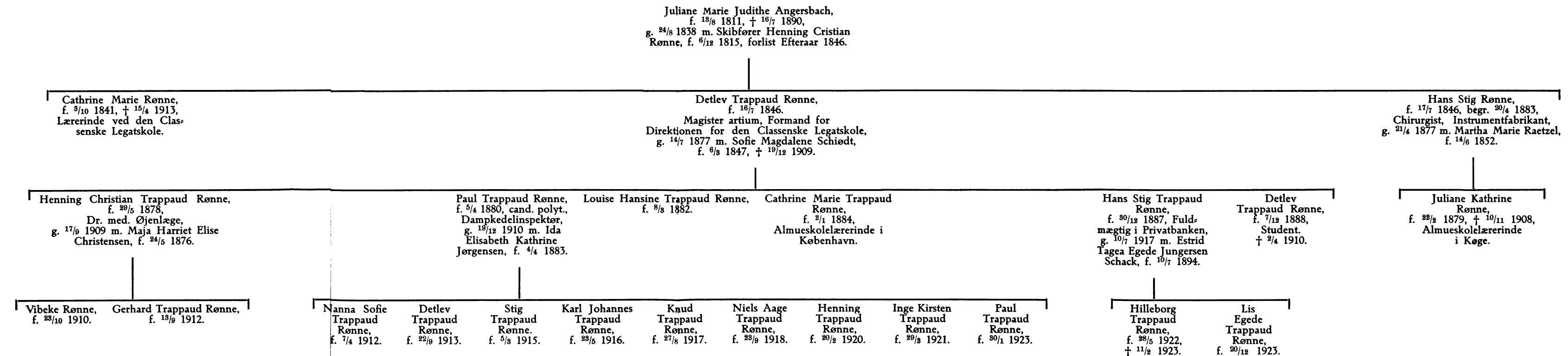
Stamtavle II.

Slægten Levinsen.

Stamtavle III.

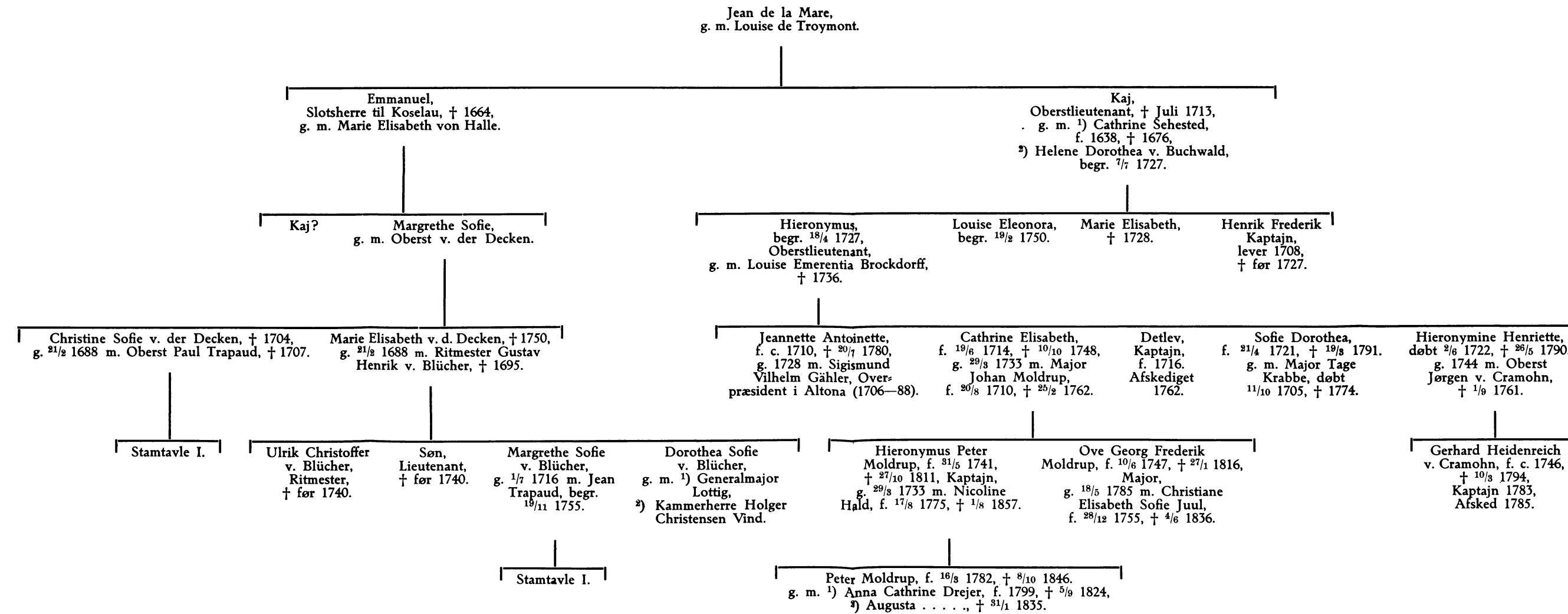
Slægten Rønne.

Iøvrigt henvises til Stamtavle I (Slægten Trappaud) og »Købmands og Skibsførerslægten Rønnes« utrykte Stamtavle ved Henning Hjorth-Nielsen.

Stamtavle IV.

Slægten de la Mare.

T I L L Æ G

De to Slægter Fester og Quist spiller i det 18. Aarhundredes navnlig sidste Del en væsentlig Rolle i Trapaud'ernes Historie, dels ved Ægteskabsforbindelser, dels som indlevet saaledes i dens og i hinandens Liv, at det i adskillig Henseende kaster Lys over denne Tid.

Jeg har derfor troet at maatte gøre mig bekendt med de Mænds og Kvinders Historie, der da levede og virkede.

Jeg skal da saaledes fremhæve, at Jens Jørgen Fester, Henrik Jensen Fester og Jens Fester var den nu levende yngste Generation af den levinske Linies henholdsvis Tipoldefader, Tiptipoldefader og Tiptiptipoldefader, og at Johanne Elisabeth Quist, Maurits Quist og Jørgen Quist paa samme Maade er Tiptipoldemoder, Tiptiptipoldefader og Tiptiptiptipoldefader til den yngste Generation i Slægten Rønne.

Jeg har til de 2 Slægters Historie endnu føjet Slægten Hjelte, som ligeledes paa forskellige Maade kom i Berøring med Slægten Trapaud og de 2 nævnte Slægter.

Det falder af sig selv, at Studiet af disse enkelte Mænd og Kvinder maatte føre videre ud, og saaledes er da de 3 Stamtavler fra det 18. Aarhundrede blevne til, som jeg tror, ret paalidelige og saa fuldstændige, som det var muligt, — under Synspunkt af, at det dog, i Forhold til Hovedopgaven for Bogen, kun kunde blive et Bihensyn.

Da Interessen samler sig om det 18. Aarhundredes Forhold, har jeg med dette standset min Undersøgelse i det enkelte; hvad der udenfor denne Tid i Stamtavlerne findes angaaende en senere Tid, er kun, hvad der under Søgningen tilfældig er kommet mig for Øje. — Forholdet til Slægten Trapaud var da i alt væsentligt ophørt.

A. SLÆGTEN FESTER.

Slægten Fester (skrevet med e, ikke med æ), er af norsk Oprindelse, specielt fra Bergen, hvor den maa have været ret talrig, at dømme efter, hvad vi her i Danmark kan skønne. —Der nævnes saaledes foruden den Gren af Slægten, vi her har med at gøre, følgende Personer:

Hans Fester Cochems, Bergen, Urmager 1729²³⁸.

»Moster« Fester, Fadder hos Toldforvalter Niels Lindegaard 1681²³⁹.

Hans Fester, Værtshusmand, (Kroejer), Bergen²⁴⁰.

Jens Jørgen Fester, Bergen, Købmand, i Besøg her 1762²⁴¹.

Vor Gren af Familien kom til Danmark gennem Forbindelsen med det asiatiske Kompagni. Naar dettes Skibe søgte ind til Bergen med formindsket og svækket Besætning, har de her kompletteret Mandskabet, og det er et ikke ringe Antal af Navnet, der ad denne Vej er indvandret. En Del af dem kan vi dog ikke følge til Ende her — de er vel vendt tilbage til Norge.

Af saadanne, som Navnet og andre Forhold viser, at de høre til vor Gren, kan nævnes:

Alexander Fester, Assistent og Fuldmægtig i as.
Komp. 1735—37.

Rasmus Fester, Hovmester 1735, Assistent 1739—41,
Kvartermester 1766.

Alexander Fester Hansen, Matros, 1735 † 1737. Af-
regning s. A.

Didrik Fester, Matros 1751—1771, faar 1760 en Søn.

Didrik Fester, Styrmand, faar 1762 en Søn.

Hildeus Jørgen Fester, Dreng 1770, Opløber 1773.

Stamfaderen til vor Gren i Danmark er sandsynligvis den Jens Fester, der var Styrmand og Konstabel i Kompagniet 1743—47²⁴², skønt det ikke strengt kan kontrolleres — Navnet og hans Stilling som Fadder til Henrik Jensen Festers ældste Søn tyder hen derpaa.

Er dette rigtigt, blev han, som allerede dengang maa have været ældre, overfløjet af sin Søn Henrik Jensen Fester, født i Bergen, der efter at have været Styrmand 1738—47 blev Kaptajn og virkede som saadan til 1753 eller 1754. Thi da trak han sig tilbage fra Søen og tog d. 4. April 1755 Borgerskab²⁴³ som Brygger i København. Han købte Ejendommen Snaregade 9²⁴⁴ og drev der et Bryggeri, til han i Aaret 1762—63 atter solgte det til en anden Brygger og selv bosatte sig i Klareboderne 146. Senere er han dog flyttet her fra Byen til Hillerød. Her kan vi følge hans Ophold i Aarene 1767 til Oktober 1769; idet han gentagne Gange er optraadt som Fadder der ligesom Datteren, og idet hans Hustru ved det ældste Barnebarns Daab i Frederikssund 2. Søndag efter Trinitatis 1769²⁴⁵ som Fadder udtrykkelig nævnes som »fra Hillerød«. Men fra den Tid tabes ethvert Spor af Familien der i Byen og efter 1769 er han sandsynligvis taget tilbage til København.

Opholdet i Hillerød er iøvrigt oplysende i flere Henseender.

Vi forstaar da bedre, at hans unge Søn Jens Jørgen har faaet Forretning i det Hillerød nærliggende Frederikssund. Vi forstaar ogsaa, at hans Broderdatter²⁴⁶ Anna Birgitte, den ene af de to Jomfruer Fester, der nævnes som Faddere ved en Daabshandling — den anden var Henriks Datter — der har gjort det første Bekendtskab med Monsieur Carl Schrøder (Søn af Rektor, Professor Schrøder), der senere blev hendes Mand (Stamtavle V)²⁴⁶.

Sine sidste Aar tilbragte Henrik Jensen Fester i København, at dømme efter, at hans Hustru af en københavnsk Borger i 1773 blev krævet for Magistraten for en Gæld paa 194 Rdl., som skriver sig fra ham. — Han maa vel altsaa være død i dette Aar eller kort forinden, mulig allerede 1771.

Stillingen som Kaptajn paa en »Chinafarer« var højt anset og jo ogsaa indbringende ved sine »Førselspenge« d. e. en Sum (6000 à 7000 Rdl.), for hvilken Kaptajnen selv maatte negociere, saa han er sikkert død som en baade anset og velhavende Mand.

Men det asiatiske Kompagni har aabenbart tillige været et af de »Væsener«, hvor man holdt sammen og — naar man havde nogen Indflydelse — sørgede godt for sig og sine, og en Mængde af de Navne, der forekommer i de over de 3 Familier føjede Stamtavler findes da ogsaa i Kompagniets Protokoller: Navnene Fester, Hjelte, Quist, Elkier, Clemmensen, Salathé og Bjørn.

Henrik Fester blev d. 10. Oktober 1742 i Frelserens Kirke gift med Ingeborg Kierstine, Datter af Borger og Skibstømrermester Clemmensen, og fik med hende 7 Børn, af hvilke Jens Jørgen var det næstældste og ældste Søn. Heller ikke hendes Dødsdato kender vi, dog faldt den efter April 1782, da boede hun i »Lille Grønnegade hos Kobbersmeden«. Hun og Jens Jørgen var da den 23. April

indkaldt for Magistraten i Anledning af en Arvesag efter den i 1761 afdøde Benoni Fester, Henriks Broder, af hendes Nieces Mand, Byfoged Carl Schrøder ²⁴⁷.

Jens Jørgen Fester, Fader til Christiane Lovise, Ulrik Adolf Trapauds Hustru, blev døbt d. 30. Juli 1747. Han havde til sit 15.—16. Aar færdedes i Faderens Bryggeri, og det er derfor ikke underligt, at vi allerede i hans 21. Aar ser ham nedsat som Brygger og Købmand i Frederikssund. Han ægtede nemlig da, d. 14. Juni 1768, i Nicolai Kirke i København Cathrine Elkier, født d. 13. Juli 1750, Datter af Undergraver ved samme Kirke Søren Elkier ²⁴⁸.

Men allerede her i Frederikssund voksede Børneflokket stærkt — i de 10 Aar 1768—78 med 9 Børn, hvoraf dog de 2 døde som spæde ²⁴⁹. Maaske er Forretningen blevet for lille til at ernære hele Flokken; thi d. 15. Marts 1780 søger han Borgerskab i København ²⁵⁰ »med Concession at handle med alle Sorter Røg- og Snuftobakker samt at lade skiere Snuftobakker«, og den 9. August samme Aar faar han Borgerskab, »at handle efter Privilegium« ²⁵¹. I 1781 købte han den store Ejendom Teglgaaardsstræde 236 ²⁵², hvoraf han dog solgte en Del, hvad der endnu kan ses paa Grunden. — Her har han tillige drevet Bryggeri; men heller ikke her er det vist gaaet helt efter Ønske. Dette fremgaar af et lille Impromptu af Hustruen ²⁵³, som er os bevaret. Det maa skrive sig fra en Køretur fra denne Tid — maaske dog allerede fra den første Rejse dertil.

Se nu mit Hjærte glad de høje Spire knejse
udi den Hovedstad, hvortil vi nu vil rejse,
min kære Mand, slaa al Bekymring af dit Sind,
drag til din Bryggergaard i Residentsen ind,
opdrag der vore smaa og end der dine Dage,
i Herrens sande Frygt gid alle vi tiltage.

Men Bekymringerne svandt næppe. Tegn herpaa er

det vel, at han i Kirkebøgerne kaldes snart Købmand, snart Kommissionær, og i 1784 opgav han endelig det hele og ansattes som Assistent i det grønlandsk-islandske Kompagni²⁵⁴. Heller ikke her fandt han dog Ro. Den fandt han først, da han i 1791²⁵⁵ fik Ansættelse som Konsumptionsbetjent i Skelskør, og hans øvrige Liv hengik nu roligt i Toldvæsenets Tjeneste. Aaret efter blev han Strandtoldbetjent i Karrebæksminde, og her var det, at Ulrik Adolf holdt Bryllup med hans Datter Christiane Lovise. Endelig udnævntes han 1807 til Toldinspektør i Ringkøbing, hvilket Embede han endnu beklædte ved sin Død d. 29. Juli 1825, 78 Aar gammel. — At han har været en dygtig Embedsmand, fremgaar af hans Udnævnelse til Kammerraad, en dengang ikke uanselig Titel.

Trods alt endte han tillige som en velhavende Mand. Det maa siges til hans Ros, at han under hele sit urolige Ungdomsliv og trods den overvættets store Børneflokk dog har forstaaet at komme igennem med god Økonomi, saa at han ved sin Død var en af Ringkøbings Bedsteborgere. Det viste sig ved den frivillige Indsamling til en ny «Skolestue»; thi der var det ham blandt Byens Borgere, der gav det største — og efter den forarmede Datids Pengeforhold ogsaa betydelige — Bidrag, 400 Rdl.²⁵⁶

Med sin første Hustru, Cathrine Elkier († 7. November 1813) fik han efter Traditionen 18 Børn. Kun 14 lader sig dog paavise, Resten maa vel tænkes dødfødte.

I sin Alderdom giftede han sig anden Gang med Anna Kolby, som overlevede ham og bekendtgjorde hans Død i Adresseavisen.

Iøvrigt henviser jeg om Slægten Fester til vedføjede »Stamtavle²⁵⁷ over Jens Fester og Descendenter i det 18. Aarhundrede« og til mine om Slægten foreliggende Samlinger.

B. SLÆGTEN QUIST.

Denne Slægt — eller Familie — kan, i det mindste for Øjeblikket, — ikke med Sikkerhed føres længere tilbage end til Købmand Jørgen Laurentius Quist²⁵⁸.

Jeg har forgæves søgt afgjort sikre Baand imellem denne Slægt og de flere Hundrede af Navnet, jeg i min Søgen er truffet paa.

Der er dog vist nogen Sandsynlighed for, at Jørgen Quist nærmere eller fjærnere har hørt til en af de Præster og Degneslægter, der i og omkring det attende Aarhundrede var saa udbredte — der kendes 21 Præster, og jeg har fundet 11 Degne af Navnet, for en Del »studiosi« — og dette finder en Bekræftelse i, at ogsaa en af hans Sønner og en af hans Sønnesønner blev Præster. — Selv maa han jo som Købmand have været vel oplært og i det mindste til en vis Grad have været i Besiddelse af Dan- nelse og sandsynligvis af Kapital.

Jørgen Quist var efter en Tilføjelse i Københavns Borgerskabsprotokol født i Bøjet paa Sjælland; men da Kirkebøgerne i de Sogne, hvor et saadant ligger, Jungs- hoved og Esbønderup, først begynder ved Aar 1700, kan derfra ingen Oplysning hentes. Visse Omstændigheder kunde dog tyde paa, at det nævnte Bøjet er det i Es-

bønderup ikke saa langt fra Hillerød beliggende; thi til sidstnævnte By og Omegn synes Familien senere ved flere Baand at være knyttet.

I 1802 d. 28. Februar nævnes som begravet i Hillerød »Kjøbmand Quists Enke Abelone Cathrine Gnost, 86 Aar,« født altsaa 1716. Selve Købmand Quists fulde Navn og Dødsaar fremgaar ikke af Hillerøds for dette Tidsrum meget mangelfulde Kirkebog. Han maa under alle Omstændigheder være død inden 1772, da en Carl Quist, sandsynligvis en Søn, da har Forretningen²⁵⁰ til Moderens Død. Men der vilde jo intet være i Vejen for at antage, at den paagældende kunde være en af Jørgen Quists Sønner, enten Jørgen Lorents eller Christian Jørgen, om hvilke to vi ellers kun vide deres Fødselsdagsdatoer den 25. August 1711 og 17. Oktober 1719. — En af dem skulde da, efter ligesom sin Fader at være blevet Købmand, have nedsat sig i denne fra tidligere Slægt kendte By. Og dette kunde paa forskellig Maade finde en Bestyrkelse. I Hillerød konfirmeredes 3 af disses Broderbørn, Børn af Pastor Erik Vilhelm Quist i Skævinge, der jo ligeledes hører Hillerød Opland til, nemlig Jørgen Quist 1781, Paul Quist 1783 og Mette Sofie 1784. — At disse Børn efter Faderens (begr. d. 2. Februar 1779) — og muligvis Moderens — Død er anbragte i Hillerød forudsætter, at de her maa have fundet et Hjem, og dette kunde da antages at have været den gamle Abelone Quists, der som Børnenes Tante — dette forudsat — har staaet dem nær. — Naar vi saa om trent samtidigt — vi kender ikke Aaret — ser Erik Vilhelms Broder Maurits Quists Datter Anna Sofie blive gift i Hillerød med Nicolaj Ulstrup, der tilhørte en gammel nordsjællandsk og hillerødsk Familie, da synes Sagen endnu klarere. — Abelone Quist har i nogle og treds Aars Alderen maattet tage sig af sin afdøde Svoger Pastor Quists Børn, og for at hjælpe ved den gamle Kones

Husholdning er da hendes anden Svogers, Maurits Quists Datter — altsaa ogsaa hendes Niece — sendt hende til Støtte. — Alt dette passer jo godt sammen med den — rigtignok ikke andetsteds fra konstaterede — Formodning om et oprindeligt Slægtskab mellem den hillerødske Quistfamilie og Købmand Jørgen Quists Slægt.

En Jomfru Anna Sofie Quist (som man ser, gaar disse Navne igen) begravedes d. 29. September 1784, 50 Aar gammel, i Asminderød i Nordsjælland, og endvidere kan det bemærkes, at endnu den 7. April 1806 døbes ifølge Frederikssunds Kirkebog Drengen Erik Vilhelm Quist, Søn af Møller Christian Quist. Men navnlig Drengens Fornavne, der er de samme som Præstens i Skævinge, kunde tyde paa, at vi ogsaa her har en Efterkommer af Jørgen Quist.

Adskilligt synes saaledes at pege hen paa, at Slægtens Udgangspunkt maa søges i Nordsjælland.

Om Købmand Jørgen Quists Liv vides det først, at han d. 20. Februar 1706 fik Borgerskab i København, og at han allerede i 1708 har været Ejer af Gaarden »Ny Canall« (Nyhavn) 21, en ret betydelig Ejendom, der i 1701 betegnes som »forrige Assistentzhus«. Han maa altsaa da have været en velstaaende Mand, der synes at have gjort ret omfattende Forretninger. Han led imidlertid Tab, saaledes 1713 ved Assistentshusforvalter, Sæbe- og Oliemøller paa Christianshavn Klevenars († 1. Juni 1711) Bo, med hvem han havde haft en fælles Tømmerhandel og »andre Pengetransactioner«. Han er derved kommet i vedvarende Forlegenhed, og i de følgende Aar rammes han endnu af en Række andre Ulykker. Om disse oplyses vi, da han 1728²⁰⁰ i Aarets første Halvdel ansøger om, at der for ham maa opstilles Kirkebøsser i Københavns, Sjællands, Fyens og Lollands Købstæder, hvilket bevilges. Det fremgaar deraf, at »han har taget Skade

ved de i Pestens Tid bortdøde for 5000 rdl., at hand 1716 har taget Søskade for 2500 rdl., og at hand paa General Commissariatets Begjering har indrettet sin Gaard Anno 1716 til Magazin for General Providiteuren de Pichotte, som kostede ham over 2000 rdl.; men aldrig derfor af dennem nødt nogen Skillings Betaling.« — Kommissariatet attesterer, at det har obligeret ham at udlevere Magazine og fortrøstet ham med, at han nok fik sine Penge af de Pichottes Bo, men Kongen har deraf udbetalt Jøden Jacob Meyer 5000 Rdl, saa at han og andre Borgere »motte komme til kvit«. Og samtidig oplyser han (Jørgen Laurentius Quist), at han har gjort stor Tjeneste frem for andre Medborgere i Pestens Tid og ellers ved det, at syge Matroser og Soldater ere lagte i hans Gaard, »dem han upaaklageligt har forplejet«. — Han har under alle Omstændigheder været en modig Mand og synes jo heller ikke at have været blottet for Hjærte.

Jeg skal her indskyde: Der kan ikke være Tvivl om, at han, der her kalder sig ved sit fulde Navn, Jørgen Laurentius Quist, — maaske i Anledning af, at han her ansøger selve Majestæten — er vor Jørgen Quist. Der forekommer intet Steds — hverken i Kirkebøger, Copulationsprotokoller, Indkvarteringsmandskabsprotokoller, Borger-skabsprotokoller, Magistratsresolutionsprotokoller — nogen Antydning af, at der ved Siden af ham skulde have eksisteret nogen anden Jørgen Quist, hvormed han kunde være forvekslet.

Jørgen Quist havde jo iøvrigt en Søn, der førte Navnet Jørgen Lorentz.

Det er da ikke underligt, at han i disse Aar (1711—1724) sidder i smaa Kaar, for 1723—24 er han end ikke sat i Næringssskat ²⁶¹, i 1724 indrømmes der ham et Moratorium, og samme Aar sælger han endelig sin Gaard til en anden Købmand. — Han indrettede derefter som »Fri-

brygger« et Bryggeri i Skindergade 26 i Landdommer Beckers Gaard d. 28. Marts 1726; men saa ramtes han næste Aar 1727 af en ny Ulykke.

Ifølge Supplikprotokol 1728 først paa Aaret klager Mette Sofie Jørgen Quists over Oberlandbygmester Krieger²⁰², som i Rostock har ladet hendes Mand kaste i et grusomt Fængsel. Han var sendt derover for at »observere ved et Tømmerkjøb« (rimeligvis til de Arbejder paa Kronborg og ved Agatsliberiet ved Arresø, Krieger dengang havde under sig) og har da tilbageholdt nogle af Kriegers Penge, efter hendes Paastand de ham tilkommende Rejsepenge. Hun beder nu, at Krieger maa tilholdes at give hendes Mand Friheden — det har vel sagtens været et Gældsfængsel — saa han kan søges her for sit rette Værneting. — Sagen blev sendt til Præsident Broers Erklæring, der udtalte, at han ikke kendte Personen eller Sagen, men har afæsket Oberlandbygmesteren Forklaring, som udsagde, at Quist havde vist sig saa utro, at han havde ladet ham fængsle; men han tilbyder, at han vilde lade ham komme hjem paa den Kondition, at han selv betaler Rejsen, for at Sagen kan føres her. — Cancelliet bestemmer derpaa under 14. Januar 1728, at »Oberlandbygmester Kriegers Tilbud gives Supplicanten til hendes Efterretning til kende«. Men dette er ogsaa det sidste, vi ved om denne Affaire, de senere Dokumenter om den findes ikke.

Hvorledes Sagen endte, ved vi saaledes ikke. Dog tør vi sikkert slutte, at det ikke til sidst er gaaet ud over Jørgens gode Navn og Rygte; thi at han har bevaret et uplettet Navn, derom maa den Veneration vidne, der vistes det af hans Børn. — Det fremgaar af disses Stamtavle²⁰³, at ikke mindre end 5 af Børnebørnene, deriblandt Præsten Erik Vilhelms²⁰⁴ førstefødte, kom til at bære det, hvad der næppe i modsat Fald havde fundet Sted. —

Forøvrigt fremgaar det af Sagen, at Jørgen Quist maa have haft et vist Ry som Kender paa det omhandlede Omraade, Tømmerhandelen, hvad der jo ogsaa fremgaar af hans tidligere Historie.

Men eet er naturligt efter denne Sag, at Jørgen Quists økonomiske Forhold derved maa være blevet yderligere svækkede, og det er forstaaeligt, naar Kommissariatet — et halvt Aars Tid derefter — udtaler, at »han nu lever i en miserabel Tilstand.« — At hans der nævnte Ansøgning af 1728 angaaende Kirkebøsserne anbefales og bevilges, giver os jo iøvrigt et yderligere Bevis for, at han er gaaet ud af Processen som en uplettet Mand, ellers havde dette velanstændigt umuligt kunnet gøres.

Og saa kommer den sidste Ulykke over ham. 1728 blev Klædebo Kvarter, hvori hans Bryggeri laa, »udi den Staden overgangne Ildebrand den 20., 21. og 22. Octobris ganske afbrændt og lagt i Aske, saa at ikke et eeneste Fag af nogen Gaard eller Huus er bleven tilbage af det hele Quarter«²⁶⁵; og dermed laa Jørgen Quists Erhverv atter øde.

Hvilken hans senere Skæbne har været; derom foreligger der desværre i alt Fald for Øjeblikket intet. Sin Hustru mistede han i 1730; men hans eget Dødssted og Dødstid har ikke været til at finde. Dog maa han antages at være død inden 1750, da han ikke nævnes som Fadder for noget af hans her fødte Børnebørn.

Jørgen Quist var gift med Mette Sofie Lund (f. 1682, † 8. Juli 1730)²⁶⁶ og havde med hende 8 Børn, af hvilke Mauritz, hvis Historie her følger, blev Fader til Johanne Elisabeth Judithe, Kaptajn Detlev Trappauds Hustru.

Det har jo næppe været noget rigeligt Hjem, hvori Mauritz Quist blev født — og døbt i Nicolaj Kirke d. 12. August 1713 — og hvor han i sin Opvækst blev opdraget. — Navnet Mauritz er ikke noget Familienavn,

det føres ikke blandt de mange, der fører Navnet Quist. Muligvis kan det tilskrives den Rubech Mauritsen, der d. 30. Januar 1713 boede hos Jørgen, tog Styrmandseksamen derfra og senere rejste (tog Hyre?) til Færøerne²⁶⁷. Det var jo netop Mauritz' Fødselsaar.

Mauritz er vel senere, da han kom til Skælsaar og Alsdal, blevet sat i Farver- eller Klædekræmmerlære, — de 2 Fag stod i de Tider i nær Berøring med hinanden. Han er senere gaaet paa Vandring; thi i Lausanne i Schweiz blev han (det første Barn er født 1747)²⁶⁸ gift med Magdalene Mætthers²⁶⁹ og fik allerede der flere Børn med hende. Han maa vel der i Lausanne have haft en Forretning, da han ikke synes at have været blottet for Penge, da han vendte hjem til Danmark.

Hvad der har bevæget Mauritz til dette Opbrud, kan vel med Rimelighed antages at have været det Opsving, Industrien fik herhjemme under Frederik V's beskyttende Haand. — Han vendte da hjem og tog i 1754 Borgerskab som Silke-, Uld- og Lærredshandler²⁷⁰, og i de derpaa følgende Aar drev han sin Forretning — ogsaa som Farver — bestandigt betydeligere frem. Allerede 1757 opføres han som Ejer²⁷¹ af Printsensgade paa Christianshavn N. 270, næste Aar vurderet til 5000 Rdl. courant²⁷².

Der hørte 1250 Kvadratalen Grund til Ejendommen, et forholdsvis stort Areal inden for Voldene. Men der behøvedes vel Plads til de nødvendige Tremmer til Tørring af det farvede Tøj. — Endnu er iøvrigt dette Terrain ubebygget, mest optaget af Smaaskure og Materiel.

I 1764 har han tilkøbt Nabohuset 271 og opfører nu paa sine Ejendomme til Gaden en anselig Bygning paa »8 Fag, 3 Etager høj, Grundmur til Gaden, Mur og Bindingsværk, Kælder under hele Huset og anbragt en Fronde Spids, i samme er Stoccaturer Arbejde«. Huset blev da

ogsaa vurderes til 10600 Rdl. dansk courant²⁷³, og med Fortrøstning har han til Gengæld kunnet søge om Indkvarteringsfrihed for 20 Aar og beraabe sig paa, at han i Ejendommen med stor Bekostning har indrettet en »Glans Lærrets og Tville Fabrique«²⁷⁴. — Til disse Ejendomme føjede han endnu 1777 Stedet 288, ogsaa i Printsensgade. — Endelig søgte han samme Aar Tilladelse til at indføre fremmede Lærreder²⁷⁵, — om han har faaet den, ved vi ikke.

Mauritz Quists Begravelse foregik fra Frelserens Kirke; men han blev bisat i Frederiks tyske Kirke d. 5. Marts 1778. Han døde efter 5 Dages »hidsig Feber«, altsaa vel Lungebetændelse²⁷⁶.

Med sin Hustru Magdalene Mætthers havde han 9 Børn. Hun har vistnok været af tysk Herkomst, at døme efter, at Familien her i Landet søgte til tysk Kirke og ikke til den fransk-reformerte, der jo rigtignok ogsaa laa længere borte, et for Datidens Christianshavn, ogsaa med den daarlige Forbindelse ved den ældste Knippelsbro, ikke uvæsentligt Hensyn. At hun iøvrigt i det fransk talende Lausanne har været fuldt fortrolig med det franske Sprog, ser vi blot deraf, at hun kaldte sin ældste Søn Johan med Navnet Jean.

Hun maa have været en vel begavet og dannet Kvinde, naar man ser hen til, hvor fuldkomment hun har lært at behandle dansk Sprog og dansk Retskrivning, som det fremgaar af det før omtalte Brev fra hende²⁷⁷.

I Hjemmet, der jo ogsaa havde Dannelsens Præg i den Retning, at der taltes baade Tysk og Fransk, samledes gennem Aarene en Kreds af Omgangsvener, for en Del Officerer, af hvilke flere blev Svigersønner — 2 af Sønnerne blev jo selv Officerer, Kaptajner i Borgerkorpset. — Der var Kaptajn Detlev Trappaud, som ægtede den

ældste Datter, der var Kaptajn, senere Oberstlieutenant, Johan Georg Peter Ramejer, gift med Johanne Marie Claudine, der var Kaptajn Knud Christian von Urne, der stod Fadder til Datteren Knudine, opkaldt efter ham. Saa var der den fremragende Embedsmand fra asiatisk Kompagni, Ole Nielsen Hjelte, gift med samme Knudine, endvidere den rige Grosserer (Severin) Lücke²⁷⁸, hvis Datter Severine var gift med Maurits Quists Søn Johan Daniel. Lücke var selv Christianshavner, han ejede 1770—80 Cort Adellers gamle Gaard og Vinhandel paa Christianshavn (Torvegade 22). At Hjemmet ogsaa har staaet i venskabelig Forbindelse med Præstefamilien Lorch fra Frederikskirken, ser vi af, at Præstekonen findes mellem Fadderne, og endelig nævnes en Række Handels- og Forretningsvenner, der ved Lejlighed forrettede samme Tjeneste.

Det har været et velsitueret og dannet Bourgois-hjem, fra hvilket Johanne Elisabeth, Kaptajn Trappauds Hustru, er udgaaet.

Efter Faderens Død overtog den ældste Søn, Johan Daniel, Forretningen i Moderens Ejendom, indtil han 1797 købte Svanemøllen²⁷⁹, som han drev til sin Død d. 2. Juni 1800. Han havde med Severine Lücke, en Datter af Grosserer Lücke, 4 Børn, af hvilke dog kun de to, Severine og Maurits Vilhelm, overlevede ham²⁸⁰. Maurits Skæbne er mig ubekendt, derimod ved vi, at Severine i 1815 i Frelserens Kirke blev gift med Sølvpletfabrikant Jens Aamann paa Christianshavn. — Det fremgaa af et Brev fra Frk. Georgine Trappaud til Md. Juliane Rønne²⁸¹, at hun endnu levede i Aaret 1840; men med hendes Død synes enhver Forbindelse at være ophørt.

Efterat Johan Daniel havde forladt Forretningen, overtog den yngre Broder Hans Jørgen den og førte den

ogsaa efter Moderens Død d. 5. April 1799 (73 Aar gammel). Selv døde han d. 17. Januar 1802 uden at efterlade sig Børn; Stedet paa Christianshavn blev solgt, og Forretningen kom paa Familiens Hænder.

Iøvrigt henvises til vedføjede »Stamtamle over Jørgen Quist og Decendenter i det 18. Aarhundrede« og til mine øvrige om Slægten foreliggende Samlinger.

C. SLÆGTEN HJELTE.

Slægten Hjelte var oprindelig af svensk Herkomst, saaledes som det er mig meddelt af den norske Grosserer C. I. Hjelte. Den kom imidlertid til Norge under den store nordiske Krig med General Armfeldts Arme²⁸², da han i September 1718 med c. 10,000 Mand gjorde sit Indfald i det nordlige Norge. Dette endte jo dog med den store Katastrofe i 1719, da en stor Del eller største Delen af Arméen frøs ihjel paa Tilbagetoget i Januar over Bjergene ved Røraas. — Blandt dem, der blev tilbage i Norge, har altsaa Slægtens Stamfader været, og der har den til Nutiden ført sit Liv, ganske uvidende om den Gren af den, der var udvandret til Danmark og her omtrent i halvandet Hundrede Aar førte sin Tilværelse, til Navnet uddøde for c. 30 Aar siden.

Ligesom hos Slægten Fester var det Forbindelsen med det asiatiske Kompagni, der førte den danske Gren herved, og til dette Kompagni forblev den gennem tre Slægtled knyttet.

Stamfaderen her blev Niels Olsen Hjelte, der i 1747 nævnes som Overstyrmand, siden som Vicekaptajn under Kaptajn Henrik Jensen Fester²⁸³. Fra 1755 til 1775 var han selv Kaptajn, men døde først d. 5. Juni 1785. Han var

2 Gange gift. Første Gang med Christine Pedersdatter, med hvem han fik 2 Sønner. Hun synes at have været en ganske ukultiveret Kvinde, der havde vanskeligt ved at skrive endog sit eget Navn²⁸⁴, hvad der dog i hine Tider langt fra var usædvanligt. Heller ikke den anden Hustru, Marie Bolette Valentin, Datter af Hørkræmmer Valentin paa Vandkunsten, med hvem han havde Bryllup i Frue Kirke d. 28. Maj 1770, synes at have staaet højere, at dømme efter en Klage til Magistraten af 23. Juni 1783²⁸⁵, i alt Fald maa hun have været en Kvinde med en saare skrap Mund. — Hun døde først d. 28. Maj 1798. Med hende havde Niels Olsen Hjelte 4 Børn.

Niels Olsens næstældste Søn var Ole Nielsen Hjelte, den, gennem hvilken Forbindelsen med Familierne Trappaud og Quist, sikkert opstod. Han blev født d. 16. September 1753, og som 17—18-aarig træffer vi ham 1771 paa Kompagniets Skibe som »Lærling«, en Betegnelse, der — ikke at forveksle med »Dreng« — synes at have været Formen for en Oplæring, der skulde gøre skikket til Anbringelse saavel i højere Søcharger som i Kompagniets Kontorstillinger. I sidste Retning kom da ogsaa Ole Nielsen til at virke. — Da han d. 2. Juli 1781 havde Bryllup i Frelserens Kirke med Knudine Cathrine Quist, benævnes han Fuldmægtig, senere Bogholder, og som saadan viste han sig som en dygtig Forretningsmand og Embedsmand, fra hvem der til Eksempel foreligger et Forslag fra 1813 til Omordning af Administrationen. Til ham var det jo ogsaa, at Kaptajn Trappaud henviste sine Døtre for at søge Hjælp og Raad i Forretningssager.

Der er bevaret os en delvis Karakteristik af ham gennem Lieutenant — senere Generalmajor Fr. G. v. Müllers Erindringer. Denne, der fra 1812—1817 var forlovet med Datteren Oline, skriver fra Frankrig: »Min Vært er en stor, fed Mand, som ligner min Hr. Svigerfader, ogsaa

deri, at han, som denne fordum, lader sig regere af sin kvindelige Halvdel«²⁸⁶.

Denne var, som nævnt, Knudine Quist. Hun døde d. 28. Juli 1811, efterladende sin Mand 10 endnu levende Børn. — Selv døde han d. 23. December 1817²⁸⁷.

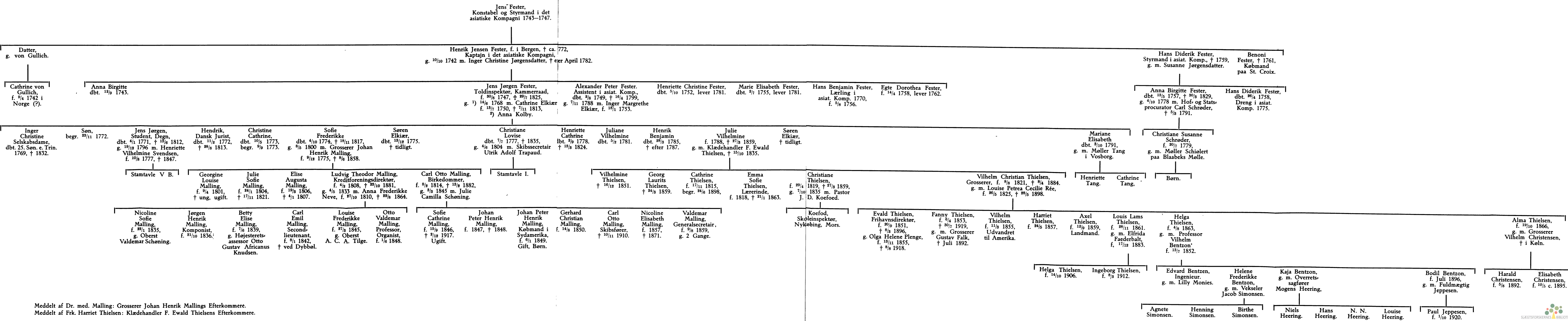
Idet jeg henviser til vedføjede »Stamtavle over Niels Olsen Hjelte og Decendenter i det 18. Aarhundrede«, skal jeg fremhæve, at kun et af Ægtefællernes Børn, Noline Petrine, gift med Købmand Schive, efterlod sig Børn, og at Slægten Hjelte saaledes uddøde her i Landet med Ole Nielsen Hjeltes 94-aarige Datter Steinine Hjelte²⁸⁸ d. 9. April 1884.

Stamtavle V A.

Slægten Fester

i det 18^e Aarhundrede.

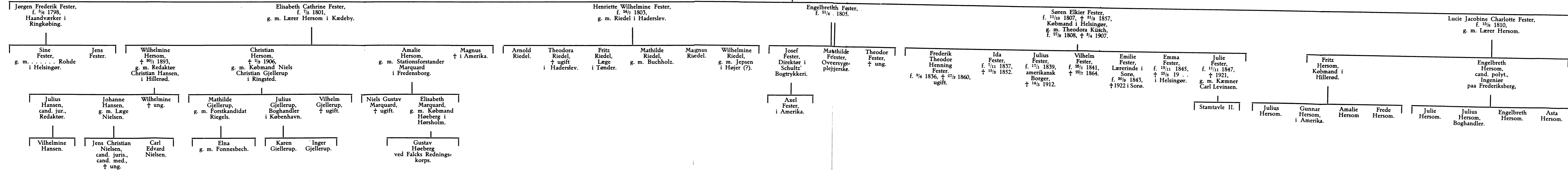
Meddelt af Dr. med. Malling: Grosserer Johan Henrik Mallings Efterkommere.

Meddelt af Frk. Harriet Thielsen: Klædehandler F. Ewald Thielsens Efterkommere.

Slægten Fester.

Fortsættelse.

Jens Jørgen Fester,
dbt. 14/1 1777, † 19/6 1812,
Student, Degn,
g. 19/12 1796 m. Henriette Vilhelmine
Svendsen, f. 10/8 1777, † 1847.7.

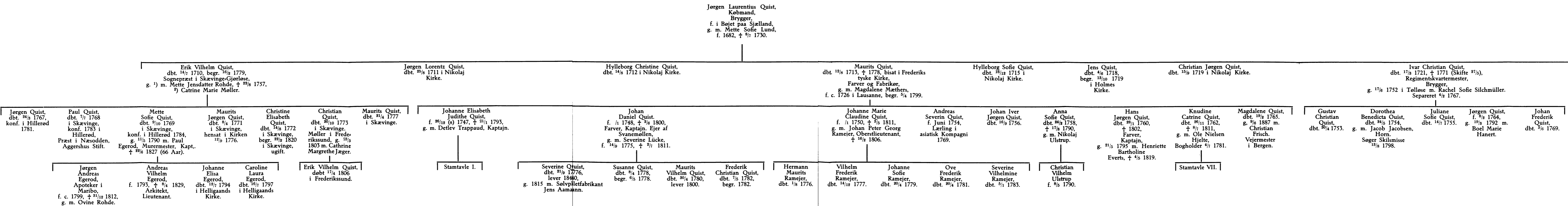

Meddelt af Frk. Emilie Fester.

Jørgen Laurentius Quist

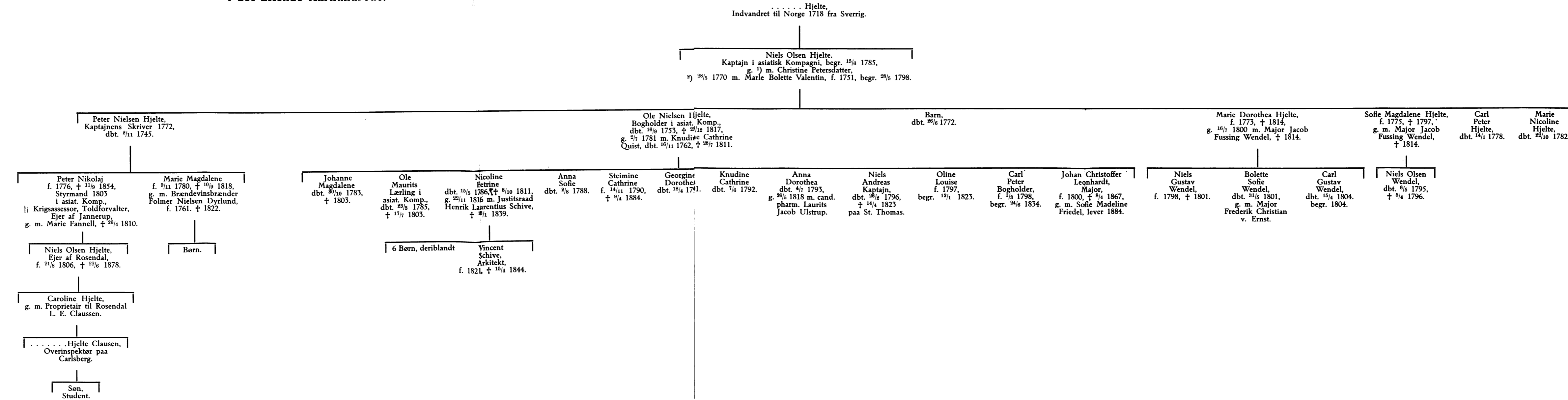
og Descendenter

i det attende Aarhundrede.

Slægten Hjelte

i det attende Aarhundrede.

Henvisninger.

- ¹ Lalanne: Dictionnaire historique de la France 1732. Trapeau.
- ² Dictionnaire de la noblesse. 1770—80. XI P. 569—81. Prunelé.
- ³ Digot: Histoire de Lorraine I—VI. 1880 Nobilaire du Duché et de Bar par le Duc René depuis 1382; Kuhn: Geschichte Deutsch Lothringen.
- ⁴ Burn: Historie of the French refugiés; Erman & Riclam: Mémoires pour servir à l'histoire des refugies.
- ⁵ Schøler: Fremmede Adelslægter i Danmark. (Personalhistorisk Tidsskrift 4. Række 6. Bind. Pag. 17—23).
- ⁶ Hirsch: Danske Officerer: Trappaud Johan; — Dansk militaire Etat 1798.
- ⁷ Hirsch: Guisant—Keisach—Kaysach.
- ⁸ Haag: La France protestante IX. 434.
- ^{9a} Refererede Sager: 1706, 3. April § 3.
- ^{9b} Haag: La France protestante V. 53.
- ¹⁰ Schøler: Fremmede Adelslægter (Pers. hist. Tidsskr. 4. R. B. 18).
- ¹¹ Arkivassistent Nygaards Samlinger (Kirkebogsuddrag).
- ¹² Lexicon over adelige Familier II. 224.
- ¹³ Sjællandske Registre 1707. ^{17/6} Nr. 107.
- ¹⁴ Haag: La France protestante X. 389.
- ¹⁵ Stamtavle IV.
- ¹⁶ Dalgas Jean Marie: Tableau historique et statistique de l'établissement des réformés à Fridericia—Allen Danmarkshistorie 490—491 — Erman & Riclam: Memoirspour servir à l'histoire réformés.
- ¹⁷ Stamtavle IV.
- ¹⁸ Dansk militaire Etat 1783.
- ¹⁹ F. Wigger: Geschichte der Familien von Blüchern. II, 2. S. 240.
- ²⁰ Generalstaben: Den store nordiske Krig. I. 91.
- ²¹ Trap: Danmark. V. 362.
- ²² Generalstaben: Den store nord. Krig. 278 o. s. v.

- 23 Mushard: Brennisch=Verdischer Rittersahl. — Uradliches Taschenbuch 1900.
- 24 Pontoppidan: Danske Atlas IV. 499. — Trap.: Danmark V. 235.
- 25 Skanderborg, Silkeborg og Mariager Amters Familie- og Folke-skats Regnskab 1696—1700.
- 26 Rockstroh: Et dansk Hjælpekorps. 145.
- 27 Hirsch: Trapaud Paul — Generalstaben: Store nord. Krig. I, 78.
- 28 Refererede Sager 1706 ^{23/2} og ^{27/2}.
- 29 Refer. Sager 1706 ^{31/1}.
- 30 Refer. Sager 1706 ^{3/4}.
- 31 Rockstroh: Et dansk Hjælpekorps. 155.
- 32 Registraturer 1707. N. 185—186.
- 33 Sjællandske Registre 1707. ^{17/6} Nr. 107.
- 34 Trap: Danmark V. 252.
- 35 Stiftsrelationerne. (Pers.-hist. Tidsskr. 6. B. 87).
- 36 Arkivassistent Nygaards Samlinger.
- 37 Den Viborg Samler 1777. S. III.
- 38 Arkivassistent Nygaards Samlinger.
- 39 Trap: Danmark V. 224.
- 40 Lengnick: Kirkebogsuddrag.
- 41 Stiftsrelationerne (Pers.-hist. Tidsskr. 6. R. 4. B. 84).
- 42 Den militaire Etat. 1715.
- 43 Arkivassistent Nygaards Samlinger.
- 44 Suppliker 1728. 2. Halvaar. No. 348.
- 45 Wiborg: Præstehistorie II, 446.
- 46 Wiborg Præstehistorie I .
- 47 Suppliker 1726. N. 529.
- 48 Pers.-hist. Tidsskrift. 4. R. 6. B. 209. — Hirsch: Danske Officerer.
- 49 Suppliker 1730. N. 594.
- 50 Mushard: Bremischer und=Verdenscher Rittersahl. 192 og 269.
- 51 Lengnick: Kirkebogsuddrag.
- 52 Suppliker 1727. 1. Halvaar. N. 227.
- 53 Hirsch: Krabbe Ole; — Thiset: Forglemte Adelsslægter (I. Krabbe); Pers.-hist. Tidsskr. I R. 1. S. 18.
- 54 Pontoppidan: Danske Atlas V. 766; — Trap: Danmark. V. 575.
- 55 Hammerum Herreds Tingbog 1727—35. Bl. 259.
- 56 Arkivassistent Nygaards Samlinger.
- 57 Hirsch: Crane, Andreas Christoffer.
- 58 Refererede Sager. ^{18/12} 1711.

- 59 Lengnick: Kirkebogsuddrag.
- 60 Leth og Wad: Meddelelser om dimitterede fra Herlufsholm. I.
Side 96.
- 61 Generalauditørens Skifteprotokol 1748. S. 41 og 1749 S. 167.
- 62 F. Wigger: Geschichte der Familien von Blüchern. II, S. 240.
- 63 Stiftsrelationerne (Pers.-hist. Tidsskr. 6. S. 87).
- 64 F. Wigger: Geschichte der Familien von Blüchern. II, 2. S. 301;
— Arkivassistent Nygaards Optegnelser.
- 65 Generalitetet: Pensionsansøgninger. VI. 1776—1785.
- 66 Jyske Registre. N. 22. S. 244. 1707.
- 67 Refererede Sager. ⁶/₂ 1709.
- 68 Rockstroh: Et dansk Hjelpekorps. S. 166.
- 69 Generalstaben: Den st. nord. Krig. II. S. 250.
- 70 Generalstaben: Den st. nord. Krig. II. S. 436.
- 71 Generalstaben: Den st. nord. Krig. II. S. 443.
- 72 Generalstaben: Den st. nord. Krig. II. S. 465.
- 73 Arkivassistent Nygaards Samlinger.
- 74 Generalstaben: Den st. nord. Krig. III. S. 264.
- 75 Regist. 1711 § 4.
- 76 Hirsch: Daa, Gregers.
- 77 Generalstaben: Den st. nord. Krig. IV. S. 200, — Vaupel: Den
danske Hær. II. S. 591.
- 78 Trap: Danmark. V. S. 223.
- 79 Føvling Kirkebog.
- 80 Stiftsrelationerne (Pers.-hist. Tidsskr. I. R. 6. B. S. 74).
- 81 Regist. N. 378. 1745.
- 82 Suppliker 1729 II. 624.
- 83 Fabricius: Horsens Købstad. S. 68 o. s v.
- 84 Jyske Registre 1750. N. 34. S. 568, konf. 19. Marts 1751.
- 85 Horsens Kirkebog.
- 86 Indkomne Breve 1754. T.
- 87 Pontoppidan: Danske Atlas V. S. 1009; — Trap: Danmark V.
S. 235.
- 88 Vester Kirkebog.
- 89 Føvling Kirkebog.
- 90 Landkadetakademiets Protokol I.
- 91 Registraturer 1754 ²²/₆ § 22.
- 92 Jyske Reg. 1749. N. 34. S. 285.

- 93 Horsens Kirkebog.
- 94 Hirsch: Lossins, Johan.
- 95 Statskalender 1880 og følgende Aar.
- 96 Rigsarkivet: Trappauds Familiearkiv (indeholder kun denne Skrivelse).
- 97 Krigsministeriets Arkivkontor: Conduiteprotokol 1764.
- 98 Refererede Sager 1760, 13. Februar og 20. August.
- 99 Edvard Holm: Danmarks Historie 1760—80.
- 100 Vaupel: Den danske Hær II. S. 645.
- 101 Viborg Landsarkiv I—II. Folio.
- 102 Refererede Sager 1761. 21. Oktober.
- 103 Generalitets- og Commissariats Collegiums Regnskaber 1769.
- 104 Historisk Tidsskrift. 6. Bind 89—99.
- 105 Generalitets Regist. 1772. Nr. 42. 7. Februar.
- 106 Generalitets Regist. 1794. N. 161. 9. April.
- 107 Historisk Tidsskrift III. R. 4. B. S. 428.
- 108 Vaupel: Den danske Hær II. 645.
- 109 Vejviseren 1782. Østergade 15.
- 110 Kaptajn Detlev Trappauds Optegnelser.
- 111 Grevinde Holcks Testamente af 4. Januar 1808.
- 112 Trap: Danmark. IV. S. 413.
- 113 Hirsch: Holstein, Adam Christoffer.
- 114 Hirsch: Holstein, Henrik Adolf.
- 115 Refererede Sager $\frac{1}{6}$ 1757 § 24.
- 116 Hoffmann: Danske Adelsmænd I. S. 157 (Kaas). — Pers.-hist. Tidsskr. 5. S. 257. — Schøler: Fremmede Adesslægter i Danmark (Pers.-hist. Tidsskr. 4. R. 6. B. 17). — Krogh: De danske Majorater. S. 96.
- 117 Pontoppidan: Danske Atlas V. S. 711. — Trap: Danmark V. S. 729.
- 118 Kæmner i Sorø Trappaud Levinsens Optegnelser. — Danske Samlinger I Række 1. Side 145.
- 119 Baden, G. L.: Frederik Vs Regerings-Aarboeg. 232—235.
- 120 Pontoppidan: Danske Atlas. V. 1008. — Trap: Danmark. V. 385.
- 121 Pontoppidan: Danske Atlas. IV. 497. — Trap: Danmark. V. 236.
- 122 Hirsch: Krabbe, Ole.
- 123 Krogh: De danske Majorater. 96.
- 124 Wad: En gammel Stambog (Pers.-hist. Tidsskr. 5. Side 249.
- 125 Pontoppidan: Danske Atlas. V. 767. — Trap: Danmark. V. 639.

- 126 Wiberg: Præstehistorie. II. S. 618.
- 127 Hirsch: Ingenhaven, Christoffer Frederik.
- 128 Bricha: Dansk biografisk Lexikon. XIV. S. 315.
- 129 Lexicon for adelige Familier I. 101.
- 130 Hirsch: Charisius, Ambrosius.
- 131 Hirsch: Beenfeldt, Frederik Ludvig Christian.
- 132 Havreballe og Stiernholm Amters Skrifteprotokol. 1777—89.
- 133 Enkekassens Medlemsprotokol.
- 134 Folketælling 1787. Tamdrup Sogn.
- 135 Folketælling 1787. Ormslev Sogn.
- 136 Danmarks Adels Aarbog. VII. 1890. S. 161.
- 137 Skanderborg Skifteprotokol. Regist. ²⁹/₁₆ 1798. N. 355.
- 138 L. Bobé: Roskilde adelige Kloster.
- 139 Arkivassistent Nygaards Samlinger.
- 140 L. Bobé: Roskilde adelige Kloster.
- 141 Frue Kirkebog 1787; — Folketælling 1787. Kbhvn. Nørre Kvarter.
- 142 Arkivassistent Nygaards Samlinger.
- 143 Hirsch: Sundt, Carl Mathildus.
- 144 Michael Sundt: Familien Sundt (Pers.-hist. Tidsskr. II. R. 4. B. S. 71).
- 145 Folketælling 1787. Ormslev.
- 146 Ormslev Kirkebog.
- 147 Arkivassistent Nygaards Samlinger.
- 148 Registraturer over kgl. Generalitets- og Commissariats Collegium 1784 Nr. 15.
- 149 Regist. over kgl. Generalitets- og Commissariats Collegium 1784 N. 15.
- 150 Regist. over kgl. Generalitets- og Commissariats Collegium 1786 ¹²/₁₂.
- 151 Protokol over indlagte Syge ved Frederiks Hospital 1787 N. 305.
- 152 Frk. Thielsens Optegnelser.
- 153 Ringkøbing Kirkebog.
- 154 Frk. Thielsens Optegnelser.
- 155 Kgl. Resolution af 28. Marts 1794.
- 156 Garde: Den dansk-norske Sømagt. IV. 1795—1805.
- 157 Arkivassistent Nygaards Samlinger.
- 158 Karrebæk Kirkebog.
- 159 Statskalender 1784 S. 94.
- 160 Garde: Den dansk-norske Sømagts Historie 'V 1807. S. 600. —

- Bricka: Biografisk Lexikon: Krieger, Johan Cornelius, Søofficer. — Ramshart: Den danske Sømagts Tjeneste til 1808. S. 92—93.
- ¹⁶¹ P. N. Frost: Beskrivelse over Ringkøbing. 1817. S. 210.
- ¹⁶² Frk. Thielsens Optegnelser.
- ¹⁶³ Frk. Thielsens Optegnelser.
- ¹⁶⁴ Trap: Danmark. V. 627.
- ¹⁶⁵ Fredericia Kirkebog.
- ¹⁶⁶ Vekselerer J. Levinsens Beretning.
- ¹⁶⁷ Vekselerer J. Levinsens Beretning.
- ¹⁶⁸ 2det Udkast til Amtmand Trappauds Gravskrift.
- ¹⁶⁹ Stiftsrelationerne (Pers.hist. Tidsskr. 6. S. 87).
- ¹⁷⁰ Civilreglement pro 1719.
- ¹⁷¹ Kronprinsens Regnskaber 1730. Bilag 293. — Københavns Huuse og Indvaanere efter Branden 1728.
- ¹⁷² Kronprinsens Regnskaber 1728, 12. Juni.
- ¹⁷³ Salomonsens Konversationsleksikon. X. S. 36.
- ¹⁷⁴ Bestallingsprotokol 1730. N. 40.
- ¹⁷⁵ Edv. Holm: Danmarks Historie 1720—1814. S. 19.
- ¹⁷⁶ L. Koch: Christian VI's Historie. S. 18.
- ¹⁷⁷ Bloch: Danske Amtmænd. 1660—1848. S. 120.
- ¹⁷⁸ Amtmand Detlev Trappauds Embedsskrivelser. Folio 1—2. (Viborg Landsarkiv).
- ¹⁷⁹ Pontoppidan: Danske Atlas. IV. S. 504. — Trap: Danmark. V. S. 204.
- ¹⁸⁰ Wiberg: Præstehistorie. III. S. 279.
- ¹⁸¹ Københavns Huuse og Indvaanere efter Branden. 1728.
- ¹⁸² Bricka: Biografisk Lexikon: Junge.
- ¹⁸³ Detlev Trappauds Gravskrift i Hammer Kirke.
- ¹⁸⁴ Rasmussen: Klausholm Bønder (Samlinger til jysk Historie og Topografi. IV. R. 1. B. 247—298).
- ¹⁸⁵ Trappauds Ansøgning af 5. Marts 1784.
- ¹⁸⁶ Trappauds Brev til Reventlov. 17. Januar 1765.
- ¹⁸⁷ Hoffmann: Danske Adelsmænd. II. S. 23.
- ¹⁸⁸ Jeppe Aakjær: Hedernes Peublering. (Jysk Historie og Topografi. 4. R. 3. B. 87—136).
- ¹⁸⁹ Hederne I—II. Viborg Landsarkiv.
- ¹⁹⁰ Trappauds Brev 23. November 1762.
- ¹⁹¹ Jyske Renteskriverkontors kgl. Resol. 12. Februar 1765 N. 30.

- 192 Dronningborgs med flere Amters Kopibog. Juli 1765. N. 905.
 193 Trap: Danmark. V. 95.
 194 Pontoppidan: Danske Atlas. IV. 505. — Trap: Danmark. V. 197.
 195 Detlev Trappauds Gravskrift i Hammer Kirke.
 196 Findes i mit Arkiv.
 197 Wiberg: Præstehistorie II. S. 314.
 198 Pensionsansøgninger. VI. Generalitet. 1776—1785.
 199 Kinck: Estvadgaard (Tidsskr. for jysk Historie og Topografi.
 II R. 1. B. 103).
 200 Aalborg Skifteprotokol. 1797.
 201 Detlev Trappauds Gravskrift i Hammer Kirke.
 202 Afskrift af Grev Burchard Georg Holcks Gravskrift.
 203 Vensysselske Aarbøger. 1917. S. 257.
 204 Arkivassistent Nygaards Samlinger.
 205 Pontoppidan: Danske Atlas. V. 388. — Trap: Danmark. IV. 414.
 206 Pontoppidan: Danske Atlas. V. 347. — Trap: Danmark. IV. 411.
 207 Pontoppidan: Danske Atlas. V. 350.
 208 Aalborg Skifteprotokol 1797, Christine Sofie Trappauds Testa-
 mente.
 209 Grevinde Holcks Testamente af 4. Januar 1808.
 210 Edv. Holm: Danmark-Norges Historie 1720—1814. IV, 2. S. 98
 og 424. — Reverdil: Struense 1760—1772 Pag. 227—28, 275.
 211 Arkiv og Museum. II. Serie Bind I. S. 318.
 212 Trap: Danmark. IV. 414.
 213 Refererede Sager. 28. Februar 1756. N. 17.
 214 Refererede Sager. 1756. 3. Marts.
 215 Refererede Sager. 1756. 7. Juli. § 49.
 216 Conduiteprotokol 1764 i Krigsministeriets Arkiv.
 217 Kaptajn Detlev Trappauds Familiebibel. — Kbhvns. Kopula-
 tionsprotokol.
 218 Generalitets Regist. 1772.
 219 Pers.-hist. Tidsskr. 2. S. 358.
 220 Generalstaben: Den store nord. Krig. I. S. 70.
 221 Kaptajn Detlev Trappauds Optegnelser.
 222 O. Nielsen: Skodborg og Vandfuld Herreder. S. 445.
 223 Krøier og Hinz: De danske Underofficerer. I. 137.
 224 Brev fra Magdalene sal. Quists af 28. Januar 1792.
 225 Brev fra Fru Juliane Rønne til Frk. Georgine Trappaud 6. Au-
 gust 1842.

- 226 Dateret den 18. April 1800.
- 227 Københavns Arkiv: Mandtal. 1812.
- 228 Forseglingsprotokol d. 2. August 1914. N. 22.
- 229 Christonjes Samlinger. — Kaptajn Detlev Trappauds Familiebibel.
- 230 Protokol over indskrevne Syge 1799.
- 231 Københavns Indkvarterings Mandtalsprotokol 1797—99 — Christianshavns Kvarter.
- 232 Nicolaj Sogns Begravelsesprotokol 1799.
- 233 Magdalene sal. Quists til Kaptajn Detlev Trappaud af 18. Januar 1792.
- 234 Lengnick: Stamtavler. Stockfleth.
- 235 Krohn: De danske Majorater.
- 236 Krigsministeriets Arkiv, Borgervæbningen.
- 237 Forseglingsprotokol 1828—29. S. 42.
- 238 Suppliquer 1729. II. N. 473.
- 239 Pers.-hist. Tidsskr. VII. R. 3. B. S. 211.
- 240 Suppliquer 1726. I.
- 241 Angivelser 1762. Øster Quarter. 381.
- 242 Asiatick Kompagnis Personale- og Skibsprotokol. I.
- 243 Københavns Borgerskabsprotokol.
- 244 Københavns Indkvarterings Mandtalprotokol.
- 245 Frederikssunds Kirkebog.
- 246 Stamtavle V.
- 247 Magistratens Resolutionsprotokol 23. April 1782.
- 248 Københavns Embedsmænd. (Københavns Arkiv).
- 249 Frederikssunds Kirkebog.
- 250 Magistratens Resolutionsprotokol. 1780.
- 251 Magistratens Resolutionsprotokol. 1780.
- 252 Indkvarterings Mandtalprotokol. 1781—82.
- 253 Frk. Thielsens Optegnelser.
- 254 Statskalenderen. 1784.
- 255 Statskalenderen. 1792 o. s. v.
- 256 P. N. Frost: Beskrivelse over Ringkøbing. Sidste Side.
- 257 Stamtavle V.
- 258 Stamtavle VI.
- 259 Hillerøds Regnskaber. 1772—1799.
- 260 Suppliker 1728. I. N. 922.
- 261 Indkvarterings Mandtalprotokol.

- 262 Bricka: Biografisk Lexikon: Krieger, Johan Cornelius, Bygmester.
- 268 Stamtavle VI.
- 264 Worm: Lexicon over lærde Mænd. I. 220 og III. 620. — Wiberg: Præstehistorie. III. 103.
- 265 Huuse og Indvaanere i Kjøbenhavn efter Branden 1728.
- 266 Christonjes Samlinger.
- 267 Skipperlaugets Medlemsprotokol.
- 268 Johanne Elisabeth Trappauds Gravskrift. (Afskrift). — Angivelser 1762.
- 269 Frelasers Kirkebog. Daab. 1754, 3. Juli.
- 270 Magistratens Resolutionsprotokol. 1754.
- 271 Indkvarterings Mandtalprotokol. 1757.
- 272 Vurderingsforretning 8. Juni 1758.
- 273 Vurderingsprotokol 26. Juni 1777.
- 274 Magistratens Resolutionsprotokol. 6. Februar 1775.
- 275 Magistratens Resolutionsprotokol. 3. Februar 1777.
- 276 Frederiks tyske Kirkes Kirkebog.
- 277 Brev til Kaptajn Trappaud af 28. Januar 1792.
- 279 Knud Bokkenheuser: Fra Cort Adellers Vingaard.
- 279 Københavns Vejviser. 1797 o. s. v.
- 280 Forseglingsprotokol 1800.
- 281 Brev af 7. Juli 1840 fra Frk. Trappaud til Md. Juliane Rønne.
- 282 Friederich des Vierten glorwürdiges Leben. S. 334 og 341.
- 283 Asiatick Kompagnis Personale og Skibsprotokol I.
- 281 Angivelser 1762. St. Annæ Øster Quarter. N. 81.
- 285 Magistratens Resolutionsprotokol 1783—84.
- 286 Bodenhoff: Svundne Tider. S. 169.
- 287 Berlingske Avis' Dødsavertissementer. — Statskalender 1817.
- 288 Stamtavle VII.

